

การวิเคราะห์ต้นทุนและผลประโยชน์ส่วนบุคคลในการลงทุน
ทางการศึกษาของบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

มณฑุฎ หฤษฎโยธึ

วิทยานึพณฐ์นึ้เป็นส่วนหนึ่ของการศึกษาตามหลักสูตรปรึญญาเศรษฐศาสตร์มหาบัณฑึต
สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ บัณฑึตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑึต

พ.ศ. 2550

**The Private Cost and Benefit analysis for educational investment
of graduates in the faculty of economics,
Dhurakit-Pundit University**

Mongkut Hanyotee

**A Thesis submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Economics
Department of Economics
Graduate School, Dhurakij Pundit University**

2007

กิตติกรรมประกาศ

การจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้จัดทำได้รับความกรุณาเป็นอย่างสูงจาก ดร.ชัยวัฒน์ คนจริง ในฐานะอาจารย์ที่ปรึกษา ที่กรุณาใช้เวลาให้คำปรึกษาแนะนำ ตรวจสอบ ชี้แนะแนวทาง ช่วยแก้ไข วิทยานิพนธ์และข้อคิดเห็นต่างๆ อันเป็นประโยชน์ตลอดระยะเวลาการจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ และหากปราศจากการให้คำแนะนำอันมีค่านี้จาก ผศ.ดร.ธรรมบุญ พงษ์ศรีกูร รศ.ดร.บรรเทิง มาแสง และ รศ.ดร.เรืองโร โตกฤษณะ ที่กรุณาให้คำชี้แนะแก้ไขข้อบกพร่อง โดยเสนอแนวทางแก้ไขปรับปรุงแล้ว วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ก็จะไม่สามารถสำเร็จลุล่วงลงได้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ประจำภาควิชาเศรษฐศาสตร์ทุกท่านที่ได้เมตตาอบรม สั่งสอน ประสิทธิ์ประสาท วิชาความรู้ ทักษะและแนวคิดทางด้านเศรษฐศาสตร์ ทำให้ผู้วิจัยมีความมั่นใจในการนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงานให้เกิดประโยชน์ได้อย่างกว้างขวาง

ขอกราบขอบพระคุณ รศ.ดร.วราภรณ์ สามโกเศศ ผศ.ดร.สมศักดิ์ คำริชอบ ผู้อำนวยการฝ่ายการเงินและทรัพย์สิน ผู้อำนวยการฝ่ายทะเบียนและประมวลผล และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทุกท่าน ที่กรุณาให้การสนับสนุนข้อมูลอันเป็นประโยชน์กับการวิจัย

ขอขอบคุณ คุณปรีชา เหมทานนท์ คุณอรวิ แยมกวีตระกูล คุณจงกล สุวรรณไสละ คุณจรรยา สิงคะนอง คุณสมอนงค์ ตั้งกิตติพงษ์ และคุณธีรวดี โชติมีชัย ที่ให้ความกรุณาช่วยเหลือเป็นที่ปรึกษาและเป็นกำลังใจเสมอมา จนทำให้การศึกษาวิจัยในครั้งนี้สำเร็จลุล่วงลงด้วยดี ขอขอบคุณเพื่อนร่วมห้องเรียนสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ทุกท่านที่กรุณาให้ความช่วยเหลือและเป็นกัลยาณมิตร ตลอดระยะเวลาที่ศึกษา ณ สถาบันการศึกษาแห่งนี้

ท้ายสุดนี้ขอขอบพระคุณคุณพ่อ คุณแม่ ญาติพี่น้อง และหลานๆ ทุกคน ซึ่งเป็นผู้อยู่เบื้องหลังความสำเร็จทั้งปวงของข้าพเจ้าเสมอมา

มงกุฎ หาญโยธี

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	๗
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๖
กิตติกรรมประกาศ.....	๖
สารบัญตาราง.....	๗
สารบัญภาพ.....	๘
บทที่	
1. บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	7
1.3 ขอบเขตของการวิจัย.....	8
1.4 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	8
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	9
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	10
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12
2.1 ประวัติความเป็นมาของมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์และคณะเศรษฐศาสตร์..	12
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการลงทุน (ต้นทุน) และผลประโยชน์ทางการศึกษา.....	15
2.3 ทฤษฎีเกี่ยวกับการตัดสินใจลงทุนทางการศึกษา.....	22
2.4 แนวคิดเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายของนักศึกษา.....	26
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	29
3. วิธีดำเนินการวิจัย.....	42
3.1 การกำหนดประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง.....	42
3.2 ตัวแปรและการวัดตัวแปร.....	44
3.3 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	44
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	45
3.5 การจัดทำและวิเคราะห์ข้อมูล.....	45

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	50
4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัย.....	50
4.2 การวิเคราะห์ต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายทางการศึกษาและผลประโยชน์ จากการทำงานส่วนบุคคลของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในระดับ ปริญญาตรี คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ตั้งแต่ ปีพ.ศ.2530-2544.....	52
4.3 การหาผลประโยชน์มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (Present Value of Net Benefit) ของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ตั้งแต่ปี 2530-2544.....	84
4.4 การวิเคราะห์ผลประโยชน์ส่วนบุคคลจากการลงทุนทางการศึกษา (Cost-Benefit Ratio (BCR)) ของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในระดับ ปริญญาตรี คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ตั้งแต่ ปี พ.ศ.2530-2544.....	86
4.5 การวิเคราะห์อัตราผลประโยชน์ภายใน (Internal Rate of Return : IRR) ของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ตั้งแต่ปี 2530-2544.....	88
5. สรุปและข้อเสนอแนะ.....	92
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	92
5.2 ข้อเสนอแนะ.....	94
5.3 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป.....	95
บรรณานุกรม.....	97
ภาคผนวก.....	103
ประวัติผู้เขียน.....	117

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1.1 การจัดสรรงบประมาณตามโครงสร้างแผนงาน ปีงบประมาณ 2543-2544.....	4
2.1 ต้นทุนทางการศึกษา.....	16
2.2 ผลประโยชน์ทางการศึกษา.....	16
3.1 จำนวนผู้จบการศึกษาโดยจำแนกสัดส่วน ตั้งแต่ปีการศึกษา 2530-2544.....	43
4.1 จำนวนของกลุ่มตัวอย่างบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ ปีการศึกษา 2530-2544.....	50
4.2 ข้อมูลทั่วไปของบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ ปีการศึกษา 2530-2544.....	51
4.3 ค่าใช้จ่ายทางตรงในการศึกษาของบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์มหาวิทยาลัย ธุรกิจบัณฑิต ปีการศึกษา 2530-2544 ตลอดหลักสูตร 4 ปี	52
4.4 ต้นทุนทางการศึกษาทั้งหมดของบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัย ธุรกิจบัณฑิต ปีการศึกษา 2530-2544.....	53
4.5 ต้นทุนทั้งหมดปรับด้วยราคาดัชนีผู้บริโภคทั่วไป โดยใช้ปี 2545 เป็นปีฐาน.....	54
4.6 ผลประโยชน์หรือรายได้ของบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัย ธุรกิจบัณฑิต ปีการศึกษา 2530.....	55
4.7 ผลประโยชน์หรือรายได้จากการทำงานของบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ ปีการศึกษา 2530 ตั้งแต่เริ่มทำงานถึงปัจจุบัน.....	56
4.8 ผลประโยชน์หรือรายได้ของบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัย ธุรกิจบัณฑิต ปีการศึกษา 2531.....	57
4.9 ผลประโยชน์หรือรายได้จากการทำงานของบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ ปีการศึกษา 2531 ตั้งแต่เริ่มทำงานถึงปัจจุบัน.....	59
4.10 ผลประโยชน์หรือรายได้ของบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัย ธุรกิจบัณฑิต ปีการศึกษา 2532.....	59
4.11 ผลประโยชน์หรือรายได้จากการทำงานของบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ ปีการศึกษา 2532 ตั้งแต่เริ่มทำงานถึงปัจจุบัน.....	60
4.12 ผลประโยชน์หรือรายได้ของบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัย ธุรกิจบัณฑิต ปีการศึกษา 2533.....	61
4.13 ผลประโยชน์หรือรายได้จากการทำงานของบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ ปีการศึกษา 2533 ตั้งแต่เริ่มทำงานถึงปัจจุบัน.....	62

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.14 ผลประโยชน์หรือรายได้ของบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัย ธุรกิจบัณฑิต ปีการศึกษา 2534.....	63
4.15 ผลประโยชน์หรือรายได้จากการทำงานของบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ ปีการศึกษา 2534 ตั้งแต่เริ่มทำงานถึงปัจจุบัน.....	64
4.16 ผลประโยชน์หรือรายได้ของบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัย ธุรกิจบัณฑิต ปีการศึกษา 2535.....	65
4.17 ผลประโยชน์หรือรายได้จากการทำงานของบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ ปีการศึกษา 2535 ตั้งแต่เริ่มทำงานถึงปัจจุบัน.....	66
4.18 ผลประโยชน์หรือรายได้ของบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัย ธุรกิจบัณฑิต ปีการศึกษา 2536.....	67
4.19 ผลประโยชน์หรือรายได้จากการทำงานของบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ ปีการศึกษา 2536 ตั้งแต่เริ่มทำงานถึงปัจจุบัน.....	68
4.20 ผลประโยชน์หรือรายได้ของบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัย ธุรกิจบัณฑิต ปีการศึกษา 2537.....	69
4.21 ผลประโยชน์หรือรายได้จากการทำงานของบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ ปีการศึกษา 2537 ตั้งแต่เริ่มทำงานถึงปัจจุบัน.....	70
4.22 ผลประโยชน์หรือรายได้ของบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัย ธุรกิจบัณฑิต ปีการศึกษา 2538.....	71
4.23 ผลประโยชน์หรือรายได้จากการทำงานของบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ ปีการศึกษา 2538 ตั้งแต่เริ่มทำงานถึงปัจจุบัน.....	72
4.24 ผลประโยชน์หรือรายได้ของบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัย ธุรกิจบัณฑิต ปีการศึกษา 2539.....	73
4.25 ผลประโยชน์หรือรายได้จากการทำงานของบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ ปีการศึกษา 2539 ตั้งแต่เริ่มทำงานถึงปัจจุบัน.....	74
4.26 ผลประโยชน์หรือรายได้ของบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัย ธุรกิจบัณฑิต ปีการศึกษา 2540.....	75

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.27 ผลประโยชน์หรือรายได้จากการทำงานของบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ ปีการศึกษา 2540 ตั้งแต่เริ่มทำงานถึงปัจจุบัน.....	76
4.28 ผลประโยชน์หรือรายได้ของบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัย ธุรกิจบัณฑิต ปีการศึกษา 2541.....	77
4.29 ผลประโยชน์หรือรายได้จากการทำงานของบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ ปีการศึกษา 2541 ตั้งแต่เริ่มทำงานถึงปัจจุบัน.....	78
4.30 ผลประโยชน์หรือรายได้ของบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัย ธุรกิจบัณฑิต ปีการศึกษา 2542.....	79
4.31 ผลประโยชน์หรือรายได้จากการทำงานของบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ ปีการศึกษา 2542 ตั้งแต่เริ่มทำงานถึงปัจจุบัน.....	80
4.32 ผลประโยชน์หรือรายได้ของบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัย ธุรกิจบัณฑิต ปีการศึกษา 2543.....	80
4.33 ผลประโยชน์หรือรายได้จากการทำงานของบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ ปีการศึกษา 2543 ตั้งแต่เริ่มทำงานถึงปัจจุบัน.....	81
4.34 ผลประโยชน์หรือรายได้ของบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัย ธุรกิจบัณฑิต ปีการศึกษา 2544.....	81
4.35 ผลประโยชน์หรือรายได้จากการทำงานของบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ ปีการศึกษา 2544 ตั้งแต่เริ่มทำงานถึงปัจจุบัน.....	82
4.36 ผลประโยชน์หรือรายได้จากการทำงานทั้งหมดของบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ ปีการศึกษา 2530-2544 และปรับด้วยราคาดัชนีผู้บริโภคทั่วไป.....	83
4.37 ผลประโยชน์มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) ทางการศึกษาส่วนบุคคลในการลงทุน ทางการศึกษาของบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ปีการศึกษา 2530-2544 โดยใช้อัตรารีดลด 12%	85
4.38 อัตราผลประโยชน์ต่อต้นทุนทางการศึกษาส่วนบุคคลในการลงทุน ทางการศึกษาของบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ปีการศึกษา 2530-2544 โดยใช้อัตรารีดลด 12%.....	87

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4.39	ผลประโยชน์สุทธิของการลงทุนทางการศึกษาของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา ในระดับปริญญาตรี คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ปีการศึกษา 2530-2544.....	89
4.40	IRR Cash flow ตารางภาคผนวกที่ 1	90
4.41	การคำนวณ NPV ที่อัตราคิดลด 35% และ 40%	91

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	11

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การวิเคราะห์ต้นทุนและผลประโยชน์ส่วนบุคคลในการลงทุน ทางการศึกษาของบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
ชื่อผู้เขียน	มงกุฎ หาญโยธี
อาจารย์ที่ปรึกษา	อาจารย์ ดร.ชัยวัฒน์ คนจริง
สาขาวิชา	เศรษฐศาสตร์
ปีการศึกษา	2549

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมาย เพื่อศึกษาต้นทุนและอัตราผลประโยชน์ส่วนบุคคลในการลงทุนทางการศึกษาของบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ประจำปีการศึกษา 2530-2544

ซึ่งได้มีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง 282 คน จากบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ปีการศึกษา 2530-2544 โดยผลการวิจัยพบว่า

การวิเคราะห์ต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายทางการศึกษา โดยเฉลี่ยต่อคนต่อหลักสูตรนั้น พบว่าบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ ปีการศึกษา 2530 มีต้นทุนทางการศึกษาค่าที่สุดโดยต้นทุนทางการศึกษามีมูลค่าเท่ากับ 228,190 บาท และบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ ปีการศึกษา 2544 มีต้นทุนทางการศึกษาสูงที่สุดเท่ากับ 657,710 บาท

ผลประโยชน์หรือรายได้จากการทำงาน โดยเฉลี่ยต่อคนต่อปี พบว่า บัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ปีการศึกษา 2530 มีผลประโยชน์หรือรายได้จากการทำงานสูงที่สุด เท่ากับ 3,150,884 บาทต่อปี และบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ ปีการศึกษา 2544 มีผลประโยชน์หรือรายได้จากการทำงานต่ำสุด เท่ากับ 91,023 บาทต่อปี

การหาผลประโยชน์มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (Present Value of Net Benefit : NPV) พบว่าผลประโยชน์มูลค่าปัจจุบันสุทธิของบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ ปีการศึกษา 2530 มีค่าสูงสุดคือ 2,609,966 บาท และบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ ปีการศึกษา 2544 มีค่าต่ำสุดเท่ากับ -103,704 บาท

การวิเคราะห์อัตราผลประโยชน์ต่อต้นทุน (Benefit/Cost Ratio) พบว่า บัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ ปีการศึกษา 2530-2541 มีค่าอัตราผลประโยชน์ต่อต้นทุนมากกว่า 1 โดยบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ ปีการศึกษา 2530 มีอัตราผลประโยชน์ต่อต้นทุนสูงที่สุด คือ 13.81 และบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ ปีการศึกษา 2542-2544 มีอัตราผลประโยชน์ต่อต้นทุนน้อยกว่า 1 โดยที่บัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ ปีการศึกษา 2544 มีอัตราผลประโยชน์ต่อต้นทุนน้อยที่สุดคือ 0.14

การวิเคราะห์อัตราผลตอบแทนภายใน (Internal Rate of Return : IRR) พบว่าอัตราผลตอบแทนภายในของบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ ปีการศึกษา 2530-2544 มีค่าเท่ากับ 37.11% ซึ่ง มีค่ามากกว่าอัตราดอกเบี้ยที่กำหนดคือ 12 % ต่อปี

Thesis Title The Private cost and benefit analysis for educational investment of graduates in the faculty of economics, Dhurakit-Pundit University

Author Mongkut Hanyotee

Thesis Advisor Dr.Chaiwat Konjing

Department Economics

Academic 2006

ABSTRACT

This research is aimed to analyze the private cost and benefit on educational investment of economic graduates in the Faculty of Economics, Dhurakit-Pundit University, during 1987-2001. The data used in the analysis are collected, using questionnaire survey of 282 economics graduates during 1987-2001. The finding of the analysis are summarized as follows:

The analysis of educational cost or expenditure showed that the average educational cost of economics graduates in 1987 was the lowest, e.g. being 228,190 Baht, and the cost of economics graduates in 2001 was the highest, valued at 657,710 Baht.

The benefit analysis of educational investment for economics graduates indicated that the 1987 graduates earned the highest average average return at 3,150,884 Baht per head, while the graduates in the year 2001 earned the lowest at 91,023 Baht per head. By comparing cost and returns, the newly graduates in economics required 3 year of income earnings to cover the total cost in their economic education:

The calculated Present Value of Net Benefit (NPV) for the graduates in 1987 was the highest, at 2,609,966 Baht, and the graduates in 2001 was the lowest at -103,704 Baht.

The analysis at Benefit - Cost Ratio (B/C ratio) showed that B/C ratio values of the graduates in 1987-1998 were greater than 1 ; The B/C ratio of the graduates in 1987 was the highest, valued at 13.81; and that of the graduates in 1999-2001 was less than 1. In particular, The B/C ratio value of the graduates in 2001 was the lowest 0.14 . The calculated Internal Rate of Return for all graduates, was 37.11 percent, being higher than the assumed opportunity of 12 percent per year.

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยให้ความสำคัญกับการศึกษาเป็นอย่างมาก ตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 1 (พ.ศ.2506-2509) จนถึงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ.2545-2549) โดยรัฐบาลพยายามปรับการอุดมศึกษาไทยให้มีศักยภาพและสามารถแข่งขันกับประเทศอื่นได้ แต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่ผ่านมา มีการมุ่งเน้นหลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นการขยายโอกาสทางการศึกษาในระดับอุดมศึกษา โดยการเพิ่มมหาวิทยาลัยในภูมิภาค การตอบสนองความต้องการของระบบเศรษฐกิจการวิจัยทางการศึกษาตลอดชีวิตและความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จนแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 ได้กล่าวถึง ความเป็นอิสระในการบริหารจัดการและการระดมทรัพยากรจากภาครัฐบาลและเอกชนให้มากขึ้น (สถาบันทรัพยากรมนุษย์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2543) ทำให้สถาบันอุดมศึกษาเอกชนมีจำนวนมากและเข้ามามีบทบาทเพิ่มขึ้น จนเกิดปัญหาด้านต่างๆ ขึ้นมา ไม่ว่าจะเป็นปัญหาเรื่องปริมาณสถาบันอุดมศึกษามีจำนวนมาก แต่ขาดคุณภาพ เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศในกลุ่มอาเซียนด้วยกันแล้ว ประเทศไทยกำลังอยู่ใกล้สถานะของประเทศฟิลิปปินส์ที่มีจำนวนสถาบันมาก แต่ไม่มีคุณภาพและไม่เป็นที่ยอมรับ ในขณะที่สิงคโปร์นั้นมีคุณภาพของการศึกษาซึ่งเทียบกับมาตรฐานประเทศพัฒนาแล้วในอเมริกา และยุโรป

ปัญหาอีกประการหนึ่งที่สำคัญ คือ ค่าใช้จ่ายทางการศึกษาที่สูงจนเกินไป ตรงนี้จะเห็นได้จากค่าใช้จ่ายทางอุดมศึกษาในส่วนเอกชน และรัฐบาลที่สูงเกินไป มีสถาบันอุดมศึกษาบางแห่งมีราคาหน่วยกิตสูงถึง 5,000 บาท/หน่วย จนมีการถามตอบแก่ผู้เรียนว่า ค่าใช้จ่ายในการลงทุนทางการศึกษาคู่มาแก่การลงทุนหรือไม่ ทั้งนี้การลงทุนทางการศึกษาในระดับอุดมศึกษาสามารถแบ่งเป็น 2 ส่วนใหญ่ๆ คือ การลงทุนที่บุคคลนั้นๆ ได้ประโยชน์โดยตรงกับการลงทุนที่สังคมโดยรวมได้ประโยชน์ทั้งเป็นประโยชน์ของประเทศ และการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การเมืองการปกครอง และพัฒนาเทคโนโลยีที่ใช้ในระบบอุตสาหกรรมและงานบริการ (ประกอบ กุปรัตน์, 2540 : 11-12)

การศึกษาเป็นกระบวนการที่ทำให้มนุษย์สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนได้ และดำเนินชีวิตในสังคมได้สงบสุข อย่างไรก็ตาม การศึกษาก็ต้องมีการลงทุนถึงจะได้มาซึ่งทักษะและความรู้ การศึกษาค่าใช้จ่ายหรือต้นทุนทางการศึกษา ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการลงทุนทางการศึกษา อีกทั้งผลตอบแทนที่นักศึกษาจะได้รับภายหลังจบการศึกษาเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้สำเร็จการศึกษาต่างคาดหวังไว้ ดังนั้น

ต้นทุนทางการศึกษาและผลประโยชน์ทางการศึกษาส่วนบุคคลของผู้สำเร็จการศึกษาระดับเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต จะมีความคุ้มค่าหรือไม่ นั่นจึงเป็นที่น่าสนใจของผู้วิจัย

ความรู้ทางด้านเศรษฐศาสตร์ เป็นศาสตร์ที่ว่าด้วยการรู้จักเลือก หรือสร้างทางเลือกในโอกาสให้มากที่สุดโดยวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายทางเศรษฐศาสตร์ก็คือให้รู้จักใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้คุ้มค่าและเกิดประโยชน์มากที่สุด อีกทั้งความรู้ทางเศรษฐศาสตร์ยังมองในส่วนเล็กถึงส่วนใหญ่ คือ มองผู้บริโภค ผู้ผลิต จนถึงสภาพต่างๆ ของประเทศ ไม่ว่าจะเป็นพฤติกรรมผู้ผลิต ผู้บริโภค ตลอดจนสภาพเศรษฐกิจ ปัญหาทางการเงิน การคลัง การค้าระหว่างประเทศ เป็นต้น ผู้วิจัยจึงสนใจสาขาทางเศรษฐศาสตร์ เนื่องจากเป็นศาสตร์หนึ่งในสังคมศาสตร์อีกทั้งมีความสำคัญมาก คือเป็นเครื่องมือที่รัฐบาลได้นำมาใช้บริหารพัฒนาประเทศมากที่สุด และเหตุผลอีกประการหนึ่งในวิจัยเรื่องนี้ก็เพราะมีงานวิจัยน้อยรายที่ศึกษาการลงทุนทางการศึกษาของนักศึกษาในคณะเศรษฐศาสตร์ ทั้งด้านต้นทุนและผลประโยชน์ของมหาวิทยาลัยเอกชน

ในส่วนของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2540–2544) เน้นในเรื่องการพัฒนาคน หรือยึดถือคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา โดยมีความเชื่อว่าหากคนได้รับการพัฒนาได้ด้วยการศึกษาที่ดีที่สุด คนจะสามารถช่วยกันพัฒนาประเทศชาติ พัฒนาสังคม พัฒนาเศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมให้ดีขึ้นได้ แต่การที่จะให้การพัฒนาคนของประเทศบรรลุตามเป้าหมายของแผนพัฒนาฯ 8 ได้นั้น งบประมาณเป็นสิ่งที่จะต้องคำนึงถึง ตามแผนพัฒนาฯ 8 ได้กำหนดไว้ว่าประเทศจะสามารถพัฒนาการศึกษาให้ทันกับประเทศเพื่อนบ้านได้ จำเป็นต้องลงทุนด้านการศึกษาไม่น้อยกว่าร้อยละ 4 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี, 2539)

การพัฒนาประเทศไทยแม้ว่าจะประสบความสำเร็จในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมหลายเรื่อง แต่ขณะเดียวกันก็ได้เกิดปัญหาติดตามมา เช่น ความเหลื่อมล้ำในการกระจายรายได้และความยากจน ความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปัญหาสังคมต่างๆ ฯลฯ ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของคนไทย ทำให้การพัฒนาขาดความสมดุลและไม่ยั่งยืน ซึ่งสาเหตุหนึ่งเกิดจากกระบวนการพัฒนายังไม่ได้นำทุนทางสังคมที่มีอยู่หลากหลายมาพัฒนาใช้ประโยชน์เท่าที่ควร

ในปัจจุบันเป็นที่ทราบกันดีอยู่แล้วว่า การศึกษาไม่เพียงแต่ให้ประโยชน์แก่ผู้เรียนเท่านั้น แต่ยังให้ประโยชน์ต่อสังคมอีกด้วย การศึกษามีความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ เพราะทำให้คนที่ประสิทธิภาพในการทำงานดีขึ้น การให้การศึกษาจึงเป็นการลงทุนอย่างหนึ่ง เป็นการพัฒนา “ทรัพยากรมนุษย์”

“ทรัพยากรมนุษย์” เป็นสิ่งสำคัญที่สุดในการเกิดกิจกรรมต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมส่วนบุคคล สังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ และการเมือง เป็นต้น จึงควรพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพ

รวมถึงประสิทธิภาพมากที่สุด จากสถิติจำนวนประชากรตามทะเบียนของประเทศไทย ปีพุทธศักราช 2544 จำนวนประชากรรวม 62,308,887 คน ซึ่งแบ่งเป็นจำนวนเพศชาย 30,913,485 คน และเพศหญิง 31,395,402 คน แสดงให้เห็นว่าจำนวนประชากรมีเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปีก่อนคือ ปี 2542 และปี 2543 คือ อัตราการเพิ่มของประชากรอยู่ระดับร้อยละ 0.32 และร้อยละ 0.35 แต่ปี 2544 มีอัตราการเพิ่มของประชากรสูงถึงร้อยละ 0.70 (กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย, 2544) ที่กล่าวมาเพื่อแสดงให้เห็นว่า การเพิ่มจำนวนประชาชนมากขึ้นส่งผลกระทบต่อภาคการผลิตดังที่กล่าวข้างต้น ทั้งนี้เมื่อประชากรเพิ่มขึ้นรัฐบาลมีการเร่งรัดการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์โดยเพิ่มทักษะและความรู้

ในอดีตมีการกล่าวถึงการศึกษากับการพัฒนามาก ช่วงปี 1950 และ 1960 การพัฒนาในประเทศโลกที่สามต่างเชื่อกันว่า การแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศต้องมุ่งพัฒนาประเทศในแง่สร้างความรู้เชิงปฏิบัติทางเศรษฐกิจ โดยเร่งรัดผลิตผลผลิตมวลรวมประชาชาติให้เพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง (เกื้อ วงศ์บุญสิน, 2540:172) ความสำคัญกับแนวคิดผลผลิตมวลรวมประชาชาติเป็นตัวสะท้อนถึงการพัฒนาในด้านต่างๆ ทำให้ประเทศกำลังพัฒนาพากันมองว่าการศึกษามีความสำคัญควรมีการขยายตัวในเชิงปริมาณและขนาดให้มากขึ้น ส่วนในทางเศรษฐศาสตร์ มองว่าหากประชาชนของระบบเศรษฐกิจมีระดับการศึกษาสูง จะมีผลทำให้กำลังคนของระบบเศรษฐกิจนั้นมีคุณภาพสูงด้วย หรือมีมูลค่าของ “ทุนมนุษย์” (human capital) เพิ่มขึ้นด้วย และถ้าพิจารณาด้านคุณภาพ และประสิทธิภาพในการผลิตประชากรแล้วนั้นจะมีทฤษฎีว่าด้วย “ทุนมนุษย์” ซึ่งจะถือว่ามนุษย์แต่ละคนเป็นเจ้าของทุนมนุษย์ในรูปของนามธรรม คล้ายกับเป็นเจ้าของทุนกายภาพในรูปของรูปธรรม ก็คือมนุษย์สามารถจะลงทุนในตนเองโดยมุ่งหวังที่จะได้รับผลประโยชน์หรือรายได้ที่สูงขึ้นในอนาคตได้ ในขณะที่ทุนมนุษย์ก็จะเสื่อมค่าได้ตามระยะเวลา การเพิ่มค่าทุนมนุษย์นั้นโดยปกติแล้วจะเห็นได้ชัดจากการศึกษา (เทียนฉาย กิระนันท์, 2519 : 6-8)

การศึกษายังเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่สุดอย่างหนึ่งที่รัฐใช้ในการพัฒนาประเทศทุกด้าน โดยสมัยก่อนมีคนจำนวนมากคิดว่าค่าใช้จ่ายของรัฐบาลที่ให้กับสถานศึกษาจัดการศึกษาเป็นสวัสดิการที่สิ้นเปลือง แต่ปัจจุบันทุกคนต่างยอมรับว่าการศึกษาเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่สุดของรัฐบาล รัฐบาลต้องการให้สังคมอยู่ในทิศทางใด รัฐบาลก็จัดการลงทุนในสถานศึกษานั้นๆ (กัญญา สาทร, 2529 : 1) ทั้งนี้การพัฒนาศักยภาพของมนุษย์ สังคม ชุมชน และคุณภาพชีวิต เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนเป็นวัตถุประสงค์ของการจัดทำงบประมาณปี 2544 โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง พัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาแบบกระจายอำนาจ พัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน ทั้งนี้เมื่อพิจารณางบประมาณด้านการศึกษาที่ผ่านมา มีจำนวนเพิ่มขึ้น ในปี 2543 มีจำนวน 222,117.7 ล้านบาท และในปี 2544 มีจำนวน 224,046.2 ล้านบาท (สำนักงบประมาณ สำนักนายกรัฐมนตรี, 2544) ดังแสดงในตารางที่ 1.1

ตารางที่ 1.1 การจัดสรรงบประมาณตามโครงสร้างแผนงาน ปีงบประมาณ 2543–2544

(หน่วย:ล้านบาท)

โครงสร้างแผนงาน	ปีงบประมาณ		ปีงบประมาณ 2544 เปรียบเทียบกับปี2543	
	2543	2544	จำนวน	ร้อยละ
การพัฒนาเศรษฐกิจ	157,604.5	165,134.0	7,529.5	4.8
1.ด้านการเกษตร	64,900.2	66,437.6	1,537.4	2.4
2.ด้านอุตสาหกรรมและเหมืองแร่	3,651.8	3,179.8	-472.0	-12.9
3.ด้านการคมนาคมขนส่งและสื่อสาร	58,968.5	62,497.4	3,528.9	6.0
4.ด้านการพาณิชย์และการท่องเที่ยว	5,378.4	7,055.8	1,677.4	31.2
5.ด้านวิทย์ เทคโนโลยี พลังงานและสิ่งแวดล้อม	24,705.6	25,963.4	1,257.8	5.1
การพัฒนาสังคม	374,948.1	386,694.2	11,746.1	3.1
6.ด้านการศึกษา	222,111.7	224,046.2	1,934.5	0.9
7.ด้านสาธารณสุข	65,209.9	66,254.3	1,044.3	1.8
8.ด้านการบริการสังคม	87,626.5	96,393.7	8,767.2	10.0
การรักษาความมั่นคงแห่งชาติและการรักษาความสงบ	139,066.0	138,978.7	-87.3	-0.1
เรียบร้อยภายใน				
9.ด้านการรักษาความมั่นคงแห่งชาติและ ผลประโยชน์ในต่างประเทศ	88,409.5	86,534.5	-1,875.0	-2.1
10.ด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยภายใน	50,656.5	52,444.2	1,787.7	3.5
การบริหารงานทั่วไป	110,207.3	120,104.9	9,897.6	9.0
11. ด้านการบริหารงานทั่วไปของรัฐ	110,207.3	120,104.9	9,897.6	9.0
การชำระหนี้เงินกู้	78,174.1	99,088.2	20,914.1	26.8
12. ด้านการชำระหนี้เงินกู้	78,174.1	99,088.2	20,914.1	26.8
รวม	860,000.0	910,000.0	50,000.0	3.5

ที่มา : สำนักงบประมาณ สำนักนายกรัฐมนตรี

อาจกล่าวได้ว่า รัฐบาลมุ่งพัฒนาด้านการศึกษาเพิ่มขึ้น นับตั้งแต่อดีตในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 2 รัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับการศึกษาเพื่อปรับปรุงโครงสร้างการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษา และความต้องการของสังคม แต่ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2515–2519) การศึกษามีการพัฒนาเป็นพิเศษในฐานะเป็นเครื่องมือในการ

พัฒนาคน เศรษฐกิจและสังคม และการตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงาน (กองนโยบายและแผนการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2531:6)

การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพนอกจากให้การศึกษาแล้ว ยังมีการฝึกอบรม ซึ่งเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิต และสร้างความชำนาญในการปฏิบัติงาน แต่ปัจจุบันการฝึกอบรมมีน้อยลงเนื่องจากบริษัทหรือห้างร้านมีงบประมาณที่ลดลงจากสภาวะเศรษฐกิจนอกจากนั้นควรให้มีการพัฒนาที่ไม่ใช้การศึกษาด้วย คือ การปรับปรุงสุขภาพอนามัยของคน เพื่อป้องกันมิให้ประชาชนเจ็บป่วยและสามารถสร้างผลผลิตเพิ่มขึ้น อีกทั้งควรให้การเรียนรู้ถึงการบริโภคอาหาร ซึ่งเป็นการปรับปรุงคนให้ร่างกายสมบูรณ์ ให้ประชาชนรู้จักกิน รู้ถึงประโยชน์ของสารอาหาร เป็นต้น (อัมพร วิจิตรพันธ์, 2520 : 11) ส่วนการศึกษาและการเรียนรู้เป็นรากฐานที่สำคัญในการเตรียมคนและสังคมให้พร้อมที่จะเผชิญกับการเปลี่ยนแปลง และสามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาวะที่เปลี่ยนแปลงไปได้ รวมทั้งเทคโนโลยีด้วย ทั้งนี้การศึกษาเปรียบเสมือนเครื่องมือที่ช่วยแก้ไขปัญหาดังกล่าว ไม่ว่าจะเป็นด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมืองปกครอง เป็นต้น สำหรับประเทศไทยการลงทุนทางการศึกษาเพื่อผลิตกำลังคนในระดับสูงเป็นหน้าที่ของสถาบันอุดมศึกษา แต่ปัจจุบันสถาบันอุดมศึกษาของรัฐบาลมีจำนวนน้อย และรับจำนวนอย่างไม่จำกัด คือ มหาวิทยาลัยรามคำแหง และมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ซึ่งในปีการศึกษา 2544 มหาวิทยาลัยทั้ง 2 แห่ง รับนักศึกษาปริญญาตรีจำนวน 122,726 คน และ 99,060 คน ตามลำดับ (สำนักนโยบายและแผนอุดมศึกษาทบวงมหาวิทยาลัย, 2544)

ประเทศไทยมีการให้ความสำคัญกับการอุดมศึกษาอย่างมาก ตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2506-2509) จนถึงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544) โดยรัฐบาลพยายามปรับการอุดมศึกษาไทยให้มีศักยภาพและสามารถแข่งขันกับประเทศอื่นได้ แต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ที่ผ่านมามีการมุ่งเน้นหลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นการขยายโอกาสทางการศึกษาในระดับอุดมศึกษาโดยการเพิ่มมหาวิทยาลัยในภูมิภาค การตอบสนองความต้องการของระบบเศรษฐกิจ การวิจัยทางการศึกษาตลอดชีวิตและความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จนแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 ได้กล่าวถึง ความเป็นอิสระในการบริหารจัดการและการระดมทรัพยากรจากภาครัฐบาลและเอกชนให้มากขึ้น (สถาบันทรัพยากรมนุษย์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2543) จนทำให้สถาบันอุดมศึกษาเอกชนมีจำนวนมากและเข้ามามีบทบาทเพิ่มขึ้น จนเกิดปัญหาด้านต่างๆ ขึ้นมาไม่ว่าจะเป็นปัญหาเรื่องปริมาณสถาบันอุดมศึกษามีจำนวนมาก แต่ขาดคุณภาพ เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศในกลุ่มอาเซียนด้วยกันแล้ว ประเทศไทยกำลังอยู่ใกล้สถานะของประเทศฟิลิปปินส์ที่มีจำนวนสถาบันมาก แต่ไม่มีคุณภาพและไม่เป็นที่ยอมรับ ในขณะที่สิงคโปร์นั้นมีความคุณภาพของการศึกษาซึ่งเทียบกับมาตรฐานประเทศพัฒนาแล้วในอเมริกา และยุโรป

ปัญหาอีกประการหนึ่งที่สำคัญ คือ ค่าใช้จ่ายทางการศึกษาที่สูงจนเกินไป ตรงนี้จะเห็นได้จากค่าใช้จ่ายทางอุดมศึกษาในส่วนเอกชน และรัฐบาลที่สูงเกินไป มีสถาบันอุดมศึกษาบางแห่งมีราคาหน่วยกิตสูงถึง 4,000 บาทต่อหน่วย จนมีการถามตอบแก่ผู้เรียนว่า ค่าใช้จ่ายในการลงทุนทางการศึกษาคุ่มค่าแก่การลงทุนหรือไม่ ทั้งนี้ การลงทุนทางการศึกษาในระดับอุดมศึกษาสามารถแบ่งเป็น 2 ส่วนใหญ่ๆ คือ การลงทุนที่บุคคลนั้นๆ ได้ประโยชน์โดยตรง กับการลงทุนที่สังคมโดยรวมได้ประโยชน์ ทั้งเป็นประโยชน์ของประเทศ และการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การเมืองการปกครอง และพัฒนาเทคโนโลยีที่ใช้ในระบบอุตสาหกรรมและงานบริการ (ประกอบ คุปรัตน์, 2540 : 11-12)

การศึกษามีความสำคัญต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเป็นอย่างมาก เนื่องจากมีผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการผลิต (Productivity) ทั้งนี้เพราะการศึกษาเป็นกระบวนการหนึ่งของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในรูปของการเพิ่มความรู้ ความสามารถ และทักษะ นอกจากนั้น การศึกษายังเป็นกระบวนการสำคัญที่ทำให้มนุษย์สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนให้ดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข เกื้อประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศได้อย่างเหมาะสม และสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในทุกด้านของประเทศ (วิชัย สัตยสงวน, 2538 : 24)

การลงทุนทางการศึกษาถือเป็นขบวนการที่สำคัญในการปรับปรุงคุณภาพทรัพยากรบุคคลให้มีความรู้ ความชำนาญ สามารถปรับตัวเองให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี สิ่งแวดล้อม และข่าวสารใหม่ๆ ได้ดี ทำให้สามารถทำงานได้ดีมีประสิทธิภาพมากกว่าผู้มีการศึกษาด้อยกว่า ดังนั้นการลงทุนในการศึกษาจึงเป็นกิจกรรมที่เพิ่มผลผลิตและรายได้ในอนาคต เช่นเดียวกับการลงทุนในเครื่องจักรหรือโรงงาน (Capital Good) ที่มุ่งหวังผลิตสินค้าและสร้างรายได้ให้เพิ่มขึ้นในอนาคต (Future Income Earnings) โดยที่การลงทุนในการศึกษาจะเป็นการลงทุนเพื่อผลิตทุนมนุษย์ ซึ่งจะเป็นวัตถุดิบที่ก่อให้เกิดสินค้าและบริการอีกทอดหนึ่ง คำว่า ทุน ในทางเศรษฐศาสตร์มีความหมายสองประการ คือ เงินทุนซึ่งใช้ในการลงทุนต่างๆ และเครื่องจักรที่ก่อให้เกิดสินค้าและบริการต่างๆ ต่อไป คำว่าทุนมนุษย์ (Human Capital) จึงมีความหมายถึงคนซึ่งได้รับการศึกษาให้มีความรู้ในการผลิตอย่างมีประสิทธิภาพ การศึกษาจึงเป็นการลงทุนสร้างทุนมนุษย์ขึ้นมา กล่าวคือทำให้มนุษย์มีความรู้ที่จะก่อให้เกิดรายได้เพิ่มขึ้นในอนาคต (สุปรียา ควรเดชะคุปต์, 2529 : 5-6)

ค่าใช้จ่ายในการศึกษาของนักศึกษา ขณะที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยในแต่ละปีนั้น ส่วนหนึ่งเป็นค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักศึกษาเอง เช่น ค่าที่พัก ค่าอาหาร ค่าลงทะเบียน ค่าพาหนะเดินทาง ค่าหนังสือตำรา เป็นต้น

นอกจากค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวกับการศึกษานี้แล้วยังพบว่า ค่าใช้จ่ายของนักศึกษาที่ต้องใช้จ่ายระหว่างการศึกษานี้มีความสำคัญต่อการวางแผนการศึกษาด้วยเช่นกัน โดยเฉพาะการศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่ผู้รับการศึกษาจะต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในทุกๆ ด้านด้วยตนเอง ซึ่งปัจจุบันค่า

ครองชีพได้ขยับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทำให้ระดับราคาสินค้าประเภทต่างๆ ได้ปรับตัวสูงขึ้นตาม การปรับตัวเพิ่มขึ้นของระดับราคาสินค้าต่างๆ นี้ย่อมส่งผลกระทบต่อการใช้จ่ายของประชาชนทั่วไป รวมทั้งผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในทุกระดับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับอุดมศึกษา ประกอบกับได้มีการ เปลี่ยนแปลงอัตราค่าหน่วยกิต ค่าธรรมเนียมการศึกษาที่เก็บในอัตราที่สูงขึ้น ปัจจุบันข้อมูลด้าน ค่าใช้จ่ายต่างๆ ก็มีการเปลี่ยนแปลงไปทุกด้านตามที่กล่าวมา ดังนั้นจึงน่าจะมีการศึกษาถึงค่าใช้จ่าย ต่างๆ ที่นักศึกษาต้องใช้จ่ายในการศึกษา และพฤติกรรมในการใช้จ่ายของนักศึกษาในสถานะปัจจุบัน โดยเฉพาะค่าใช้จ่ายในการศึกษาของนักศึกษาในระดับอุดมศึกษา โดยจะใช้กรณีศึกษาของบัณฑิต คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

ความรู้ทางด้านเศรษฐศาสตร์ เป็นศาสตร์ที่ว่าด้วยการรู้จักเลือก หรือสร้างทางเลือกใน โอกาสให้มากที่สุดโดยวัดดูประสงค์หรือจุดมุ่งหมายทางเศรษฐศาสตร์ก็คือ ให้อรรถประโยชน์ที่มี อยู่อย่างจำกัดให้คุ้มค่าและเกิดประโยชน์มากที่สุด อีกทั้งความรู้ทางเศรษฐศาสตร์ยังมองในส่วนเล็ก ถึงส่วนใหญ่ คือ มองผู้บริโภค ผู้ผลิต จนถึงสภาพต่างๆ ประเทศ ไม่ว่าจะเป็นพฤติกรรมผู้ผลิต ผู้บริโภค ตลอดจนสภาพเศรษฐกิจ ปัญหาทางการเงิน การคลัง การค้าระหว่างประเทศ เป็นต้น ผู้วิจัยจึงสนใจสาขาทางเศรษฐศาสตร์ เนื่องจากเป็นศาสตร์หนึ่งในสังคมศาสตร์อีกทั้งมีความสำคัญ มาก คือเป็นเครื่องมือที่รัฐบาลได้นำมาใช้บริหารพัฒนาประเทศมากที่สุด และเหตุผลอีกประการหนึ่ง ในการวิจัยเรื่องนี้ก็เพราะมีงานวิจัยน้อยรายที่ศึกษาการลงทุนทางการศึกษาของนักศึกษาในคณะ เศรษฐศาสตร์ ทั้งด้านต้นทุนและผลตอบแทนของมหาวิทยาลัยเอกชน

สรุปได้ว่า การศึกษาเป็นกระบวนการที่ทำให้มนุษย์สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของตน ได้ และดำเนินชีวิตในสังคมได้สงบสุข อย่างไรก็ตามแล้วการศึกษาก็ต้องมีการลงทุนถึงจะได้มาซึ่งทักษะ และความรู้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการศึกษาค่าใช้จ่ายหรือต้นทุนทางการศึกษา ซึ่งเป็นส่วนหนึ่ง ของการลงทุนทางการศึกษา อีกทั้งผลตอบแทนที่นักศึกษาจะได้รับภายหลังจบการศึกษาเป็นสิ่ง สำคัญที่ผู้สำเร็จการศึกษาต่างคาดหวังไว้ ดังนั้นต้นทุนทางการศึกษาและผลตอบแทนทางการศึกษา ส่วนบุคคลของผู้สำเร็จการศึกษา คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต จะมีความคุ้มค่า หรือไม่นั้นจึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจของผู้วิจัย

1.2 ความมุ่งหมายของการวิจัย

1.2.1 เพื่อวิเคราะห์ต้นทุนทางการศึกษาและผลประโยชน์ส่วนบุคคลของผู้สำเร็จการศึกษา คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

1.2.2 เพื่อวิเคราะห์อัตราผลประโยชน์ส่วนบุคคลจากการลงทุนทางการศึกษาของผู้สำเร็จ การศึกษาคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

1.2.3 เพื่อเป็นแนวทางในการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา เอกชน คือ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือนักเรียนในสายวิชาชีพ

1.2.4 เพื่อให้มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต สามารถนำข้อมูลที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผนทางการศึกษา ส่วนทางมหาวิทยาลัยรัฐบาลก็สามารถนำข้อมูลไปใช้ในการจัดการด้านต่างๆ รวมทั้งสามารถรับนักศึกษา คณะเศรษฐศาสตร์ที่จะเพิ่มขึ้นได้ในอนาคต

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

1.3.1 การหาต้นทุนทางการศึกษาส่วนบุคคล จะพิจารณาจากค่าใช้จ่ายต่างๆ รวมประกอบด้วยค่าใช้จ่ายทางตรง ได้แก่ ค่าใช้จ่ายที่ให้สถาบันและค่าใช้จ่ายส่วนตัวเพื่อการศึกษา และค่าใช้จ่ายทางอ้อม เป็นค่าเสียโอกาสของนักศึกษาที่ได้เสียไปจากการที่มาศึกษาแทนที่จะหารายได้จากการทำงานที่เกิดในระหว่างที่กำลังศึกษาอยู่ของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรเศรษฐศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ตั้งแต่ปีการศึกษา 2530-2544 และการหาผลตอบแทนทางการศึกษาส่วนบุคคล จะพิจารณาจากรายได้ตลอดชีพ (life-time earning) ที่เป็นตัวเงินเท่านั้น โดยทำการออกแบบสอบถามผู้สำเร็จการศึกษาที่มีงานทำ เป็นข้อมูลที่เก็บจากกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่างกัน แต่เก็บในเวลาเดียวกัน

1.3.2 กำหนดอัตราคิดลด (Discount Rate) จากค่าเสียโอกาสของทุน (Opportunity Cost of Capital) ซึ่งในประเทศกำลังพัฒนาส่วนใหญ่จะมีค่าในรูปที่แท้จริง (Real Terms) อยู่ระหว่างร้อยละ 8 ถึง 15 ต่อปี แต่ในการวิจัยครั้งนี้จะกำหนดที่อัตราคิดลดเฉลี่ยร้อยละ 12 ต่อปี

1.4 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ศึกษาค้นทุนและผลตอบแทนทางการศึกษาส่วนบุคคล เป็นผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรเศรษฐศาสตร์บัณฑิตทั้งหมด มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ตั้งแต่ปีการศึกษา 2530-2544 จำนวน 963 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษา ในครั้งนี้ได้จากการทำการสุ่มตัวอย่างแบบสัดส่วน โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) ทำการสุ่มตัวอย่างโดยจับสลากรายชื่อของผู้สำเร็จการศึกษาในแต่ละปีการศึกษาจนได้จำนวนตามที่ต้องการ ซึ่งวิธีการสุ่มตัวอย่างที่แต่ละตัวอย่างที่เป็นไปได้มีความน่าจะเป็นที่จะถูกเลือกมาใช้เท่าๆ กันหมด ในทางปฏิบัติการสุ่มตัวอย่างจะสุ่มหน่วย

ตัวอย่างที่ละหน่วยมาจากกรอบตัวอย่างที่เตรียมไว้แล้ว โดยใช้กระบวนการสุ่มตัวอย่างที่สามารถสร้างเลขสุ่มได้จากการคำนวณด้วยเครื่องคำนวณ ซึ่งจะได้อุ่มตัวอย่างของการศึกษาด้านทุนและผลประโยชน์ทางการศึกษาส่วนบุคคล 282 คน

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.5.1 เพื่อเป็นแนวทางในการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ของผู้ที่สำเร็จการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือระดับ ปวช.

1.5.2 เพื่อที่คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตสามารถนำข้อมูลของต้นทุนและผลประโยชน์ที่ได้จากการศึกษาไปใช้เป็นแนวทางวางแผนทางการศึกษาและระบบจัดการภายใน เพื่อผลิตบัณฑิตเศรษฐศาสตร์เพิ่มมากขึ้น

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

1.6.1 ต้นทุนส่วนบุคคลในการศึกษา (ค่าใช้จ่ายในการศึกษา) หมายถึง ค่าใช้จ่ายต่างๆ ที่นักศึกษาได้ใช้จ่ายไปในทุกๆ ด้าน ในช่วงระยะเวลา 4 ปี ที่ศึกษาอยู่ ประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายทางตรง และค่าใช้จ่ายทางอ้อม

1.6.2 ค่าใช้จ่ายทางตรงในการศึกษา หมายถึง ค่าใช้จ่ายต่างๆ ที่นักศึกษาได้เสียไปในการศึกษา ไม่ว่าจะเป็นค่าใช้จ่ายส่วนตัวหรือค่าใช้จ่ายที่ให้กับสถาบันการศึกษา ประกอบไปด้วย ค่าหน่วยกิต ค่าบำรุงปกติ ค่าธรรมเนียมปกติ

1.6.3 ค่าใช้จ่ายทางอ้อมในการศึกษา หมายถึง ค่าใช้จ่ายหรือค่าเสียโอกาสของนักศึกษา ที่สูญเสียรายได้ไป เนื่องจากการศึกษาต่อแทนที่จะได้ทำงานหรือพักผ่อน

1.6.4 ค่าเสียโอกาสในการศึกษา หมายถึง รายได้ที่นักศึกษาได้สูญเสียไปจากการศึกษาต่อ โดยจะคิดเทียบกับเงินเดือนของราชการพลเรือนในอัตราของผู้จบการศึกษามัธยมปลาย หรือผู้จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ตลอดช่วงระยะเวลาทำงาน

1.6.5 ผลประโยชน์ หมายถึง รายได้หลังหักภาษีที่ได้รับจากการทำงานในหน่วยงานนั้นๆ และรายได้พิเศษอื่นๆ

1.6.6 อัตราคิดลด หมายถึง อัตราส่วนที่ใช้ในการคิดหาอัตราผลตอบแทน โดยจะใช้อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ระยะยาวโดยเฉลี่ยตั้งแต่ปี พ.ศ.2530–2544 ของธนาคารกรุงไทยในการคิด คือ ร้อยละ 12

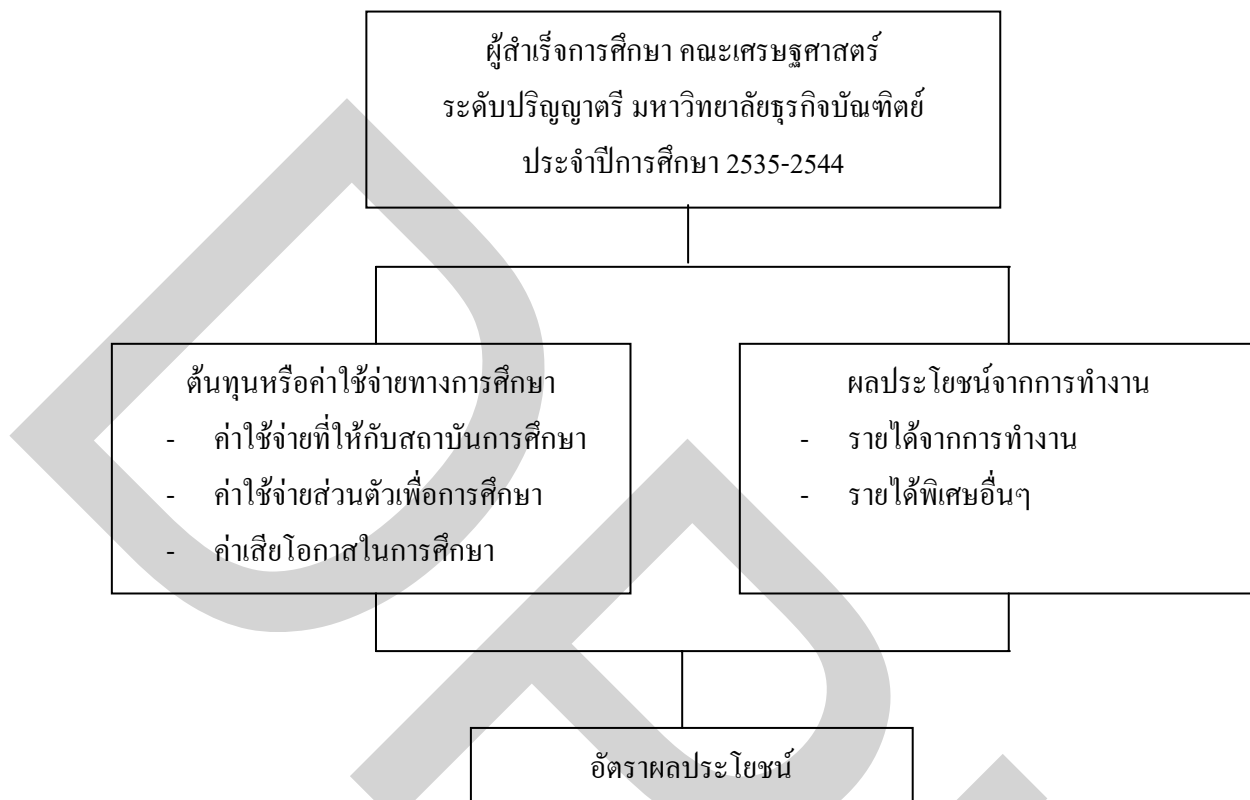
1.6.7 อัตราผลประโยชน์ส่วนบุคคล หมายถึง รายได้ที่นักศึกษาได้รับภายหลังสำเร็จการศึกษา โดยคำนวณจากอัตราส่วนระหว่างมูลค่าปัจจุบันของรายได้หลังหักภาษีกับมูลค่าปัจจุบันของต้นทุนส่วนบุคคล

1.6.8 ผู้สำเร็จการศึกษา (บัณฑิต) หมายถึง ผู้ที่ศึกษาจบหลักสูตรเศรษฐศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต คัดจากผู้สำเร็จการศึกษาประจำปีการศึกษา 2530-2544

1.6.9 มหาวิทยาลัยเอกชน หมายถึง สถาบันทางการศึกษาที่ไม่ใช่หน่วยงานของรัฐบาล แต่ได้รับอนุญาตให้เปิดดำเนินการ การเรียน การสอน ในระดับอุดมศึกษา ภายใต้สังกัดการดูแลของคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ทบวงมหาวิทยาลัย

1.6.10 รายได้ตลอดชีพ หมายถึง รายได้จากการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษา คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต โดยพิจารณารายได้ตั้งแต่อายุ 27-41 ปี

กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า

ภาพที่ 1.1 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

จากภาพที่ 1.1 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ผู้สำเร็จการศึกษา คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ประจำปีการศึกษา 2530-2544 แบ่งเป็นการคิดต้นทุนและผลประโยชน์ทางการศึกษา โดยต้นทุนทางการศึกษาจะเป็นค่าใช้จ่ายที่ได้จ่ายไปตลอดระยะเวลาศึกษา ทั้งค่าใช้จ่ายที่ให้กับสถาบันการศึกษา ค่าใช้จ่ายส่วนตัว และค่าเสียโอกาสทางการศึกษา ส่วนผลประโยชน์ส่วนบุคคลจะเป็นรายได้ที่ได้รับจากการทำงานและรายได้พิเศษเมื่อได้ทั้งต้นทุนและผลประโยชน์ทางการศึกษาแล้วสามารถนำมาหาค่าอัตราผลประโยชน์ได้

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เรื่องต้นทุนและผลประโยชน์ส่วนบุคคลทางการศึกษา ไม่ว่าด้านค่าใช้จ่ายส่วนตัวหรือค่าใช้จ่ายที่ให้กับสถาบันศึกษา และได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

- 2.1 ประวัติความเป็นมาของมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต และคณะเศรษฐศาสตร์
- 2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการลงทุนทางการศึกษา
- 2.3 ทฤษฎีเกี่ยวกับการตัดสินใจลงทุนทางการศึกษา
- 2.4 แนวคิดเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายของนักศึกษา
- 2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ประวัติความเป็นมาของมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต และคณะเศรษฐศาสตร์

ประวัติความเป็นมาของมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต เป็นหนึ่งในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนชั้นนำของประเทศ ก่อตั้งขึ้นวันที่ 30 พฤษภาคม พ.ศ. 2511 ภายใต้เจตนารมณ์ของ ดร.ไสว สุทธิพิทักษ์ และอาจารย์สนั่น เกตุทัต โดยใช้ชื่อสถาบันว่า “ธุรกิจบัณฑิต” ซึ่งตั้งอยู่ริมคลองประปา ถนนพระราม 6 ต่อมาได้เปลี่ยนสถานภาพเป็นวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตในปี พ.ศ. 2513 และเลื่อนฐานะเป็น “มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต” ในปี พ.ศ. 2527 ด้วยพัฒนาการที่ไม่หยุดยั้งผนวกกับการขยายตัวของระบบการศึกษาในประเทศไทยใน ปี พ.ศ. 2532 มหาวิทยาลัยได้ย้ายสถานที่ตั้งมาอยู่ที่ริมคลองประปา ถนนประชาชื่น บนเนื้อที่กว่า เกือบ 100 ไร่ เพื่อก่อสร้างอาคารเรียนและอาคารปฏิบัติการทางการเรียนการสอนที่ทันสมัยรวมทั้งสิ่งอำนวยความสะดวกในรูปแบบที่เอื้อประโยชน์ต่อนักศึกษาอย่างสมบูรณ์แบบ ภายใต้สภาวะแวดล้อมที่สวยงามและร่มรื่น ปัจจุบัน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต เปิดสอนในระดับปริญญาตรี ทั้งภาคปกติและภาคค่ำ ระดับปริญญาโท ปริญญาเอก และหลักสูตรนานาชาติ โดยมี รศ.ดร.วรากรณ์ สามโกเศศ เป็นอธิการบดี

สัญลักษณ์ ชื่อ : "ธุรกิจบัณฑิต" หมายถึง ความรอบรู้ทางด้านธุรกิจดวงตรา : เป็นรูปพระสิทธิตาปราบทับนั่งบนแท่น มีวงกลมล้อมรอบ 2 ชั้น ขอบของวงกลมนอกประดับด้วยกลีบบัวซ้อนกัน 32 กลีบ ระหว่างวงกลมนอกกับวงกลมในมีนพรัตน์ หรือดวงแก้ว 9 ดวง วางอยู่ห่างกันเป็นช่วงเท่า ๆ กัน ความหมายของดวงตรา : พระสิทธิตา เป็นปางหนึ่งของพระกณเศส เทพเจ้าแห่งความสำเร็จและปัญญา

ปรัชญานักธุรกิจเป็นผู้สร้างชาติปณิธานในการผลิตบัณฑิต : บัณฑิตต้องถึงพร้อมทั้งคุณธรรมและคุณวุฒิคุณธรรม : กมมมเตน วิสุชฉติ หมายถึง คนบริสุทธิ์ได้ด้วยการทำงาน : ฌมโมหเว รกษติ ฌมมจาริ หมายถึง ธรรมย่อมรักษาผู้ประพฤติธรรม สิประจำสธาบัน : ม่วง-ฟ้า หมายถึง การปฏิบัติทางธุรกิจต้นไม้ประจำสถาบัน : ต้นไผ่

ภารกิจหลัก มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ถือเป็นภาระหน้าที่ สำคัญยิ่งที่จะต้องปฏิบัติตามภารกิจหลักของ สถาบันอุดมศึกษา 4 ประการ ซึ่งระบุไว้ในพระราชบัญญัติ สถาบันอุดมศึกษา พุทธศักราช 2522 ได้แก่ การสอน การวิจัย การบริการ สังคม และ การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของชาติ ด้วยความมุ่งมั่นใส่ใจพยายามทุกวิถีทางในการปฏิบัติภาระสำคัญทั้ง 4 ประการนี้ ให้ประสบความสำเร็จ นั่นคือ

- ได้บัณฑิตที่ถึงพร้อมด้วยคุณภาพและคุณธรรม
 - สถาบันและ สังคม ได้ใช้ประโยชน์จากการทำวิจัย และจากงานวิจัยที่หลากหลาย
 - ชุมชนได้รับบริการจากมหาวิทยาลัย ทั้งเชิงวิชาการและการดำเนินชีวิต
 - มหาวิทยาลัยได้ดูแลส่งเสริมสนับสนุนแนวคิดและกิจกรรมที่เกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรม
- ประเพณีอย่างดียิ่ง และสม่ำเสมอ

ทั้งนี้มหาวิทยาลัยดำเนินงานด้วยวิธีปฏิบัติงานที่เป็นระบบตรวจสอบได้ ได้ผลจริงเป็นที่ประจักษ์ จึงเป็นมหาวิทยาลัยแห่งแรกที่ได้รับการรับรองคุณภาพมาตรฐานสากล ISO 9001 : 2000 ทั้งระบบ ทุกคณะวิชาและทุกหน่วยงาน ในส่วนของการเรียนการสอนเพื่อให้ได้บัณฑิตที่ถึงพร้อมด้วยคุณภาพและคุณธรรม แต่ละหลักสูตรซึ่งต่างก็มีวัตถุประสงค์ โดยเฉพาะของสาขาวิชาแล้ว จะต้องมียุทธศาสตร์ร่วมกัน ให้นักศึกษาได้เรียนรู้และมีประสบการณ์แนวทางเดียวกันเพื่อจะสร้างคุณสมบัติอันพึงประสงค์สำคัญคือ

1. เพื่อให้ นักศึกษามีความรู้พื้นฐานทั่วไปอย่างกว้างขวาง มีความเข้าใจตนเอง ผู้อื่น และสังคม รู้จักพัฒนาตนเองให้สามารถรับผิดชอบภาระหน้าที่ทั้งในปัจจุบันและอนาคต ดำรงตนอยู่ใน สังคม ได้อย่างมีคุณภาพและคุณธรรม
2. เพื่อให้ นักศึกษามีความรู้ความสามารถเฉพาะทาง ได้ฝึกปฏิบัติงานวิเคราะห์วิจัย จะได้นำความรู้ แนวคิด ทฤษฎีและเทคนิคต่างๆ ไปปรับใช้ได้ในชีวิตตาม ภาวะเศรษฐกิจและ สังคมอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ตลอดจนใช้ในการศึกษา ต่อระดับสูงขึ้นไป หรือใน สาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง เนื่องกันทั้งในประเทศและต่างประเทศ

3. เพื่อพัฒนาให้นักศึกษามีความคิดวิเคราะห์อย่าง เป็นระบบ มีแนวปฏิบัติที่ถูกต้องในการศึกษาค้นคว้าวิจัย รู้จักวางแผนและประเมินผล สามารถใช้ความรู้และประสบการณ์แก้ปัญหา รู้จักตัดสินใจด้วยเหตุผลตามหลักการ เกิดประสิทธิผลอย่างมีประสิทธิภาพโดยแท้

ประวัติคณะเศรษฐศาสตร์

วิสัยทัศน์ พ.ศ. 2548 "ผลิตบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่มีความรู้ความสามารถ และมีทักษะเชิงวิชาชีพอย่างหลากหลายทำงานด้วยความมานะอดทน และสามารถทำงานเป็นที่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยมีคุณลักษณะทางอารมณ์และสังคม มีคุณธรรมและจริยธรรมทางวิชาชีพและมีความ รับผิดชอบต่อสังคม

คณะเศรษฐศาสตร์ดำเนินการจัดการศึกษาระดับปริญญาตรี ผลิตบัณฑิตเศรษฐศาสตร์มาแล้ว 28 รุ่น ปัจจุบันได้ปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัย โดยมุ่งเน้นผลิตบัณฑิตให้มีความรู้ความสามารถตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน ทั้งหน่วยงานภาครัฐและเอกชน บัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์

จำเป็นต้องมีความรู้เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์และภาษาอังกฤษเพิ่มเติมจากวิชาชีพเศรษฐศาสตร์ รวมทั้งพัฒนาความสามารถในการประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม รวมถึงการจัดการให้กว้างขวางมากยิ่งขึ้น

กิจกรรมเสริมหลักสูตร นอกจากความรู้ด้านวิชาการเพื่อฝึกฝนให้นักศึกษามีความ รับผิดชอบ ความสามัคคีและสนใจในชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจของประเทศ คณะเศรษฐศาสตร์มีโครงการสู้อ้อมกอด มธบ . สำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 และ 2 นอกจากนี้คณะยังมีระบบการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาอย่างใกล้ชิด ทั้งด้านวิชาการและความ เป็นอยู่ของนักศึกษาตลอดหลักสูตร 4 ปี มีโครงการสอนเสริมการทบทวนวิชาแก่นักศึกษา การให้ ประกาศนียบัตรแก่นักศึกษาที่เรียนดีและช่วยเหลือกิจกรรมของคณะ โครงการพัฒนาบุคลิกภาพ การอบรมปัจฉิมนิเทศน์นักศึกษาก่อนสำเร็จการศึกษา การอบรมผู้นำนักศึกษาทุกชั้นปี ส่งเสริมกิจกรรม วิชาการของคณะกรรมการนักศึกษา โครงการเศรษฐศาสตร์สัมพันธ์ระหว่างนักศึกษาของ มหาวิทยาลัยต่างๆ การแข่งขันกีฬาระหว่างคณะในมหาวิทยาลัย การนำนักศึกษาดูงานนอกสถานที่ การส่งนักศึกษาฝึกงานในช่วงปิดภาคฤดูร้อนและการร่วมกิจกรรมแข่งขันตอบปัญหาเศรษฐศาสตร์ ระหว่างสถาบันอุดมศึกษา เป็นต้น คณะเศรษฐศาสตร์ ยังมีโครงการสร้างเครือข่ายสัมพันธ์ ระหว่างศิษย์เก่าและศิษย์ปัจจุบัน การจัดตั้งโครงการนักศึกษาเกียรติคุณเพื่อสอนเสริมและเตรียม ความพร้อมแก่นักศึกษาที่เรียนดี ให้สามารถสอบแข่งขันเรียนต่อในระดับปริญญาโท และสอบชิงทุนการศึกษาต่อต่างประเทศอีกด้วย ดำเนินการจัดการศึกษาในระดับปริญญาตรี สาขาวิชา เศรษฐศาสตร์มาตั้งแต่ปีการศึกษา 2513 โดยมุ่งเน้นผลิตบัณฑิตให้มีความรู้พื้นฐานในวิชาชีพอย่าง

กว้างขวาง มีความสามารถและการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย คิดในเชิงวิเคราะห์ เพื่อเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพได้ทันที

ผู้สำเร็จการศึกษาจะได้รับปริญญา "เศรษฐศาสตร์บัณฑิต" ใช้อักษรย่อ ศ.บ.

แนวทางการศึกษาต่อ ผู้สำเร็จเศรษฐศาสตร์บัณฑิต จะสามารถศึกษาต่อในระดับที่สูงกว่าปริญญาตรีได้ โดยสามารถศึกษาต่อทางด้านเศรษฐศาสตร์ บริหารธุรกิจหรือสาขาสังคมศาสตร์ด้านอื่นๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ทั้งในมหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชน

แนวทางในการประกอบอาชีพ ปัจจุบัน บริษัท ห้างร้าน หรือองค์กรธุรกิจขนาดใหญ่ ทั้งของภาครัฐ และเอกชนหันมา สนใจ และใช้นักเศรษฐศาสตร์ในการวิเคราะห์ปัญหาธุรกิจ เพื่อวางแผนสำหรับอนาคต เศรษฐศาสตร์บัณฑิตจึงสามารถเลือกประกอบอาชีพในหน่วยงานต่างได้ทั้งภาครัฐบาล และเอกชนภาครัฐบาล เช่น กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงการคลัง กระทรวงการต่างประเทศ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานสถิติแห่งชาติ รัฐวิสาหกิจ เช่น การไฟฟ้าการประปา องค์กรโทรศัพทส์ถาบันการเงิน เช่น บริษัทเงินทุน สถาบันการเงินทุกแห่ง ธนาคารแห่งประเทศไทย ธุรกิจเอกชน เช่น บริษัทในเครือเจริญโภคภัณฑ์ องค์กรธุรกิจระหว่างประเทศ เช่น สหประชาชาติ องค์กรเอสเคป ธุรกิจส่วนตัว

โครงสร้างหลักสูตรเศรษฐศาสตร์บัณฑิต

หลักสูตรระดับปริญญาตรี	หลักสูตร 4 ปีรวม	135 หน่วยกิต
1. หมวดศึกษาทั่วไป	30	หน่วยกิต
2. หมวดวิชาเฉพาะ	99	หน่วยกิต
- กลุ่มวิชาแกน		45 หน่วยกิต
- กลุ่มวิชาเอก – บังคับ		30 หน่วยกิต
- กลุ่มวิชาเอก – เลือก		24 หน่วยกิต
3. หมวดวิชาเลือกเสรี	6	หน่วยกิต

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการลงทุน(ต้นทุน) และผลประโยชน์ทางการศึกษา

2.2.1 การกำหนดต้นทุนและผลประโยชน์ทางการศึกษา

การกำหนดต้นทุนทางการศึกษา ซึ่งแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ ต้นทุนส่วนบุคคลและต้นทุนทางสังคม ดังนี้ (เทียนฉาย กิระนันท์, 2519)

ตารางที่ 2.1 ต้นทุนทางการศึกษา

ต้นทุนส่วนบุคคล		ต้นทุนทางสังคม
ต้นทุนทางตรง	ต้นทุนทางอ้อม	
1. ค่าที่พัก	1. ค่าเสียโอกาส	1. เงินอุดหนุนจากรัฐบาล
2. ค่าเอกสารและตำราเรียน		2. จำนวนเงินภาษีที่ได้รับกร ยกเว้นในการนำเข้าอุปกรณ์ การศึกษา
3. ค่าชุดนักศึกษา		3. การฝึกอบรมครู
4. ค่าเดินทางไป-กลับสถานศึกษา		4. ค่าอุปกรณ์การศึกษาและตำรา เรียน
5. ค่าเล่าเรียน		
6. ค่าพิมพ์เอกสารและทำรายงาน		
7. ค่าใช้จ่ายอื่นๆ		

ที่มา : เทียนฉาย (2519)

ตารางที่ 2.2 ผลประโยชน์ทางการศึกษา

ผลประโยชน์ส่วนบุคคล		ผลประโยชน์ทางสังคม	
ทางตรง	ทางอ้อม	ทางตรง	ทางอ้อม
1. เงินเดือน	1. ได้รับความไว้วางใจจากหน่วยงาน	1. รัฐ	1. ความสงบสุขที่เพิ่มขึ้นของสังคม
2. เงินโบนัส	2. มีโอกาสก้าวหน้าในงาน	จัดเก็บ	2. ปัญหาอาชญากรรมลดลง
3. เงิน	3. เป็นเกียรติและสร้างชื่อเสียงแก่วงศ์	ภาษี	3. การว่างงานที่ลดลง
ล่วงเวลา	ตระกูล	รายได้	4. การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม
	4. มีโอกาสเลือกงานหรือหางานใหม่ ได้ง่ายขึ้น	เพิ่มขึ้น	เป็นไปได้อย่างรวดเร็ว
	5. ทำให้มาตรฐานการครองชีพสูงขึ้น		5. การบริหารราชการแผ่นดินและ การปกครองจะง่ายขึ้น
	6. ผลประโยชน์ด้านอื่นๆ		6. สาธารณสุขและสุขภาพอนามัย ของประชาชนดีขึ้น

ที่มา : เทียนฉาย (2519)

2.2.2 วิเคราะห์และประมาณต้นทุน

ประสิทธิ์ ตงยงศิริ (2542) ให้ความหมายของ **ต้นทุน** ว่าหมายถึง มูลค่าของปัจจัยการผลิตหรือทรัพยากรต่างๆ ที่ใช้ไปโดยโครงการ ซึ่งก็คือ จำนวนเงินทั้งหมดที่โครงการต้องจ่ายในการจัดหาปัจจัยการผลิต

จิรพัฒน์ เงามประเสริฐวงศ์ (2543) ให้ความหมายของ **ต้นทุน (Cost)** ว่า คือ ผลรวมของทรัพยากรหรือมูลค่าแลกเปลี่ยนที่ต้องแลกด้วยเงิน หรือด้วยความเสียสละที่องค์กรใดๆ จะลงทุนไปเพื่อให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคต โดยสรุปแล้ว **ต้นทุน (Cost)** คือ มูลค่าของทรัพยากรที่ใช้ในการผลิตสินค้าหรือ บริการ ตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงสิ้นสุดกระบวนการ

คำที่มักจะมีผู้ใช้แทน “ต้นทุน” อยู่เสมอ เนื่องจากมีความหมายใกล้เคียงกัน คือคำว่า **ราคา (price)** และ **ค่าใช้จ่าย (expenditure)** ซึ่งจริงๆ แล้วทั้งสองคำต่างก็มีความหมายเฉพาะที่แตกต่างไปจากคำว่า **ต้นทุน** กล่าวคือ

ราคา (price) หมายถึง มูลค่าของสิ่งต่างๆ ที่จะใช้ซื้อขายกันในตลาด โดยปกติจะมีค่ามากกว่าต้นทุนเสมอเพราะผู้ค้าต้องบวกกำไรเพิ่มเข้าไป

ค่าใช้จ่าย (expenditure) คือ การลดลงของสินทรัพย์จากการใช้ทรัพยากรเพื่อการผลิตแล้วก่อให้เกิดรายรับ เช่น กรณีที่ใช้สินทรัพย์ไปเพื่อทำให้เกิดสินค้าเก็บไว้ในคลัง จัดเป็นต้นทุน แต่หากขายสินค้าออกไปได้แล้ว สินทรัพย์ที่เสียไปนั้นจะเป็นค่าใช้จ่าย โดยนัยนี้ ค่าใช้จ่ายจึงเป็นส่วนหนึ่งของต้นทุน แต่ต้นทุนทุกอย่างอาจไม่ใช่ค่าใช้จ่ายของสินค้า เช่น ต้นทุนค่าเสียโอกาส (จิรพัฒน์ เงามประเสริฐวงศ์, 2543)

อนึ่ง **ต้นทุนทางบัญชี** จะมีความหมายแตกต่างจาก**ต้นทุนทางเศรษฐศาสตร์** กล่าวคือ **ต้นทุนทางบัญชี**หมายถึง ค่าใช้จ่ายต่างๆ ที่มีการจ่ายไปเป็นตัวเงิน ในขณะที่**ต้นทุนทางเศรษฐศาสตร์** จะรวมถึงต้นทุนของทรัพยากรที่เสียไปแต่ไม่มีการจ่ายจริงเป็นเงินสดออกไป ดังนั้น เมื่อมีการคิดต้นทุนของโครงการหนึ่ง ผลลัพธ์ของสองแนวทางจะแตกต่างกัน และมักจะไม่นำมาคิดร่วมกัน เนื่องจากมีความเชื่อว่าเป็นแนวคิดคนละศาสตร์

การศึกษามีความสำคัญต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเป็นอย่างมาก เนื่องจากมีผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการผลิต ทั้งนี้เพราะการศึกษาเป็นกระบวนการหนึ่งของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในรูปของการเพิ่มความรู้ ความสามารถ และทักษะ นอกจากนั้นการศึกษายังเป็นกระบวนการสำคัญที่ทำให้มนุษย์สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนให้ดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างมี

ความสุข เกื้อประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศได้อย่างเหมาะสม และสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในทุกด้านของประเทศ (วิชัย สัตยสงวน, 2538 : 24)

การลงทุนทางการศึกษาถือเป็นกระบวนการที่สำคัญในการปรับปรุงคุณภาพทรัพยากรบุคคลให้มีความรู้ ความชำนาญ สามารถปรับตัวเองให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี สิ่งแวดล้อมและข่าวสารใหม่ๆ ได้ดี ทำให้สามารถทำงานได้ดีมีประสิทธิภาพมากกว่าผู้มีการศึกษาด้อยกว่า การลงทุนในการศึกษาจึงเป็นกิจกรรมที่เพิ่มผลผลิตและรายได้ในอนาคตเช่นเดียวกับการลงทุนในเครื่องจักรหรือโรงงาน ที่มุ่งหวังผลิตสินค้าและสร้างรายได้ให้เพิ่มขึ้นในอนาคต โดยที่การลงทุนในการศึกษาจะเป็นการลงทุนเพื่อผลิตทุนมนุษย์ซึ่งจะเป็นวัตถุดิบที่ก่อให้เกิดสินค้าและบริการอีกทอดหนึ่ง คำว่าทุนในทางเศรษฐศาสตร์มีความหมายสองประการ คือ เงินทุนซึ่งใช้ในการลงทุนต่างๆ และเครื่องจักรที่สามารถก่อให้เกิดสินค้าและบริการต่างๆ ต่อไป คำว่าทุนมนุษย์ จึงมีความหมายถึงคนซึ่งได้รับการศึกษาให้มีความรู้ในการผลิตอย่างมีประสิทธิภาพ การศึกษาจึงเป็นการลงทุนสร้างทุนมนุษย์ขึ้นมา กล่าวคือ ทำให้มนุษย์มีความรู้ที่จะก่อให้เกิดรายได้เพิ่มขึ้นในอนาคต (สุปรียา วรรณเดชะคุปต์, 2529:5-6)

แนวคิดที่ว่าด้วยส่วนหนึ่งของการศึกษาเป็นการลงทุนนั้น ได้มีนักเศรษฐศาสตร์กล่าวไว้หลายท่าน เช่น Adam Smith ได้กล่าวว่า การศึกษาเป็นการลงทุน เพราะทรัพย์สินของชาติ (The Wealth of Nation) เพิ่มขึ้นได้จากคนงานที่ใช้ฝีมือที่ได้อ่านเรียนลงทุนแสวงหามา (Smith, 1776:10) Alfred Marshall ได้กล่าวว่า การศึกษาเป็นการลงทุนที่มีผลตอบแทนสูงกว่าการลงทุนชนิดอื่น (Blandy, 1967) Theodore Schultz เห็นด้วยในเรื่องการศึกษาว่าเป็นการลงทุน โดยทรัพยากรมนุษย์เป็นรูปหนึ่งของทุน (Theodore Schultz, 1971) ซึ่งจากแนวคิดดังกล่าวจะเห็นได้ว่าความเจริญรุ่งเรืองและความมั่นคงทางเศรษฐกิจจะดำเนินต่อไปได้ด้วยดี จากการที่ประชาชนมีพื้นฐานทางด้านการศึกษาอย่างเพียงพอ และมีประสิทธิภาพ การศึกษาเป็นกระบวนการที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อการพัฒนาประเทศ ดังนั้นการที่ประเทศจะเจริญก้าวหน้ามากขึ้นเพียงใดส่วนหนึ่งย่อมขึ้นอยู่กับการลงทุนทางการศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของทั้งภาครัฐ และเอกชน ในแง่ของนักเศรษฐศาสตร์มีแนวคิดที่ว่า การลงทุนทางการศึกษาเป็นการลงทุนเพื่อเพิ่มผลผลิตในอนาคต ดังที่นักเศรษฐศาสตร์หลายท่านได้ให้แนวคิดไว้ดังนี้

รังสรรค์ ธรรมชาติ (2518) ได้ให้แนวคิดไว้ว่า กระบวนการทางการศึกษาเป็นกระบวนการผลิตชนิดหนึ่ง ซึ่งช่วยเปลี่ยนแปลงมนุษย์ให้มีคุณภาพดีขึ้น สิ่งที่ผลิตมิใช่สินค้าและมีใช้เครื่องจักรกลแต่อย่างใดแต่เป็นสิ่งที่นักเศรษฐศาสตร์เรียกว่า ทุนมนุษย์ (human capital) การที่นักเศรษฐศาสตร์สมัยใหม่ถือว่าการศึกษาเป็นทุนมนุษย์นั้น เพราะนักเศรษฐศาสตร์เชื่อว่า การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งที่มีผลทำให้เกิดการผลิตอย่างมีประสิทธิภาพ การลงทุนด้านการศึกษาจึงเป็นการ

ลงทุนสร้างทุนมนุษย์ ซึ่งมีผลต่อกระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจ การลงทุนในที่นี้จึงหมายถึงการศึกษาในโรงเรียน เพื่อจะได้กลายเป็นผู้ผลิตและผู้มีรายได้อีกต่อไปในอนาคต และทำให้มนุษย์มีประสิทธิภาพในการทำงานมากขึ้น สามารถนำความรู้ต่างๆ ที่ได้จากการศึกษามาช่วยในการพัฒนาประเทศ พัฒนาเศรษฐกิจให้เจริญก้าวหน้าได้อย่างรวดเร็ว ดังนั้นทรัพยากรมนุษย์จึงเป็นทรัพยากรที่สำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจ และยังเป็นทรัพยากรที่มีคุณภาพมากเท่าไร ก็สามารถที่จะพัฒนาเศรษฐกิจให้เจริญก้าวหน้าได้มากขึ้นเท่านั้น

เทียนฉาย กิระนันท์ (2519) ได้ให้แนวคิดไว้ว่า การลงทุนเพื่อการศึกษาเป็นการลงทุนเพื่อพัฒนาคุณภาพของพลเมือง ผลที่ได้จากการลงทุนทางการศึกษามีค่ามากกว่าผลการลงทุนในธุรกิจอื่นๆ ทุกชนิด เพราะเป็นการลงทุนที่ค่อยๆ เพิ่มเติมลงไปทีละน้อย แต่ต้องกระทำติดต่อกันตลอดระยะเวลาอันยาวนาน ผลที่ได้คือความมีคุณภาพของคน ประเทศใดก็ตามที่มีพลเมืองที่มีคุณภาพ ประเทศนั้นก็จะเป็นการใดๆ ได้สำเร็จ สมความปรารถนาทั้งสิ้น ในทางตรงกันข้ามประเทศใดมีพลเมืองที่ขาดคุณภาพ ประเทศนั้นจะทำการใดไม่ว่าจะลงทุนด้วยเงินจำนวนมากสักเพียงใดในการนั้น เมื่อคนปฏิบัติขาดคุณภาพ ผลงานก็ย่อมไม่มีคุณภาพไปด้วย บางทีอาจจะล้มเหลวขาดทุนลุ่มจมไปเลยก็ได้

บุญคง หันจางสิทธิ์ (2543) ได้กล่าวไว้ว่า รายจ่ายในการศึกษาถือเป็นการลงทุน เพราะรายจ่ายนี้จะทำให้ออกดอกออกผลในอนาคต เมื่อบุคคลได้รับการศึกษาเพิ่มเขาจะมีความรู้ความสามารถที่จะรับและให้ข่าวสารต่างๆ ได้ดี การศึกษาจึงเป็นสิ่งที่ทำให้บุคคลเข้าใจตนเองและโลกได้อย่างลึกซึ้งมากขึ้น การศึกษามีผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการผลิตและการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจได้หลายทาง บุคคลที่ได้รับการศึกษาดีจะสามารถรับข่าวสารใหม่ๆ ได้เร็ว และได้ดีกว่า โดยเฉพาะในโลกยุคโลกาภิวัตน์ที่ข่าวสาร สิ่งแวดล้อม และเทคโนโลยี เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วมาก แรงงานที่ได้รับการศึกษาสูงกว่าจะได้เปรียบแรงงานที่มีการศึกษาด้อยกว่า การลงทุนในการศึกษาจึงเป็นกระบวนการของการปรับปรุงคุณภาพทรัพยากรบุคคล ให้มีความรู้ความชำนาญ สามารถปรับตัวเองให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี สิ่งแวดล้อมและข่าวสารใหม่ๆ ได้ดี ทำให้สามารถทำงานได้ดีมีประสิทธิภาพมากกว่าผู้มีการศึกษาด้อยกว่า ดังนั้น การลงทุนในการศึกษา และฝึกอบรมเป็นตัวเพิ่มทุนมนุษย์ในตัวมนุษย์ การเพิ่มทุนมนุษย์ก็คือการเพิ่มพลังในการหารายได้และการเพิ่มผลผลิตในตัวมนุษย์

โดยทั่วไป บัญชีจะแบ่งต้นทุนออกเป็น 2 ส่วน คือ

1. ต้นทุนโดยตรง (Direct cost) หมายถึง ต้นทุนที่สามารถแบ่งแยกได้ว่าเป็นต้นทุนในการผลิตสินค้าชนิดใด

2. ต้นทุนโดยอ้อม (Indirect cost) หมายถึง ต้นทุนร่วมซึ่งไม่สามารถจะบอกได้ว่าใช้ในการผลิตสินค้าชนิดใด เช่น ค่าน้ำ ค่าไฟ

การแบ่งต้นทุนในลักษณะนี้จะทำให้สับสนในการวิเคราะห์ทางเศรษฐศาสตร์ จึงได้มีการแบ่งต้นทุนใหม่ ต้นทุนในทางเศรษฐศาสตร์แบ่งออกได้ดังนี้คือ

1. ต้นทุนคงที่ (Fixed cost) คือ ต้นทุนที่ไม่เปลี่ยนแปลงในช่วงเวลาการวิเคราะห์ ไม่ว่าจะจำนวนการผลิตจะเป็นเท่าไรก็ตาม ในระยะสั้นต้นทุนคงที่จะไม่เปลี่ยนแปลง แต่ต้นทุนคงที่เฉลี่ยต่อสินค้าจะลดลงเมื่อจำนวนสินค้าที่ผลิตมากขึ้น

2. ต้นทุนแปรผัน (Variable cost) คือ ต้นทุนที่เปลี่ยนแปลงตามจำนวนการผลิต เมื่อผลิตสินค้ามากขึ้นต้นทุนแปรผันจะเพิ่มขึ้นด้วย

3. ต้นทุนค่าเสียโอกาส (Opportunity cost) คือ มูลค่าของปัจจัยการผลิตจำนวนใดจำนวนหนึ่งที่ถูกใช้ไปในทางเลือกที่ดีที่สุด โดยปกติผู้ผลิตมักจะมองไม่เห็นต้นทุนค่าเสียโอกาส แต่จะต้องนำมาคิดในการตัดสินใจและวิเคราะห์ทางเศรษฐศาสตร์เสมอ กล่าวอีกอย่างคือ ต้นทุนค่าเสียโอกาส คือ มูลค่าทางเลือกที่ดีที่สุดที่จะใช้ปัจจัยการผลิตนั้นๆ ถ้าปัจจัยการผลิตนั้นไม่ได้ถูกนำมาใช้โดยธุรกิจ (Value of the next best thing)

ต้นทุนค่าเสียโอกาสแตกต่างจากต้นทุนจมในทางบัญชี (Sunk cost) ซึ่งเป็นต้นทุนทางบัญชีที่หลังจากลงบัญชีแล้ว ผู้ผลิตไม่ต้องเอามาวิเคราะห์ เพราะต้นทุนในอดีตคือต้นทุนที่ใช้ไปแล้ว และ “จม” ไปแล้ว ไม่สามารถเรียกคืนได้ ดังนั้นจึงไม่นำมาใช้ในการวิเคราะห์ตัดสินใจ

เทียนฉาย กิระนันท์ (2519 : 26-29) กล่าวว่า รายจ่ายเพื่อการศึกษาอันเป็นรายจ่ายลงทุนเพื่อเพิ่มผลผลิตในอนาคต โดยบทบาทของการศึกษานั้นจะแฝงอยู่ในตัวของมนุษย์ที่เรียกว่า ทูมนมนุษย์ และการบำรุงรักษาปรับปรุงค่าทักษะ ความรู้ และประสบการณ์ของมนุษย์นั้นถือเป็นการลงทุนในมนุษย์ การศึกษาเป็นการลงทุนอย่างหนึ่งเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตทูมนมนุษย์ในอนาคต

อัมพร วิจิตรพันธ์ (2520 : 15-17) กล่าวถึงแนวคิดการลงทุนทางการศึกษาว่า การศึกษาเป็นการลงทุนเพราะเข้าหลักเกณฑ์ตามหลักเศรษฐศาสตร์

1. ผู้ลงทุนมีทั้งรัฐบาลและเอกชน ก็คือ การนำเงินมาซื้อที่ดินสร้างโรงเรียน จ้างครูอาจารย์ซื้ออุปกรณ์ทางการศึกษา การเรียนการสอนและอื่นๆ

2. ก่อให้เกิดผลผลิต ในรูปของผู้สำเร็จการศึกษาได้รับวิชาความรู้ นำไปประกอบวิชาชีพผลิตเป็นสินค้าและบริการต่างๆ อาจมีผู้แย้งว่า สินค้าและบริการนี้เกิดจากแรงงานไม่ได้เกิดจากการศึกษา ซึ่งเป็นความจริงที่แรงงานทำให้เกิดสินค้าและบริการ แต่พอแรงงานได้รับการศึกษาทำให้สินค้านี้เพิ่มมากขึ้น ส่วนที่เพิ่มขึ้นต้องนับว่าเป็นผลจากการศึกษา เป็นการเพิ่มสมรรถภาพทางเศรษฐกิจ

3. มีผลตอบแทนแก่ผู้ลงทุน ก็คือถ้าผู้ลงทุนเป็นรัฐบาล จะได้รับผลตอบแทนในรูปคุณภาพของประชากร ลดปัญหาด้านต่างๆ เช่น อาชญากร การว่างงาน เป็นต้น อีกทั้งเก็บภาษีได้เพิ่ม ลดปัญหาเด็กเกเร เป็นผลตอบแทนที่เห็นได้ไม่ค่อยชัดเจน แต่ถ้าเป็นผู้ลงทุนภาคเอกชน ผลตอบแทนจะอยู่ในรูปกำไร หากไม่มุ่งเพื่อแสวงหาผลกำไรจะมีผลตอบแทนทางด้านจิตใจ เป็นผู้มีเกียรติและชื่อเสียง สังคมให้การยกย่อง มีลูกศิษย์จำนวนมาก

4. ผลตอบแทนแก่ตัวผู้รับการศึกษา คือ การทำให้รายได้ผู้สำเร็จการศึกษาเพิ่ม ก็คือผู้ที่ได้รับการศึกษานั้นมีรายได้สูงขึ้น เช่น ประเทศไทยกำหนดเงินเดือนข้าราชการตามวุฒิทางการศึกษา รายได้จึงเป็นสิ่งจูงใจให้บุคคลเรียนหนังสือสูงขึ้น เป็นความรู้สึกของคนทั่วไปว่าผู้ที่ได้รับการศึกษาค่าหรือไม่ได้เรียนหนังสือ ออกทำงานมีรายได้เหมือนกันแต่เป็นงานที่ไม่ค่อยมีเกียรติ เป็นงานใช้แรงงาน รายได้ที่ได้รับนี้จะไม่เพิ่มขึ้นเท่าไรเมื่อทำงานนานไป อาจจะคงตัวหรือลดลงด้วยซ้ำในระยะนาน ส่วนผู้ที่เรียนหนังสือสูง จะได้รับการพัฒนาฝีมือและความรู้ บุคคลนั้นอาจขาดรายได้ที่ต้องใช้เวลาเรียนหนังสือแทนที่จะออกทำงาน จึงเรียกรายได้ที่เสียไปว่า (Foregone Income) แต่เมื่อจบการศึกษาออกทำงาน รายได้หรือค่าจ้างจะเริ่มต้นสูงกว่าผู้ไม่ได้เรียนหนังสือสูง ยิ่งทำงานไปนานรายได้จะเพิ่มสูงขึ้นมากกว่า

กฤษ ฐิริสินสิทธิ์ (2521 : 3) กล่าวว่า การพัฒนากำลังคนนั้นมุ่งให้เศรษฐกิจเจริญต้องมีการวางแผนที่ดีด้วย เพื่อก่อให้เกิดผลดี และมีประสิทธิภาพ จะต้องมีการให้การศึกษาหรือการลงทุนทางการศึกษา เพื่อสร้างความสามารถของคนในสังคมทางด้านวิชาการ ฝีมือ การทำงานและปัญญาความรอบรู้ แบ่งการพัฒนากำลังคนได้ ดังนี้

1. การศึกษาและฝึกอบรมจากสถาบันอย่างมีแบบแผนในทุกๆ ระดับ
2. การศึกษาและฝึกอบรมนอกสถาบัน ซึ่งรวมถึงการฝึกในเวลาปฏิบัติงาน
3. การศึกษาและฝึกอบรมเพื่อพัฒนาคน เป็นการริเริ่มตนเอง เพื่อให้ได้มาซึ่งความชำนาญ มีฝีมือ เช่น การอ่านตำรา การเรียนรู้ผู้อื่น

สุมาลี ปิยदानนท์ (2539 : 105-106) ให้ความสำคัญกับการลงทุนในมนุษย์ว่าเป็นกิจกรรมหรือพฤติกรรมซึ่งจะมีผลกระทบต่อรายได้ ที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน โดยผ่านการพัฒนาฟื้นฟูด้านทรัพยากรบุคคล ซึ่ง กิจกรรมที่เสนอต่อการพัฒนามนุษย์ก็คือ

1. ให้การศึกษาทุกระดับในระบบ
2. การฝึกอบรมฝีมือในสถานที่ทำงาน
3. การปรับปรุงสุขภาพอนามัย
4. การจัดสรรเวลาเพื่อเลี้ยงดูบุตรของครอบครัว
5. การแสวงหาของแรงงาน

6. การโยกย้ายถิ่นของแรงงาน

อภิชัย พันธเสน (2544 : 580-582) ได้กล่าวว่า การศึกษาไม่ว่าจะเป็นการศึกษาในระบบหรือ การศึกษานอกระบบก็ตาม จะเป็นเครื่องมือสำคัญเพื่อเพิ่มพูนความรู้ เพิ่มขีดความสามารถในการผลิต และรายได้ อีกทั้งเพิ่มพูนทุนมนุษย์ให้สูงขึ้น สำหรับผู้ที่ได้รับการศึกษาเป็นหนทางที่พวกเขาจะเพิ่ม รายได้ให้ตนเอง ดังนั้นการศึกษาจึงเป็นการลงทุนร่วมระหว่างบิดามารดาหรือผู้ปกครองกับตัวของบุตร เอง

ตามแนวคิดเศรษฐศาสตร์กระแสหลักนั้น การลงทุนทางการศึกษาเพื่อเพิ่มรายได้ไม่เพียง ปัจจัยแก่การศึกษาเท่านั้นยังมีปัจจัยอื่นๆ ด้วย จำเป็นต้องแยกอิทธิพลของปัจจัยอื่นๆ ออกให้มาก เช่น ประสบการณ์การทำงาน ความก้าวหน้าในอาชีพ ความสมบูรณ์แข็งแรงของร่างกาย และการศึกษายังเป็น เครื่องมือที่สำคัญที่สุดอย่างหนึ่งที่รัฐใช้ในการพัฒนาประเทศทุกด้าน โดยสมัยก่อนมีคนจำนวนมาก คิดว่าค่าใช้จ่ายของรัฐบาลที่ให้กับสถานศึกษาจัดการศึกษาเป็นสวัสดิการที่สิ้นเปลือง แต่ปัจจุบัน ทุกคนต่างยอมรับว่าการศึกษาเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่สุดของรัฐบาล หากรัฐบาลต้องการให้สังคมอยู่ใน ทิศทางใด รัฐบาลก็จัดการลงทุนในสถานศึกษานั้นๆ (ภิญโญ สาร, 2529 : 1) ทั้งนี้การพัฒนาศักยภาพ ของมนุษย์ สังคม ชุมชน และคุณภาพชีวิต เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นวัตถุประสงค์ของการจัดทำ งบประมาณปี 2544 โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง พัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาแบบกระจาย อำนาจ พัฒนาคณาการเรียนการสอน อาจกล่าวได้ว่ารัฐบาลมุ่งพัฒนาด้านการศึกษาเพิ่มขึ้น นับตั้งแต่อดีตในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 2 รัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับ การศึกษาเพื่อปรับปรุงโครงสร้างการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษา และความต้องการของสังคม แต่ ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (พ.ศ.2515-2519) การศึกษามีการพัฒนาเป็นพิเศษ ในฐานะเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคน เศรษฐกิจ และสังคม และการตอบสนองความต้องการ ตลาดแรงงาน (กองนโยบายและแผนการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2531:6)

กล่าวได้ว่า แนวคิดการลงทุนการศึกษา คือ เป็นการพัฒนาศักยภาพมนุษย์อย่างหนึ่ง โดย ให้มนุษย์มีการศึกษาเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ และมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้เมื่อมนุษย์มีการเรียนรู้มากก็ สามารถจะพัฒนาความสามารถ ทักษะ ความชำนาญ ในการทำงานต่างๆ อีกทั้งสามารถพัฒนาความคิด ความอ่านได้ทันกับการเปลี่ยนแปลงได้

2.3 ทฤษฎีเกี่ยวกับการตัดสินใจลงทุนทางการศึกษา

เกณฑ์ที่จะใช้ในการตัดสินใจในการลงทุนมี 2 เกณฑ์ คือ

2.3.1 เกณฑ์เกี่ยวกับการปรับค่าของเวลา (Time Value)

การเลือกลงทุนทางการศึกษานั้น จำเป็นต้องนำต้นทุนและผลประโยชน์จากการลงทุนทางการศึกษามาพิจารณาโดยอาจจะนำมาเปรียบเทียบกัน ดังนั้นถ้าผลประโยชน์ทางการศึกษามีค่าสูงกว่าต้นทุนที่ได้ลงทุนลงไปก็จะเป็นแนวทางการตัดสินใจตามหลักเศรษฐศาสตร์ที่กล่าวว่า ประหยัดสุดประโยชน์สูง การศึกษาเป็นการลงทุนอย่างหนึ่งที่ผู้ลงทุนต้องการเพิ่มประสิทธิภาพในด้านกาย และจิตใจ ดังนั้นแล้วการที่จะทราบว่าการลงทุนทางการศึกษาในมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตมีผลประโยชน์มากน้อยนั้น จึงจำเป็นต้องนำทฤษฎีที่เกี่ยวกับการตัดสินใจการลงทุนทางการศึกษามาร่วมในการพิจารณาด้วย

นอกจากนั้นอายุของโครงการเป็นสิ่งจำเป็นในการพิจารณาเช่นกัน ถ้าอายุโครงการมีเพียงปีเดียวก็จะมีปัญหาในการตัดสินใจลงทุนเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของค่าเงินไม่มากนัก แต่ถ้าหากอายุของโครงการมากกว่า 1 ปี ขึ้นไป การเปลี่ยนแปลงของค่าเงินก็เพิ่มขึ้น ประกอบกับผลประโยชน์สุทธิของโครงการแตกต่างกันในแต่ละปีเป็นการยากค่อนักลงทุนที่จะตัดสินใจเลือก ดังนั้นต้องมี การปรับค่าของเวลา (การปรับมูลค่าของเงินในอนาคตให้เป็นมูลค่าปัจจุบัน เพื่อนำมาวิเคราะห์การลงทุนว่าให้

ผลตอบแทนคุ้มค่าต่อการลงทุนหรือไม่) สำหรับค่าใช้จ่ายทุกรายการให้อยู่บนรากฐานเวลาเดียวกัน (หุททัย มีนะพันธ์, 2542 :90) การคำนวณมูลค่าปัจจุบันของต้นทุนทางการศึกษา ทำได้จากสูตร ดังนี้

$$\text{ต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายทางการศึกษามูลค่าปัจจุบัน} = \sum_{t=1}^n c_t (1+r)^t$$

โดยที่	C_t	คือ ต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายทางการศึกษาตั้งแต่ปีที่ 1 - n
	r	คือ อัตราคิดลด
	t	คือ ปีของโครงการ
	n	คือ จำนวนปีหรืออายุที่จะทำการวิเคราะห์

2.3.2 เกณฑ์การวิเคราะห์ต้นทุน-ผลประโยชน์ (Cost-Benefit Analysis (CBA))

ประกอบด้วย 3 แนวคิดที่นิยมใช้กันในการคำนวณ

1. ผลประโยชน์ตามแนวคิดมูลค่าปัจจุบัน (Net Present Value of Benefit) NPV

การหามูลค่าปัจจุบันสุทธิ (Net Present Value) ของต้นทุนโครงการลงทุนใดๆ ในการเปรียบเทียบกับมูลค่าปัจจุบันของอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนทางการศึกษาในโครงการนั้น

Gittinger (1972) ได้กล่าวถึงการคิดอัตราส่วนลด (Discount rate) หรืออัตราค่าตอบแทนว่า ควรใช้อัตราส่วนลดร้อยละ 12 ซึ่งใช้กันทั่วไปและเป็นที่ยอมรับในประเทศกำลังพัฒนา ในส่วนประเทศไทย การวิเคราะห์ทางการเงินของเอกชนนั้น จะใช้อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ในตลาดเป็นตัวกำหนดอัตราส่วนลด

(ประสิทธิ์ ดงยิ่งศิริ, 2535 : 35) การดำเนินการลงทุนในโครงการใดๆ นั้น พิจารณาจากการหามูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) ของผลประโยชน์ (B) และค่าใช้จ่าย (C) ของโครงการ แล้วนำมาคำนวณกับอัตราส่วนลด หรือหาจากผลต่างระหว่างผลรวมมูลค่าของผลประโยชน์ (B) และผลรวมมูลค่าของต้นทุน (C) ที่ได้ปรับค่าของเวลาในอนาคตให้เป็นมูลค่าปัจจุบันแล้ว เพื่อวิเคราะห์ว่าการลงทุนให้ผลประโยชน์คุ้มค่าหรือไม่ ผลประโยชน์ที่คำนวณได้อาจมีค่า + , - และ 0 โดยพิจารณาให้เลือกโครงการที่ให้มูลค่าปัจจุบันสุทธิ มากกว่าศูนย์ หรือเป็นบวกสูงสุด ถ้าต้องการเปรียบเทียบตั้งแต่สองโครงการขึ้นไป จึงถือว่าควรลงทุนในโครงการนั้นๆ จากสูตร

$$\text{ผลประโยชน์มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV)} = \sum_{t=1}^n (B_t - C_t) / (1+r)^t$$

โดยที่	B_t	คือ ผลประโยชน์ในปีที่ t
	C_t	คือ ต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายในปีที่ t
	r	คือ อัตราดอกเบี้ย (อัตราส่วนลด)
	t	คือ ปีของโครงการ
	n	คือ จำนวนปีหรืออายุที่จะทำการวิเคราะห์

2. การลงทุนตามแนวคิดอัตราผลตอบแทนภายใน (Internal Rate of Return) IRR

อัตราผลตอบแทนภายใน (IRR) ของการลงทุน คือ เป็นอัตราที่พิจารณาให้ผลประโยชน์และค่าใช้จ่ายหรือต้นทุนที่คิดเป็นมูลค่าปัจจุบันเท่ากัน หรือเป็นอัตราส่วนลดที่ทำให้มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) จากการลงทุนมีค่าเท่ากับศูนย์ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่าเป็นอัตราส่วนลดที่ทำให้มูลค่าปัจจุบันของผลประโยชน์ เท่ากับมูลค่าปัจจุบันของต้นทุนพอดี โดยที่ค่า IRR ที่คำนวณได้ต้องมากกว่าอัตราดอกเบี้ยที่กำหนด

ถ้า $IRR >$ อัตราดอกเบี้ยที่กำหนด (r) แสดงว่าโครงการนี้มีความคุ้มค่าในการลงทุน

ถ้า $IRR <$ อัตราดอกเบี้ยที่กำหนด (r) แสดงว่าโครงการนี้ไม่คุ้มค่าในการลงทุน

ถ้า $IRR =$ อัตราดอกเบี้ยที่กำหนด (r) แสดงว่าโครงการนี้ผลประโยชน์ที่ได้รับเท่ากับต้นทุนพอดี จะลงทุนหรือไม่ก็ได้ ขึ้นกับปัจจัยอื่นๆ เช่น เป็นโครงการที่จำเป็นแก่สังคมส่วนรวม หรือส่งผลต่อความมั่นคงของประเทศชาติ เป็นต้น อัตราผลตอบแทนภายใน (IRR) ของการลงทุน มีสูตรการคำนวณที่นิยมใช้กันทั่วไป สองสูตรคือ

1) สูตรที่มาจากคำจำกัดความ IRR จำนวนได้โดย

$$NPV = \sum_{t=1}^n (B_t - C_t) / (1+r)^t = 0$$

$$\text{หรือในสมการ } NPV = \sum_{t=1}^n (B_t)/(1+r)^t - \sum_{t=1}^n (C_t)/(1+r)^t = 0$$

$$\text{หรือในสมการ } = \sum_{t=1}^n (B_t)/(1+r)^t = \sum_{t=1}^n (C_t)/(1+r)^t$$

โดยที่	B_t	คือ ผลประโยชน์ในปีที่ t
	C_t	คือ ต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายในปีที่ t
	r	คือ อัตราผลประโยชน์จากการลงทุน
	t	คือ ปีของโครงการ
	n	คือ จำนวนปีหรืออายุที่จะทำการวิเคราะห์

2) สูตรบัญญัติไตรยางค์ พัฒนาขึ้นโดย Walter Schaefer Kehnert คำนวณได้โดย

$$IRR = r_L + (r_H - r_L) [NPV_L / (NPV_L - NPV_H)]$$

โดยที่ r_L คือ อัตราคิดลดตัวต่ำ และ r_H คือ อัตราคิดลดตัวสูง

NPV_L คือ มูลค่าปัจจุบันสุทธิที่คำนวณจาก r_L

NPV_H คือ มูลค่าปัจจุบันสุทธิที่คำนวณจาก r_H

การหาค่า IRR จากสูตรนี้จะต้องแทนค่าตัวแปรลงในสูตร 4 ค่า คือ r_H , r_L , NPV_L และ NPV_H โดยที่ NPV_L มีค่าเป็นบวก และ NPV_H มีค่าเป็นลบ การคำนวณค่า IRR จะต้องหาอัตราคิดลดตัวแรกซึ่งยังไม่ทราบว่าเป็นตัวต่ำหรือตัวสูง นอกจากนำไปหาค่า NPV จึงจะทราบ ถ้า NPV เป็นลบ ก็จะเป็น r_H ถ้าเป็นบวกก็จะเป็น r_L การหาอัตราคิดลดตัวแรกต้องใช้ตาราง IRR Cash flow (ตารางภาคผนวก 1) การจะเปิดตารางนี้ได้จะต้องใช้ 3 ค่า คือ

- (1) จำนวนปีที่ผลประโยชน์สุทธิของโครงการเป็น ลบ
- (2) จำนวนปีที่ผลประโยชน์สุทธิของโครงการเป็น บวก
- (3) ผลประโยชน์สุทธิเฉลี่ยในปีที่มีค่าเป็นบวกคิดเป็นร้อยละของผลประโยชน์รวมในปีที่มีค่าเป็นลบ

3. การลงทุนหาอัตราผลประโยชน์ต่อต้นทุน(Benefit-Cost Ratio) BCR

เป็นการแสดงถึงอัตราส่วนของผลประโยชน์ในมูลค่าปัจจุบันกับต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายในมูลค่าปัจจุบันเช่นกัน โดยต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายเป็นผลรวมทั้งสิ้นไม่แยกประเภทของค่าใช้จ่าย เป็นตัววัดผลเสียของโครงการ และค่าที่ได้ BCR ต้องมีค่ามากกว่า 1 จึงสามารถบอกถึงความน่าลงทุนในโครงการนั้นๆ อาจกล่าวได้ในสมการ

$$\text{อัตราผลประโยชน์ต่อต้นทุน (BCR)} = \frac{PV \text{ of Benefits}}{PV \text{ of Cost}} = \frac{\sum_{t=1}^n (B_t)/(1+r)^t}{\sum_{t=1}^n (C_t)/(1+r)^t}$$

โดยที่	PV of Benefits	คือ ค่าปัจจุบันสุทธิของผลประโยชน์
	PV of Cost	คือ ค่าปัจจุบันสุทธิของต้นทุน
	B	คือ ผลประโยชน์ในปีที่ t
	C	คือ ต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายในปีที่ t
	r	คือ อัตราดอกเบี้ย (อัตราส่วนลด)
	t	คือ ปีของโครงการ
	n	คือ จำนวนปีหรืออายุที่จะทำการวิเคราะห์

เนื่องจากทั้ง 3 วิธีต่างก็มีข้อดีข้อเสียอยู่ในตัวเอง หากใช้วิธีการศึกษาวิธีใดวิธีหนึ่งไม่อาจบอกได้ว่าโครงการนั้นคุ้มค่านำลงทุนหรือไม่ เช่น โครงการหนึ่งให้ค่า NPV เป็น บวก แต่ในการคำนวณหาค่า IRR จะมีอัตราคิดลดบางอัตราที่จะทำให้ค่าของ NPV เป็น ศูนย์ได้ จึงต้องพิจารณาจากค่า BCR ร่วมด้วย เพื่อให้สามารถตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง หากค่า IRR มากกว่าอัตราดอกเบี้ย ก็ย่อมแสดงว่าโครงการนั้นสมควรจะลงทุน แต่ถ้าค่า IRR น้อยกว่าอัตราดอกเบี้ย ก็ย่อมไม่สมควรจะลงทุน ดังนั้น การศึกษาในครั้งนี้จึงใช้ทั้ง 3 วิธี ในการศึกษาเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องดังกล่าว

2.4 แนวคิดเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายของนักศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2528 : 105-106) ได้กล่าวถึงค่าใช้จ่ายทางการศึกษา สามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ คือ

1. ค่าใช้จ่ายสถาบัน ประกอบด้วย

- ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ ซึ่งหมายถึง ค่าใช้จ่ายในหมวดเงินเดือน ค่าจ้าง ค่าวัสดุค่าใช้จ่าย ค่าสาธารณูปโภคและเงินอุดหนุน ทั้งในส่วนที่เป็นงบประมาณแผ่นดินเงินนอกงบประมาณแผ่นดินและเงินต่างประเทศ
- ค่าใช้จ่ายทุนทรัพย์สิน ได้แก่ ค่าเสื่อมในการใช้อาคารสถานที่และครุภัณฑ์ เพื่อการศึกษา ที่มีอายุการใช้งาน มากกว่า 1 ปี

2. ค่าใช้จ่ายของนักศึกษา ประกอบด้วย

- ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวกับการศึกษาโดยตรง ได้แก่ ค่าบำรุงการศึกษา ค่าลงทะเบียนเรียน ค่าหน่วยกิต ค่าหนังสือและตำรา รวมถึงอุปกรณ์ทางการศึกษาอื่นๆ

- ค่าใช้จ่ายส่วนตัวที่จำเป็นอื่นๆ ในระหว่างการศึกษา ได้แก่ ค่าที่พัก ค่าอาหาร ค่ารักษาพยาบาล ค่าเครื่องแต่งกาย ค่าพักผ่อนหย่อนใจ ฯลฯ
- ค่าที่พัก ค่าเสียโอกาส หรือ รายได้ที่นักศึกษาควรจะได้รับจากการทำงาน แทน การศึกษาต่อ

กองวิชาการ ทบวงมหาวิทยาลัย (2517 : 5-6) ได้จำแนกประเภทค่าใช้จ่ายส่วนตัวของ นักศึกษาออกเป็นประเภทใหญ่ๆ ได้ดังนี้

1. ค่าใช้จ่ายส่วนตัวนอกที่พักอาศัย ได้แก่ ค่าอาหารนอกที่พัก ค่ายานพาหนะประจำวัน ค่าพักผ่อนหย่อนใจ ค่าใช้จ่ายอื่นๆ เป็นต้น
2. ค่าใช้จ่ายส่วนตัวเกี่ยวกับที่พักอาศัย ได้แก่ ค่าที่พัก ค่าอาหาร ค่าสาธารณูปโภคอื่นๆ เป็นต้น
3. ค่าใช้จ่ายส่วนตัวเกี่ยวกับการศึกษา ได้แก่ ค่าลงทะเบียนเรียน ค่าหน่วยกิต ค่าบำรุง การศึกษา ค่าห้องสมุด รวมถึงค่าตำราหนังสือที่ใช้ในการศึกษา และอุปกรณ์ทางการ ศึกษา
4. ค่าใช้จ่ายส่วนตัวเกี่ยวกับเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่มและค่ารักษาพยาบาล

อัมพร วิจิตรพันธ์ (2520 : 44-45) ได้กล่าวถึงต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายด้านการศึกษาว่า เพื่อให้ ประชากรได้รับการศึกษา อาจจะแบ่งออกเป็น 2 ประเภท

1. ต้นทุนรวม ได้แก่ ต้นทุนทุกอย่างที่จ่ายเป็นตัวจริงในการดำเนินการศึกษา สามารถ แบ่งออกเป็น

- 1.1 ต้นทุนในการดำเนินงานในโรงเรียน (School cost) ทั้งนี้จะเป็นค่าใช้จ่ายทั้งหมด ในการจัดการโรงเรียน เช่น เงินเดือนครู ค่าวัสดุ ครุภัณฑ์ ค่าที่ดินและ สิ่งก่อสร้าง อุปกรณ์การเรียน ค่าเสื่อมราคา ฯลฯ
- 1.2 ต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายของนักเรียน นักศึกษา (Private cost) เป็นค่าใช้จ่ายที่ ผู้ปกครองหรือนักศึกษาได้ออกเพื่อการศึกษาในขณะที่เรียนหนังสือยังไม่มี รายได้ สามารถแบ่งออกเป็น
 - 1.2.1 ค่าใช้จ่ายให้แก่สถานศึกษา ได้แก่ ค่าเล่าเรียน ค่าบำรุงการศึกษา ค่าธรรมเนียมทางการศึกษา ค่าสมัคร ค่ากิจกรรมของนักศึกษา เป็นต้น

1.2.2 ค่าใช้จ่ายส่วนตัว ได้แก่ ค่าใช้จ่ายที่นักศึกษาได้ใช้ไปเพื่อการศึกษา หรือใช้จ่ายในขณะที่กำลังศึกษาอยู่ เช่น อุปกรณ์ทางการศึกษา เครื่องเขียน ค่าหอพัก ค่าพาหนะเดินทางเพื่อการศึกษา ค่าเครื่องแบบ ค่าอาหารและเครื่องดื่ม เป็นต้น

1.3 ต้นทุนทางสังคม (Social cost) เป็นต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายที่รัฐบาลได้ลงทุนไปเพื่อการศึกษา มาจากงบประมาณรายจ่ายของรัฐบาล ในการดำเนินงานของโรงเรียนรัฐบาลสถาบันการศึกษาทุกระดับตั้งแต่อนุบาลถึงระดับอุดมศึกษา

2. ต้นทุนผิวเผินหรือค่าเสียโอกาส (Implicit cost หรือ Opportunity cost) ได้แก่ โอกาสที่จะมีรายได้โดยออกทำงาน แต่ต้องเสียไปเพราะใช้เวลานั้นเรียนหนังสือ และในระยะเวลาที่เรียนหนังสือนั้นเป็นเงินรายได้ที่เสียไปเท่าใด

ประชุม สุวดี และคณะ(2534:109)พิจารณาเรื่องค่าใช้จ่ายของนักศึกษา จำแนกได้เป็น 2 ประเภท คือ

1. ค่าใช้จ่ายทางตรง หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่นิสิตนักศึกษาต้องทำการจ่ายเอง ประกอบด้วย
 - 1.1 ค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษา ได้แก่ ค่าใช้จ่ายในส่วนที่นิสิตนักศึกษาต้องจ่ายในการศึกษาของตนเอง คือ ค่าเล่าเรียน ค่าบำรุงการศึกษา ค่าหน่วยกิต ค่าธรรมเนียมในการศึกษา รวมทั้งค่าอุปกรณ์การศึกษา เป็นต้น
 - 1.2 ค่าใช้จ่ายส่วนตัว ได้แก่ ค่าใช้จ่ายในส่วนที่นิสิตนักศึกษาได้จ่ายนอกเหนือเพื่อการศึกษา เช่น ค่าที่พัก ค่าอาหาร ค่าเดินทาง ค่าพักผ่อนหย่อนใจ ค่ารักษาพยาบาล ค่าเสื้อผ้า เป็นต้น
2. ค่าใช้จ่ายทางอ้อม ได้แก่ ค่าเสียโอกาสที่นิสิตนักศึกษาควรจะได้จากการทำงาน แทนที่จะศึกษาต่อ

สุมาลี ปิตยานนท์ (2539 : 106-107) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับทุนมนุษย์ โดยใช้ในการตัดสินใจเลือกลงทุนในทุนมนุษย์ ซึ่งต้นทุนในการลงทุนสามารถแบ่งได้ 2 ประเภท

1. ต้นทุนทางตรง (Direct cost) ได้แก่ ค่าใช้จ่ายหรือต้นทุนที่นักศึกษาจ่ายเป็นตัวเงินเพื่อการศึกษา ซึ่งประกอบด้วย
 - 1.1 ต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายของนักศึกษาที่ได้จ่ายให้กับสถาบันศึกษานั้นๆ เช่น ค่าบำรุงการศึกษา ค่าหน่วยกิต ค่าห้องสมุด ค่าธรรมเนียมการศึกษา เป็นต้น
 - 1.2 ค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักศึกษาเอง เช่น ค่าหนังสือ ค่าเดินทางเพื่อการศึกษา ค่าอุปกรณ์ทางการศึกษา ค่าอาหาร ค่าที่พัก เป็นต้น

2. ต้นทุนทางอ้อม (Indirect cost) ได้แก่ ค่าใช้จ่ายหรือต้นทุนของผู้รับบริการทางการศึกษาในรูปของค่าเสียโอกาสจากรายได้หรือผลประโยชน์ในระหว่างที่ศึกษาอยู่ หรือรายได้ที่เสียไปกับการใช้เวลาในการศึกษาต่อแทนที่จะทำงาน (income foregone)

สรุป แนวคิดเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายของนักศึกษา สามารถจำแนกได้ 2 ประเภทใหญ่ๆ คือ ค่าใช้จ่ายทางตรงและค่าใช้จ่ายทางอ้อม ดังนี้

1. ค่าใช้จ่ายทางตรง เป็นค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นกับนักศึกษาโดยตรง หรือ ค่าใช้จ่ายที่นักศึกษาจำเป็นต้องจ่ายเพื่อให้ได้มาเพื่อการศึกษา อาจจะแบ่งออกเป็น
 - ค่าใช้จ่ายที่จ่ายให้กับสถานศึกษา เช่น ค่าธรรมเนียมการศึกษา ค่าบำรุงการศึกษา ค่าหน่วยกิต
 - ค่าใช้จ่ายที่นักศึกษาได้จ่ายในช่วงที่ทำการศึกษาอยู่ เช่น ค่าอาหารและเครื่องดื่มค่าเดินทางเพื่อการศึกษา ค่าที่พัก ค่าอุปกรณ์เพื่อการศึกษา เป็นต้น
2. ค่าใช้จ่ายทางอ้อม เป็นค่าใช้จ่ายที่ไม่ได้เกิดขึ้นโดยตรง เป็นค่าเสียโอกาสที่นักเรียนนักศึกษาได้มาศึกษา แทนที่พวกเขาจะไปทำงานหารายได้จากความสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.5.1 งานวิจัยเกี่ยวกับต้นทุนทางการศึกษา

เฉียบ ไทยยิ่ง (2520:103-117) ทำการศึกษาค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา จังหวัดมหาสารคาม โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อต้องการทราบการใช้เงินส่วนตัวของนักศึกษา ซึ่งแบ่งค่าใช้จ่ายออกเป็น 7 ประเภท และพิจารณาความแตกต่างระหว่างสถาบัน เพศ สถานภาพของนักศึกษาระดับชั้น ปี เป็นต้น โดยผลการวิเคราะห์พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ที่ศึกษาในจังหวัดมหาสารคาม มีภูมิลำเนาอยู่ใกล้จังหวัดมหาสารคาม และส่วนใหญ่มีปัญหาทางด้านการเงินอยู่ในระดับปานกลาง นักศึกษาที่มีงานทำมีรายได้ 1,001-2,000 บาทต่อเดือน เป็นอัตราที่มาก ซึ่งจะเห็นได้ว่าผู้มีงานทำแล้ว และมาศึกษาต่อเป็นวัยหนุ่มสาวหรือเพิ่งจบการศึกษา นักศึกษาภาคค่ำจะเสียค่าใช้จ่ายส่วนตัวมากกว่า ภาคปกติทุกรายการ โดยมีพิสัยต่างกันตั้งแต่ 44-484 บาท และส่วนใหญ่ใช้จ่ายในเรื่องหนังสือพิมพ์ นิตยสาร สารคดี รองลงมาจะเป็นอาชีพเกษตรกรรม และรายได้ของครอบครัวมีประมาณ 1,000-3,000 บาทต่อเดือน ส่วนค่าใช้จ่ายอื่นๆ เช่น ค่าบำรุงการศึกษา ค่าธรรมเนียมนักศึกษาภาคปกติจะเสียน้อยกว่า ประมาณ 2 เท่า นักศึกษาภาคค่ำจะเสียค่าใช้จ่ายโดยเฉพาะค่าอาหาร ค่าเดินทาง และค่าใช้จ่ายอื่นๆ มีพิสัยแตกต่างกันสูงมาก คือ 484 บาท, 455 บาท และ 445 บาท

สุภาพรณ ไชยเศรษฐ (2525:36-40) ทำการวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาค่าใช้จ่ายของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนทั่วประเทศ แล้วนำค่าใช้จ่ายของนักศึกษามาเปรียบเทียบตามเพศ ภูมิภาค และที่ตั้งของสถาบัน และเพื่อที่จะศึกษาถึงปัญหาด้านการเงินของนักศึกษามากน้อยเพียงใด จากการวิเคราะห์พบว่า นักศึกษาทุกสถาบันใช้จ่ายเฉลี่ย 30,344.17 บาทต่อ 1 ปีการศึกษา ส่วนนักศึกษาวิทยาลัยอัญมณี มีค่าใช้จ่ายมากที่สุดคือ 35,836.34 บาท และนักศึกษาวิทยาลัยแสงธรรมมีค่าใช้จ่ายน้อยที่สุด คือ 12,631.68 บาท ส่วนนักศึกษาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาลัยการคำ วิทยาลัยกรุงเทพ วิทยาลัยพายัพ วิทยาลัยหัวเฉียว วิทยาลัยเกริก และวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต มีค่าใช้จ่ายระดับปานกลางเฉลี่ย 29,860.2–31,474.58 บาท การเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายระหว่างนักศึกษาชายและหญิง จะเห็นว่ามี ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ 0.01 ส่วนการเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายทางด้านภูมิภาคเดิมกับที่ตั้งสถานศึกษาของนักศึกษาจะเห็นว่ามี ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญระดับ 0.01 ด้านปัญหาทางการเงินนักศึกษาส่วนใหญ่มีปัญหาไม่แตกต่างกันมาก คือมีไม่เพียงพอใช้ในบางเดือนและแก้ไขโดยขอจากบิดามารดา หรือผู้ปกครองและมีการยืมจากเพื่อน

วไลพร คุณุโทษ (2527:222) ได้ศึกษาเรื่อง ค่าใช้จ่ายส่วนตัวและปัญหาทางการเงินของนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาค่าใช้จ่ายส่วนตัว ของนักศึกษาที่เรียนแต่ละสถาบันเอกชน รวมทั้งศึกษาถึงตัวแปรต่างๆ คือ สาขาวิชา เพศ ระดับชั้น ภูมิภาค สาขาวิชาเดียวกันแตกต่างที่สถาบัน เป็นต้น ที่มีผลต่อค่าใช้จ่ายส่วนตัวและเปรียบเทียบ ปัญหาของนักศึกษาทางการเงิน ผลการวิเคราะห์พบว่านักศึกษาของวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์เสียค่าใช้จ่ายส่วนตัวมากที่สุด ส่วนนักศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคสยามเสียค่าใช้จ่ายส่วนตัวน้อยที่สุด และพิจารณาถึงตัวแปรต่างๆ พบว่า ตัวแปรทางด้านสาขาวิชา บริหารธุรกิจ นักศึกษาเสียค่าใช้จ่ายส่วนตัวน้อยที่สุด ส่วนสาขาเศรษฐศาสตร์ นักศึกษาเสียค่าใช้จ่ายส่วนตัวน้อยที่สุด ในบรรดาสาขาวิชาอื่นๆ และสถาบันอุดมศึกษาเอกชนเขตกรุงเทพทั้งหมด พิจารณาตัวแปรทางด้านเพศ พบว่านักศึกษาเพศชายเสียค่าใช้จ่ายส่วนตัวมากกว่าเพศหญิง ส่วนตัวแปรทางด้านระดับชั้นโดยรวมพบว่านักศึกษาชั้นปีที่ 4 มีค่าใช้จ่ายส่วนตัวมากที่สุด และนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีค่าใช้จ่ายส่วนตัวน้อยที่สุด ตัวแปรทางด้านภูมิภาคพบว่านักศึกษาที่มีภูมิลำเนาในต่างจังหวัดมีค่าใช้จ่ายส่วนตัวมากกว่านักศึกษาที่อยู่ในกรุงเทพ เมื่อเปรียบเทียบในสาขาวิชาเดียวกัน และคนละสถาบันพบว่า นักศึกษาสาขาบัญชีวิทยาลัยกรุงเทพเสียค่าใช้จ่ายส่วนตัวน้อยที่สุด นักศึกษาสาขาบัญชีวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตเสียค่าใช้จ่ายส่วนตัวมากที่สุด นักศึกษาสาขาบริหารธุรกิจวิทยาลัยอัสสัมชัญบริหารธุรกิจเสียค่าใช้จ่ายส่วนตัวมากที่สุด นักศึกษาสาขาบริหารธุรกิจวิทยาลัยเทคนิคสยามเสียค่าใช้จ่ายน้อยที่สุด นักศึกษาสาขาเศรษฐศาสตร์วิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต เสียค่าใช้จ่ายส่วนตัวน้อยที่สุด และนักศึกษาสาขานิติศาสตร์วิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต มีค่าใช้จ่ายส่วนตัวมากที่สุด เมื่อเปรียบเทียบปัญหาทางการเงินตามตัวแปร พบว่านักศึกษาเกือบทุก

ตัวแปรมีปัญหาทางการเงินที่แตกต่างกัน ไม่ว่าจะเป็นค่าใช้จ่ายทางการศึกษา ค่าบำรุงการศึกษา ค่าหน่วยกิต ค่าธรรมเนียมต่างๆ อาจเป็นเพราะสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแต่ละแห่งเรียกเก็บค่าใช้จ่ายทางการศึกษาแตกต่างกัน

ชนิกา ศิลปอนันต์ และจุฑา ฉัตรคุปต์ (2517:11-28) ได้ศึกษาถึง ค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนิสิตนักศึกษาในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการทราบรายละเอียดของค่าใช้จ่าย

แต่ละประเภท แยกเป็นปัจจัยต่างๆ เช่น เพศ คณะ ค่าที่พัก อาหาร เป็นต้น อีกทั้งต้องการทราบถึงปัญหาทางการเงินว่ามากน้อยเพียงใดผลที่ได้จากการสำรวจจะเห็นว่า นิสิตมีค่าใช้จ่ายส่วนตัวเพื่อการศึกษาประมาณคนละ 11,990 บาท โดยส่วนใหญ่ที่อาศัยอยู่บ้านตนเองและไม่เสียค่าอาหาร จะมีค่าใช้จ่ายส่วนตัวเฉลี่ยแล้ว เพศชาย 6,822 บาทต่อปี เพศหญิง 6,427 บาทต่อปี ส่วนนิสิตที่มีค่าใช้จ่ายมากที่สุดทุกประเภทในรอบปีการศึกษา คือ นิสิตคณะเศรษฐศาสตร์มีค่าใช้จ่าย 13,255 บาท อันดับสองคือนิสิตคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์มีค่าใช้จ่าย 13,062 บาท ส่วนนิสิตคณะสัตวแพทยศาสตร์มีค่าใช้จ่าย 10,938 บาท น้อยที่สุดใน 14 คณะ นิสิตชายมีค่าใช้จ่ายส่วนตัวมากกว่าเพศหญิงส่วนใหญ่แล้วเป็นค่าอาหารมากที่สุด และเพื่อนมีอิทธิพลให้การใช้จ่ายสูงสุด ส่วนเพศหญิงใช้จ่ายทางการแต่งกาย เสื้อผ้า ทางการเงิน นิสิตทั้งชายและหญิงอยู่ในความดูแลของบิดามารดา และเมื่อมีปัญหาทางการเงินก็จะขอจากบิดามารดา รายได้หรือเงินเดือนที่นิสิตได้รับเฉลี่ยเดือนละ 500 บาท และรายได้พิเศษที่นิสิตได้เฉลี่ยเดือนละ 304 บาท นิสิตให้ความคิดเห็นว่ามหาวิทยาลัยควรให้ทุนแก่นิสิตที่ยากจน เรียนดี เพื่อช่วยเหลือปัญหาทางการเงิน อีกทั้งให้มหาวิทยาลัยลดค่าธรรมเนียม ค่าบำรุงทางการศึกษา

ลลิตา ฤกษ์สำราญ และคณะ (2520:10-40) ได้ทำการศึกษาค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักศึกษาเฉลี่ยรายหัวต่อปี โดยมีการเปรียบเทียบจากปัจจัยต่างๆ เช่น เพศ ชั้นปี คณะ เป็นต้น อีกทั้งศึกษาสภาพปัญหาทางการเงินเพื่อการศึกษาของนักศึกษา โดยผลการวิจัยจะเห็นว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงมีค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษา รวมค่าใช้จ่ายทุกประเภทโดยเฉลี่ยแล้วคนละประมาณ 11,736.42 บาทต่อปี และนักศึกษาชายมีค่าใช้จ่ายที่สูงกว่านักศึกษาหญิงเท่ากับ 767.91 บาทโดยนักศึกษาชายมีค่าใช้จ่ายโดยเฉลี่ยประมาณคนละ 12,009.51 บาทต่อปี และนักศึกษาหญิงมีค่าใช้จ่ายโดยเฉลี่ยประมาณคนละ 11,241.60 บาทต่อปี นักศึกษาคณะนิติศาสตร์มีค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาสูงกว่าทุกคณะ และนักศึกษาที่อยู่ในชั้นปีที่มาก คือ ปีการศึกษา 2514 มีค่าใช้จ่ายสูงกว่านักศึกษาปีอื่นๆ ในส่วนปัญหาทางการเงินนักศึกษาทุกคณะมีปัญหาไม่แตกต่างกันมากนัก

นิพนธ์ บุญรักษา (2527:55-61) ทำการศึกษาเรื่องผลตอบแทนของการลงทุนในการศึกษาของวิทยาลัยครูอุดรธานี มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการทราบอัตราผลตอบแทนของการลงทุนทางการศึกษาในวิทยาลัยครูอุดรธานีที่สังคมและบุคคลได้รับ เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจในการลงทุนทางการศึกษา ในการวิเคราะห์นั้น ได้หาต้นทุนทางการศึกษาทั้งหมดในวิทยาลัยครูอุดรธานีระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงและระดับปริญญาตรี เฉลี่ยแล้วตลอดหลักสูตร 2 ปี เฉลี่ยคนละ 77,922.42 และ 93,401.48 บาท ตามลำดับ จะเห็นได้ว่านักศึกษาระดับปริญญาตรีมีค่าใช้จ่ายหรือต้นทุนทางการศึกษาสูงกว่าเล็กน้อย

สุรเชษฐ์ พงษ์เพ็ญจันทร์ (2545:25-35) ทำการวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายต่อหัวนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เฉพาะงบดำเนินการ วิธีการป็นส่วน ปีงบประมาณ 2543 วัตถุประสงค์ในการศึกษาเพื่อวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายต่อหัวของนิสิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒเฉพาะงบดำเนินงาน ผลการดำเนินงานจะเห็นว่า เมื่อเปรียบเทียบตามคณะต่างๆ ในปีงบประมาณ 2543 นิสิตคณะพยาบาลศาสตร์มีค่าใช้จ่ายต่อหัวรวมสูงสุด คือ 1,160.59 บาท คิดเป็นร้อยละ 75.98 รองลงมาคือนิสิตคณะเภสัชศาสตร์ 75,299 บาท คิดเป็นร้อยละ 4.93 ส่วนนิสิตคณะมนุษยศาสตร์มีค่าใช้จ่ายต่อหัวรวมต่ำสุด คือ 11,631 บาท คิดเป็นร้อยละ 0.76 จะเห็นได้ว่าส่วนใหญ่จะมีการใช้จ่ายในหมวดเงินเดือนหมวดค่าตอบแทนใช้สอย มากที่สุด ในทุกคณะ

นุชศรา จังพล (2545:93-94) ศึกษาอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของบัณฑิตนิสิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2537-2540 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนของบัณฑิตนิสิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชน อีกทั้งศึกษาอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลและนำมาเปรียบเทียบกัน ในหน่วยงานของภาครัฐบาล เอกชน และรัฐวิสาหกิจ ในการวิเคราะห์ต้นทุนทางการศึกษาส่วนบุคคลนั้น มหาวิทยาลัยเอกชนทั้ง 5 แห่งที่มีการสอนทางด้านกฎหมาย บัณฑิตนิสิตศาสตร์มหาวิทยาลัยอัญญ์สัมชัญมีค่าใช้จ่ายมากที่สุดคือ 617,440.50 บาท บัณฑิตนิสิตศาสตร์มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิตมีค่าใช้จ่ายเท่ากับ 610,651.10 บาท บัณฑิตนิสิตศาสตร์มหาวิทยาลัยกรุงเทพมีค่าใช้จ่ายเท่ากับ 607,497.09 บาท บัณฑิตนิสิตศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีปทุมมีค่าใช้จ่ายเท่ากับ 596,053.10 บาท และบัณฑิตนิสิตศาสตร์มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตมีค่าใช้จ่ายน้อยที่สุดคือ 549,236.20 บาท ตามลำดับ มีค่าใช้จ่ายส่วนบุคคลโดยเฉลี่ยแล้วประมาณ 596,175.60 บาท มีค่าเสียโอกาสโดยเฉลี่ย 319,200 บาท

นันทวรรณ เจริญจิตต์ (2532:35-75) ได้ทำการวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักศึกษา ในระดับบัณฑิตศึกษา ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารายได้ ค่าใช้จ่ายส่วนตัว ปัญหาทางการเงิน และมีการเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายโดยใช้ปัจจัยต่างๆ เช่น สาขาวิชา ชั้นปี เพศ เป็นต้น ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน สำหรับผลการวิเคราะห์ นักศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ของ

สถาบันอุดมศึกษาเอกชน จะมีค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาตลอดหลักสูตร ตั้งแต่ 37,735–80,870 บาท โดย นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในสาขาบริหารธุรกิจและสาขาวิชาระบบสารสนเทศคอมพิวเตอร์ มี ค่าใช้จ่ายทางด้านเอกสารและตำราสูงกว่าสาขาอื่นๆ ทั้งหมด ส่วนค่าใช้จ่ายประเภทอื่นๆ เช่น ค่าแต่ง กาย ค่าพักผ่อนหย่อนใจ และค่าเดินทางมาสถานศึกษา เฉลี่ยแล้วต่ำกว่า 2,000 บาทต่อเดือน ค่าใช้จ่าย ทางด้านอาหาร เครื่องดื่ม เฉลี่ยแล้วต่ำกว่า 2,000 บาทต่อเดือนเช่นกัน เมื่อเปรียบเทียบปัจจัยต่างๆ เช่น สาขาวิชา ชั้นปี เพศ สถานภาพการทำงาน ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนด้วยกัน ไม่มีความแตกต่างกัน ในด้านค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษา ปัญหาทางการเงินของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ใน สถาบันอุดมศึกษาเอกชนส่วนใหญ่เป็นค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวกับการศึกษา และแก้ไขโดยได้รับความ ช่วยเหลือทางการเงินจาก ครอบครัว บิดามารดา และ ญาติ

ฉันทันท์ ลิ้มศรีพราย (2545:70-85) ทำการวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายส่วนตัวและปัญหาทางการเงินของนักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพ โดยมีความมุ่งหมายเพื่อวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายส่วนตัว จำแนกตาม เพศ คณะระดับชั้น ภูมิภาค อาชีพปัจจุบันของบิดามารดา รายได้ต่อเดือน เป็นต้น อีกทั้งต้องการ เปรียบเทียบปัญหาทางการเงินของนักศึกษา ผลการวิเคราะห์เรื่องค่าใช้จ่ายส่วนตัวทางการศึกษา โดย จำแนกเป็นตัวแปรพบว่า นักศึกษาหญิงมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อปีการศึกษาต่ำกว่านักศึกษาชาย ส่วน นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัดมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อปีการศึกษาต่ำกว่านักศึกษาที่มีภูมิลำเนาอยู่ใน กรุงเทพมหานคร ในส่วนนักศึกษาคณะนิเทศศาสตร์ นักศึกษาชั้นปี 2 บิดาและมารดามีอาชีพ พนักงานรัฐวิสาหกิจ โดยที่บิดาและมารดามีรายได้ 50,001 บาทต่อเดือน และนักศึกษามีรายได้จาก ผู้ปกครอง 15,001–20,000 บาทต่อเดือนมีค่าใช้จ่ายที่สูงที่สุด ในขณะที่นักศึกษาชั้นปีที่ 1 บิดาและ มารดามีอาชีพเกษตรกร โดยที่บิดาและมารดามีรายได้ต่ำกว่า 20,000 บาทต่อเดือน และนักศึกษามี รายได้จากผู้ปกครองต่ำกว่า 5,000 บาทต่อเดือนมีค่าใช้จ่ายที่น้อยที่สุด ปัญหาทางการเงิน พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาทางการเงิน ปัญหาส่วนใหญ่ทางการเงินของ นักศึกษาจะเป็นเรื่องค่าอาหารประจำวัน รองลงมาก็เป็นเรื่องค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด และเมื่อจำแนกตาม ประเภทของค่าใช้จ่ายแต่ละกลุ่มพบว่า เพศ ระดับการศึกษาแต่ละชั้นปี ภูมิลำเนา รายได้ต่อเดือนของ นักศึกษาที่แตกต่างกัน มีปัญหาทางการเงินไม่แตกต่างกัน และปัญหาทางการเงินแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญระดับ 0.001

ดนัย สถิตธนาวุฒิก (2520:26–34) ศึกษาเรื่องอัตราผลตอบแทนของการลงทุนทางการศึกษาในวิทยาลัยเอกชน กรณีศึกษาวิทยาลัยการคำ โดยมีวัตถุประสงค์ที่ว่าเพื่อหาอัตรา ผลตอบแทนของการลงทุนทางการศึกษา เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจศึกษาต่อ อีกทั้งเพื่อให้ รัฐบาลได้ทำการวางแผนนโยบายทางการอุดมศึกษา ผลการศึกษาด้านต้นทุนจะแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ต้นทุนทางตรง จะเห็นได้ว่านักศึกษามีค่าใช้จ่ายส่วนตัว เช่น ค่าเสื้อผ้า ค่าที่พัก อุปกรณ์ทางการศึกษา

ปีละประมาณ 1,440.48 บาทต่อคน และค่าใช้จ่ายเพื่อให้แก่สถาบันปีละประมาณ 4,054.49 บาทต่อคน ส่วนต้นทุนทางอ้อม นักศึกษาจะเสียต้นทุนประเภทนี้ปีละประมาณ 11,939.63 บาทต่อคน

จตุพร สิทธินันท์ (2544:68-89) ได้วิเคราะห์เปรียบเทียบค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาของนิสิตนักศึกษาในระดับปริญญาตรี ศึกษาคณะเศรษฐศาสตร์ 3 มหาวิทยาลัย คือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วัตถุประสงค์ในการศึกษาเพื่อต้องการทราบความช่วยเหลือทางการเงินเพื่อการศึกษาของนิสิตนักศึกษา ผลที่ได้ค่าใช้จ่ายส่วนตัวเพื่อการศึกษาของนิสิตนักศึกษาทั้ง 3 มหาวิทยาลัยไม่แตกต่างกัน โดยเฉลี่ยแล้วค่าใช้จ่ายส่วนตัวเท่ากับ 109,649.18 109,895.48 และ 109,633.95 บาทต่อปี ตามลำดับ ส่วนความต้องการช่วยเหลือทางการเงิน นิสิตนักศึกษาของทั้ง 3 มหาวิทยาลัย คือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ต้องการให้มหาวิทยาลัยมีการเพิ่มจำนวนทุนการศึกษาให้มากขึ้นเพียงพอกับความต้องการของนิสิตนักศึกษาเป็นอันดับที่หนึ่ง ในอันดับที่สองและอันดับที่สามจะมีความต้องการแตกต่างกันไป เช่น ต้องการให้มหาวิทยาลัยจัดหางานพิเศษให้ทำเพิ่มเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา และให้ผ่อนชำระค่าเล่าเรียนและค่าธรรมเนียมการศึกษา

สถาบันราชภัฏธนบุรี (2542:41-44) ได้วิเคราะห์ค่าใช้จ่ายต่อหัวของนักศึกษา สถาบันราชภัฏธนบุรีในงบประมาณ ปี 2541 โดยมีวัตถุประสงค์ว่าเพื่อศึกษาค่าใช้จ่ายต่อหัวของนักศึกษาในส่วนที่ผู้ปกครองได้จ่ายให้สถาบัน ค่าใช้จ่ายที่เป็นงบประมาณแผ่นดินและงบบำรุงการศึกษาของสถาบัน และมีการเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายต่อหัวนักศึกษา จากผลการวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายต่อหัวของนักศึกษาในส่วนที่ผู้ปกครองจ่ายให้กับสถาบัน คือนักศึกษาคณะครุศาสตร์ โปรแกรมจิตวิทยาและการแนะแนวมีค่าใช้จ่ายต่อหัวต่อภาคเรียนสูงสุด คือ 24,784.74 บาท รองลงมาคือนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ ส่วนนักศึกษาโปรแกรมวิชาการวัดผลการศึกษามีค่าใช้จ่ายต่อหัวต่อภาคเรียนต่ำสุดคือ 13,206.46 บาท ส่วนค่าใช้จ่ายที่เป็น

งบประมาณแผ่นดิน คณะที่มีการใช้จ่ายมากที่สุดคือ คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ คือ มีจำนวน 23,830.42 บาทต่อหัวต่อภาคเรียน ส่วนคณะวิทยาการจัดการมีการใช้จ่ายเงินงบประมาณแผ่นดินน้อยสุด คือ 3,585.72 บาทต่อหัวต่อภาคเรียน เปรียบเทียบกับงบบำรุงการศึกษาของสถาบันคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มีค่าใช้จ่ายต่อหัวต่อภาคเรียนสูงสุด คือ 2,419.25 บาท ส่วนคณะครุศาสตร์มีค่าใช้จ่ายต่อหัวต่อภาคเรียนต่ำสุด คือ 1,081.19 บาท

อัญชลี สุขเจริญ (2542:30-42) ได้ทำการวิเคราะห์ผลตอบแทนส่วนบุคคลในการลงทุนทางการศึกษาในมหาวิทยาลัยเอกชน กรณีศึกษามหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินค่าใช้จ่ายส่วนตัว และค่าใช้จ่ายในการลงทุนทางการศึกษา อีกทั้งมีการประเมินผลอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลจากการลงทุนทางการศึกษาอีกครั้ง ผลการวิเคราะห์ในส่วนต้นทุนทางการ

ศึกษา โดยคิดในช่วงตลอดระยะเวลาการศึกษา รวม 4 ปี คือ 481,234 บาท หากเปรียบเทียบสัดส่วนของต้นทุน พบว่าเป็นค่าใช้จ่ายที่จ่ายให้สถาบัน 190,924 บาท หรือร้อยละ 39.70 เป็นค่าใช้จ่ายส่วนตัวคิดเป็น 290,312 บาท หรือร้อยละ 60.30 ส่วนค่าเสียโอกาสคิดเป็น 211,200 บาท คิดเป็นค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น 607,222 บาท หากคิดค่าใช้จ่ายที่ผู้เรียนเรียนซ้ำซ้อนหรือลาออกกลางคัน ค่าใช้จ่ายจะสูงขึ้นร้อยละ 20.75 ดังนั้นเมื่อรวมค่าใช้จ่ายทางตรงและทางอ้อมแล้วจะได้รวม 818,424 บาท และจะเห็นว่าในการศึกษาชั้นปีที่ 4 มีค่าใช้จ่ายมากที่สุด

สุภาพร โภงสกุล (2539:34-44) ทำการวิจัยเรื่องอัตราผลตอบแทนทางเศรษฐกิจจากการลงทุนทางการศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายและการลงทุนทางการศึกษา จำแนกตามประเภทและระดับการศึกษา รวมถึงวิเคราะห์อัตราผลตอบแทนทางเศรษฐกิจจากการลงทุนทางการศึกษาทุกระดับ ทุกประเภท ผลสรุปการวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักเรียนและนักศึกษา ที่สำเร็จการศึกษา 1 คน ในระดับและแต่ละประเภท พบว่าค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนเอกชนสูงกว่าผู้สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนรัฐบาล และนักเรียนชายมีค่าใช้จ่ายส่วนตัวสูงกว่านักเรียนหญิงบางระดับการศึกษา นักเรียนและนักศึกษาเสียค่าใช้จ่ายสูงขึ้นเมื่อเรียนในระดับที่สูงขึ้น จำแนกตามระดับค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักเรียนต่อปีระดับประถมศึกษาโรงเรียนรัฐบาล 1,997 บาท ระดับประถมศึกษาโรงเรียนเอกชน 13,745 บาท ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนรัฐบาล 5,445 บาท ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนเอกชน 11,724 บาท ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนรัฐบาล 9,413 บาท ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนเอกชน 19,886 บาท ส่วนในระดับปริญญาตรีประเภทอาชีพศึกษา ประมาณ 20,588 บาท ประเภทการฝึกหัดครูระดับอนุปริญญาประมาณ 17,659 บาท ส่วนค่าใช้จ่ายของสถาบันต่อผู้สำเร็จต่อปี ในการผลิตนักเรียนนักศึกษา 1 คน รัฐบาลต้องออกทุนในระดับประถมศึกษาเป็นเงิน 8,332 บาท ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 9,940 บาท ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย 15,034 บาท ระดับปริญญาตรีประเภทอาชีพศึกษา 24,190 บาท ประเภทการฝึกหัดครูระดับอนุปริญญาและปริญญาตรีเป็นเงิน 18,192 และ 20,649 บาท ตามลำดับ

วันดี ทวีศักดิ์อำไพ (2542:33-66) ได้วิเคราะห์ค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาของนิสิตปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศึกษานิสิตคณะเกษตรและนิสิตคณะเศรษฐศาสตร์ วัตถุประสงค์ในการศึกษาเพื่อเปรียบเทียบสัดส่วนค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาของนิสิตทั้ง 2 คณะต่อค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษา อีกทั้งศึกษาค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาของภาครัฐบาลและนิสิตโดยเฉลี่ยต่อนิสิตต่อปี และศึกษาพฤติกรรมค่าใช้จ่ายของนิสิต ผลที่ได้ในส่วนการเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายของนิสิต จะเห็นว่านิสิตคณะเศรษฐศาสตร์มีค่าใช้จ่ายส่วนตัวทั้งหมด 130,776.91 บาทต่อนิสิตต่อปี ส่วนนิสิตคณะเกษตรมีค่าใช้จ่ายส่วนตัวทั้งหมด 123,555.85 บาทต่อนิสิตต่อปี ส่วนค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาของภาครัฐบาลและนิสิตโดยเฉลี่ย นิสิตคณะเศรษฐศาสตร์มีค่าใช้จ่ายทั้งหมด 32,140.28 บาทต่อนิสิต

ต่อปี ส่วนนิสิตคณะเกษตรมีค่าใช้จ่ายสูงกว่านิสิตคณะเศรษฐศาสตร์คือ 75,263.20 บาทต่อนิสิตต่อปี ซึ่งถ้าพิจารณาแล้วนิสิตคณะเศรษฐศาสตร์มีค่าใช้จ่ายประมาณ 2 ใน 5 ของค่าใช้จ่ายของรัฐบาล และในด้านพฤติกรรมการใช้จ่ายของนิสิต จะเห็นได้ว่านิสิตได้ใช้จ่ายในด้านความบันเทิง ภาพยนตร์ ฟังเพลง และรับประทานอาหาร เป็นส่วนใหญ่

ตำรวจ ชุ่มเมืองปัก (2542:65-67) ได้ศึกษาถึงเรื่อง ค่าใช้จ่ายส่วนตัวและปัญหาทางการเงินของนักศึกษา คณะวิศวกรรมศาสตร์และคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยของรัฐบาลและเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร วัตถุประสงค์ในงานวิจัยเพื่อศึกษาค่าใช้จ่ายส่วนตัวและเปรียบเทียบกันระหว่างนิสิตนักศึกษาแต่ละชั้นปี คณะวิศวกรรมศาสตร์และคณะวิทยาศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยรัฐบาลและเอกชน รวมทั้งต้องการทราบถึงปัญหาทางการเงิน จากการวิเคราะห์พบว่า ค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนิสิตนักศึกษา คณะวิศวกรรมศาสตร์ และคณะวิทยาศาสตร์ ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีค่าสูงที่สุด ในจำนวนมหาวิทยาลัยรัฐบาล 3 แห่ง คือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ส่วนมหาวิทยาลัยเอกชน คือ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต และมหาวิทยาลัยสยาม นิสิตศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ของมหาวิทยาลัยสยาม มีค่าใช้จ่ายส่วนตัวสูงสุด ส่วนนิสิตศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ของมหาวิทยาลัยกรุงเทพมีค่าใช้จ่ายส่วนตัวสูงสุด การเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนิสิตนักศึกษาตามระดับชั้นปี จะเห็นว่าโดยภาพรวมว่า นิสิตศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์และคณะวิทยาศาสตร์ระดับชั้นปีที่ 1 ที่ค่าใช้จ่ายส่วนตัวมากที่สุด และนิสิตศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ระดับชั้นปีที่ 2 มีค่าใช้จ่ายส่วนตัวน้อยที่สุด ในขณะที่นิสิตศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ระดับชั้นปีที่ 4 มีค่าใช้จ่ายส่วนตัวน้อยที่สุด อาจจะเป็นเพราะการปรับตัวทั้งสถานที่ศึกษา อีกทั้งอุปกรณ์ทางการศึกษาใหม่ๆ ไม่ว่าจะเป็นเสื้อผ้า ค่าที่พัก เป็นต้น ในเรื่องปัญหาทางการเงินของนิสิตนักศึกษา ทั้งคณะวิศวกรรมศาสตร์และคณะวิทยาศาสตร์ของมหาวิทยาลัยรัฐบาลและเอกชนทั้ง 6 แห่ง มีปัญหาทางการเงินไม่แตกต่างกันคือมีปัญหาบ่อย

วิทยา ศิริพันธ์วัฒนา (2540:59-69) ทำการวิเคราะห์อัตราผลตอบแทนของการลงทุนทางการศึกษาในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ภูมิศึกษา คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี และคณะเศรษฐศาสตร์ วัตถุประสงค์ในการศึกษาเพื่อประเมินค่าใช้จ่ายส่วนตัวและค่าใช้จ่ายสถาบัน ในการลงทุนผลิตบัณฑิตปริญญาตรี ทั้งศึกษาเปรียบเทียบผลตอบแทนส่วนบุคคลและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลตอบแทนของการลงทุนทางการศึกษาของนักศึกษาทั้ง 2 คณะ อีกทั้งเป็นข้อเสนอแนะเพื่อพิจารณาวางแผน ผลการวิเคราะห์ด้านต้นทุนส่วนบุคคลของการศึกษาคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชีและคณะเศรษฐศาสตร์ ในระยะเวลา 4 ปี สามารถแบ่งออกเป็น สาขาบัญชี การเงิน การตลาด และคณะเศรษฐศาสตร์ มีค่าใช้จ่ายคือ 274,021 273,424 273,000 และ 272,210 บาท ตามลำดับ ต้นทุนทางตรงของบุคคลคิดเป็นสัดส่วนประมาณ 4.5 ของต้นทุนบุคคลรวม ส่วนที่เหลืออีกร้อยละ 95.5 เป็นค่าเสีย

โอกาสในแง่บุคคล การวิเคราะห์ต้นทุนทางสังคมของนักศึกษาทั้ง 2 คณะ คือ 360,091 358,001 358,812 บาท ตามลำดับ จะเห็นได้ว่าสังคมรับภาระต้นทุนทางตรงด้านการศึกษาก่อนข้างสูง

ประเสริฐ อุดติ (2528:54-62) ได้วิเคราะห์ค่าใช้จ่ายส่วนบุคคลของนิสิตนักศึกษาวิชาเอก พลศึกษาระดับปริญญาตรีในภาคใต้ ได้กำหนดวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาค่าใช้จ่ายส่วนบุคคลของนิสิต นักศึกษาพลศึกษา ในมหาวิทยาลัยในภาคใต้ การเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายส่วนบุคคลจากปัจจัยต่างๆ เช่น เพศ ระดับ ชั้นปี สถาบัน รวมถึงปัญหาทางการเงินเพื่อการศึกษา ความสัมพันธ์ของ ค่าใช้จ่ายกับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา และความพึงพอใจในการศึกษาวิชาพลศึกษา จากการวิเคราะห์ พบว่า นิสิตนักศึกษาเพศชายและเพศหญิงที่ศึกษาในสาขาพลศึกษา มหาวิทยาลัยและวิทยาลัยทาง ภาคใต้ มีค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาไม่แตกต่างกันมาก คือ นิสิตนักศึกษาเพศหญิงมีค่าใช้จ่ายประมาณ 17,692.50 บาท เฉลี่ยต่อเดือน 1,965.77 บาท นิสิตนักศึกษาเพศชายมีค่าใช้จ่ายประมาณ 17,217.19 บาท เฉลี่ยต่อเดือน 1,913.00 บาท นิสิตนักศึกษาชั้นปีที่ 3 มีค่าใช้จ่ายสูงกว่าชั้นปีที่ 4 : นิสิตนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มีค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาสูงที่สุดในภาคใต้ คือ 2,247.80 บาทต่อเดือน วิทยาลัยครูภูเก็ตมีค่าใช้จ่ายเพื่อศึกษาน้อยที่สุดในภาคใต้ คือ 1,696.40 บาทต่อเดือน ปัญหาทาง การเงินและเงินสนับสนุนส่วนใหญ่ที่นิสิตนักศึกษาได้รับจากบิดามารดา คิดเป็นร้อยละ 88.27 ความสัมพันธ์ของค่าใช้จ่ายและผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา ของนิสิตนักศึกษาในภาคใต้ ไม่มีความ แตกต่างกัน คือ ค่าใช้จ่ายจะมีมากหรือน้อยก็ไม่ทำให้นิสิตนักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา เพิ่มขึ้น ส่วนความพอใจในการศึกษาก็ไม่มีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายส่วนบุคคลของนิสิตนักศึกษา และส่วนใหญ่ที่นิสิตนักศึกษาพอใจต่อวิชาเอกพลศึกษากับค่าใช้จ่ายส่วนบุคคลที่ได้รับ

อวตภา อมาตยกุล (2534:34-41) ได้วิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ ส่วนเอกชนการศึกษาระดับต่างๆ ในวิทยาลัยครูสวนดุสิต สหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ : ศึกษากรณีผู้รับ ราชการ วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการศึกษา อีกทั้งวิเคราะห์ต้นทุนและ ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจส่วนเอกชน ในวิทยาลัยครูสวนดุสิต สหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ การ วิเคราะห์ส่วนต้นทุนจากการลงทุนทางการศึกษา จะเห็นได้ว่าคณะวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มี ต้นทุนทั้งหมดสูงที่สุด คือ 294,440 บาท จะใช้จ่ายในเรื่องค่าอาหารและค่าแต่งกายมาก ตามลำดับ ส่วนคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีต้นทุนทั้งหมดต่ำสุด คือ 244,647.92 บาท สำหรับค่าเสีย โอกาสต่อปีที่ได้เสียไปเท่ากับ 136,200 บาทต่อปี

2.5.2 งานวิจัยที่เกี่ยวกับผลประโยชน์จากการลงทุนทางการศึกษา

ศุภชัย พานิชภักดิ์ (2518:20-26) ได้ศึกษาเรื่องอัตราผลตอบแทนที่เปลี่ยนแปลงในการ ลงทุนในการศึกษา โดยคาดคะเนถึงอัตราผลตอบแทนที่จะเป็นไปในอนาคต พบว่า อัตราผลตอบแทน

จากการลงทุนทางการศึกษาในปี พ.ศ.2513 ระดับประถมศึกษาเท่ากับ 16.5 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเท่ากับ 31.3 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเท่ากับ 18.3 ระดับอาชีวศึกษาเท่ากับ 10.2 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงเท่ากับ 13.8 และในระดับปริญญาตรีเท่ากับ 13.1 ส่วนในปี พ.ศ.2518 อัตราผลตอบแทนในระดับประถมศึกษาเท่ากับ 12.0 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเท่ากับ 29.9 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเท่ากับ 18.1 ระดับอาชีวศึกษาเท่ากับ 7.9 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงเท่ากับ 13.8 และในระดับปริญญาตรีเท่ากับ 12.8 ส่วนในปีพ.ศ.2525 อัตราผลตอบแทนในระดับประถมศึกษาเท่ากับ 8.2 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเท่ากับ 26.2 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเท่ากับ 16.9 ระดับอาชีวศึกษาเท่ากับ 5.9 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงเท่ากับ 13.9 และในระดับปริญญาตรีเท่ากับ 11.0 และในปีสุดท้ายปี พ.ศ.2528 อัตราผลตอบแทนในระดับประถมศึกษาเท่ากับ 5.3 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเท่ากับ 24.2 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเท่ากับ 16.9 ระดับอาชีวศึกษาเท่ากับ 4.6 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงเท่ากับ 13.7 และในระดับปริญญาตรีเท่ากับ 11.0

อวตกา อมาตยกุล (2534:42-61) ได้วิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนทางเศรษฐกิจส่วนเอกชนการศึกษาขณะต่างๆ ในวิทยาลัยครูสวนดุสิต สหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ : ศึกษากรณีผู้รับราชการ วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการศึกษา อีกทั้งวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนทางเศรษฐกิจส่วนเอกชน ในวิทยาลัยครูสวนดุสิต สหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ จากการวิเคราะห์ให้เรื่องอัตราผลตอบแทนได้ว่ามูลค่าปัจจุบันสุทธิจากการลงทุนทางการสูงสุดคือ นักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีค่า 2,427.85 บาท ส่วนมูลค่าปัจจุบันสุทธิจากการลงทุนทางการศึกษาที่ต่ำสุดคือ นักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีค่า -42,112.96 บาท ในส่วนอัตราผลตอบแทนต่อต้นทุนจากการลงทุนทางการศึกษา นักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มีค่าสูงสุด รองลงมาคือนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มีค่า 1.00 และ 0.99 ตามลำดับ น้อยที่สุดคือนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีค่า 0.95 การวิเคราะห์อัตราผลตอบแทนภายในจากการลงทุนทางการศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มีค่าสูงสุดคือ 8.02

ดนัย สถิตธนาวุฒิ (2520:35-43) ศึกษาเรื่องอัตราผลตอบแทนของการลงทุนทางการศึกษาในวิทยาลัยเอกชน กรณีศึกษาวิทยาลัยการคำ โดยมีวัตถุประสงค์ที่ว่าเพื่อหาอัตราผลตอบแทนของการลงทุนทางการศึกษา เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจศึกษาต่อ อีกทั้งเพื่อให้รัฐบาลได้ทำการวางแผนนโยบายทางการอุดมศึกษา การวิเคราะห์ผลตอบแทนจากการศึกษา พบว่ามีปัจจัยหลายอย่างประกอบกันที่ส่งผลต่อผลตอบแทน เช่น ความสามารถ และภูมิหลังของครอบครัว ส่วนตัวแปรที่มีนัยสำคัญคือ อายุ ชั่วโมงการทำงานมากกว่า 8 ชั่วโมงต่อวัน อาชีพเป็นนักบริหาร ปริญญาเกียรตินิยม อาชีพเป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจ เอกชน อาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัว และองค์กรที่มีขนาดใหญ่ ส่วนการวิเคราะห์อัตราผลตอบแทนที่นักศึกษาได้รับจากการลงทุนร้อยละ 22.76 นับว่าเป็นผลตอบแทนที่สูง หากเปรียบเทียบผล

กำไรในการลงทุนด้านธุรกิจ จะเห็นว่าการลงทุนเพื่อการศึกษาในวิทยาลัยการค้าให้ผลตอบแทนในเกณฑ์ที่ดี

ประพันธ์ ชรรณไชย (2536:205-209) ทำการวิเคราะห์ผลตอบแทนในการผลิตบัณฑิตสาขาศิลปศาสตร์ และสาขาวิทยาศาสตร์ ของวิทยาลัยครูในสหวิทยาลัยล้านนา โดยทำการวิเคราะห์อัตราผลตอบแทนทางเศรษฐกิจโดยวิเคราะห์อัตราผลตอบแทนภายใน (IRR) และวิเคราะห์อัตราผลตอบแทนต่อต้นทุน (B/C) โดยพบว่า ในหน่วยงานเอกชนและสมาคมหรือมูลนิธิ มีอัตราผลตอบแทนทางเศรษฐกิจที่มีต่อบุคคลของบัณฑิตสาขาศิลปศาสตร์ เท่ากับ 9.46–12.29 สาขาวิทยาศาสตร์ เท่ากับ 9.19–11.29 และอัตราผลตอบแทนทางเศรษฐกิจที่มีต่อสังคมของบัณฑิตสาขาศิลปศาสตร์ เท่ากับ 9.30–12.77 สาขาวิทยาศาสตร์ เท่ากับ 7.69–10.63 ส่วนการวิเคราะห์อัตราผลตอบแทนต่อต้นทุนพบว่า อัตราผลตอบแทนต่อต้นทุนส่วนบุคคลของบัณฑิตสาขาศิลปศาสตร์เท่ากับ 1.79–2.91 สาขาวิทยาศาสตร์ เท่ากับ 1.42–2.91 และอัตราผลตอบแทนทางเศรษฐกิจที่มีต่อสังคมของบัณฑิตสาขาศิลปศาสตร์เท่ากับ 1.34–2.81 สาขาวิทยาศาสตร์เท่ากับ 0.92–2.00 ในหน่วยงานราชการหรือรัฐวิสาหกิจ มีอัตราผลตอบแทนทางเศรษฐกิจที่มีต่อบุคคลของบัณฑิตสาขาศิลปศาสตร์เท่ากับ 8.54–13.50 สาขาวิทยาศาสตร์เท่ากับ 11.90–23.64 และอัตราผลตอบแทนทางเศรษฐกิจที่มีต่อสังคมของบัณฑิตสาขาศิลปศาสตร์เท่ากับ 8.05–13.26 สาขาวิทยาศาสตร์เท่ากับ 6.89–16.33 ส่วนการวิเคราะห์อัตราผลตอบแทนต่อต้นทุนพบว่า อัตราผลตอบแทนต่อต้นทุนส่วนบุคคลของบัณฑิตสาขาศิลปศาสตร์เท่ากับ 1.15–3.24 สาขาวิทยาศาสตร์เท่ากับ 1.67–4.43 และอัตราผลตอบแทนทางเศรษฐกิจที่มีต่อสังคมของบัณฑิตสาขาศิลปศาสตร์เท่ากับ 1.01–2.78 สาขาวิทยาศาสตร์เท่ากับ 0.83–2.34 และเมื่อเปรียบเทียบอัตราผลตอบแทนทางเศรษฐกิจระหว่างบัณฑิตสาขาศิลปศาสตร์และสาขาวิทยาศาสตร์ของวิทยาลัยครู วิธีการวิเคราะห์อัตราผลตอบแทนภายในพบว่า ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจต่อสังคมไม่แตกต่างกันมากนัก ส่วนอัตราผลตอบแทนทางเศรษฐกิจส่วนบุคคลของบัณฑิตสาขาศิลปศาสตร์มีค่าน้อยกว่าบัณฑิตสาขาวิทยาศาสตร์ ในการวิเคราะห์อัตราผลตอบแทนต้นทุนทางสังคมและส่วนบุคคลนั้น ไม่แตกต่างกันมากนัก

สุภาพร โกเฮงกุล (2539:59-76) ทำการวิจัยเรื่องอัตราผลตอบแทนทางเศรษฐกิจจากการลงทุนทางการศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายและการลงทุนทางการศึกษา จำแนกตามประเภทและระดับการศึกษา รวมถึงวิเคราะห์อัตราผลตอบแทนทางเศรษฐกิจจากการลงทุนทางการศึกษาทุกระดับ ทุกประเภท การวิเคราะห์ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจของผู้สำเร็จการศึกษาในแง่ผลตอบแทนส่วนบุคคล สูงกว่าอัตราผลตอบแทนที่มีต่อสังคม โดยอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลมีค่าสูงระหว่าง ร้อยละ 3–19 และอัตราผลตอบแทนส่วนสังคมมีค่าระหว่าง ร้อยละ 2–14 ระดับการศึกษาที่

ให้ผลตอบแทนที่สูงสุด คือระดับปริญญาตรีจากสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล และผลตอบแทนต่ำสุด คือ ระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย

วิทยา ศิริพันธ์วัฒนา (2540:97-99) ทำการวิเคราะห์อัตราผลตอบแทนของการลงทุนทางการศึกษาในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ตรีศึกษา คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี และคณะเศรษฐศาสตร์ วัตถุประสงค์ในการศึกษาเพื่อประเมินค่าใช้จ่ายส่วนตัวและค่าใช้จ่ายสถาบัน ในการลงทุนผลิตบัณฑิตปริญญาตรี ทั้งศึกษาเปรียบเทียบผลตอบแทนส่วนบุคคลและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลตอบแทนของการลงทุนทางการศึกษาให้ผลตอบแทนที่สูง ไม่ว่าผลตอบแทนทางสังคมและส่วนบุคคล นอกจากนี้อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลจะสูงกว่าอัตราผลตอบแทนทางสังคมเกินร้อยละ 12 ในทุกสาขา

ศิริลักษณ์ เชียงสอน (2542:90-92) ได้วิเคราะห์การลงทุนในทรัพยากรมนุษย์โดยการฝึกอบรมของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) โดยวิธีการวิเคราะห์เกี่ยวกับมูลค่าปัจจุบันของผลตอบแทนสุทธิ (Net Present Value : NPV) อัตราผลตอบแทนภายในจากการลงทุน (Internal Rate Ratio : IRR) และอัตราส่วนผลประโยชน์ต่อต้นทุน (Benefit-Cost Ratio : B/C Ratio) ผลการศึกษาพบว่า ต้นทุนของการฝึกอบรมเพิ่มขึ้นจาก 27.78 ล้านบาท ในปี พ.ศ.2535 เป็น 105.23 ล้านบาท ในปี พ.ศ.2539 โดยต้นทุนการฝึกอบรมเฉลี่ยคิดเป็น 1,762.71 บาท ด้านผลประโยชน์เฉลี่ยต่อพนักงานในการฝึกอบรมของธนาคารเพิ่มขึ้นโดยตลอดในปี พ.ศ.2535 มีค่าเท่ากับ 680,000 บาท และในปี พ.ศ.2539 มีค่าเท่ากับ 1,760,000 บาท การวิเคราะห์ผลประโยชน์และต้นทุนทางการเงินพบว่า มูลค่าปัจจุบันของผลตอบแทนสุทธิ (NPV) เท่ากับ 3,500,000 บาท อัตราผลประโยชน์ต่อต้นทุน (B/C Ratio) มีค่าเท่ากับ 138.32 และอัตราผลตอบแทนภายใน (IRR) พบว่าไม่สามารถหาได้ เนื่องจากมูลค่าปัจจุบันของผลประโยชน์สุทธิมีมูลค่ามาก ซึ่งผลของการศึกษาสรุปได้ว่าการลงทุนในการฝึกอบรมมีความคุ้มค่า

อัญชลี สุขเจริญ (2542:42-53) ได้ทำการวิเคราะห์ผลตอบแทนส่วนบุคคลในการลงทุนทางการศึกษาในมหาวิทยาลัยเอกชน ตรีศึกษามหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินค่าใช้จ่ายส่วนตัว และค่าใช้จ่ายในการลงทุนทางการศึกษา อีกทั้งมีการประเมินผลตอบแทนส่วนบุคคลจากการลงทุนทางการศึกษาอีกด้วย ผลการวิเคราะห์ในส่วนผลตอบแทนจากการศึกษาหลังจากนักศึกษาสำเร็จการศึกษาและมีระยะเวลาเริ่มเข้าทำงาน 39 ปี จนถึง หมดช่วงการทำงานอายุ 60 ปี มีผลตอบแทนเป็นจำนวนเงิน 973,996 บาท

นุชศรา จังพล (2545:94-96) ศึกษาอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของบัณฑิตนิสิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2537-2540 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ต้นทุนและผลตอบแทนของบัณฑิตนิสิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชน อีกทั้งศึกษาอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลและนำมาเปรียบเทียบกัน ในหน่วยงานของภาครัฐบาล เอกชน และรัฐวิสาหกิจ การวิเคราะห์

ทางด้านผลตอบแทนทางการศึกษา มีการหาผลตอบแทนในหน่วยงานของภาครัฐบาล ภาคเอกชน และ ภาครัฐวิสาหกิจ ซึ่งในภาครัฐบาลเพศชายที่มีตำแหน่งนิติกรมีรายได้พิเศษหลังหักภาษีเท่ากับ 3,659,178 บาทต่อคนต่อปี ส่วนเพศหญิงที่มีตำแหน่งนิติกรมีรายได้พิเศษหลังหักภาษีเท่ากับ 3,377,787 บาทต่อคนต่อปี สำหรับในหน่วยงานภาคเอกชนเพศชายตำแหน่งที่ปรึกษาทางด้านกฎหมายและตำแหน่งอื่นๆ มีรายได้รวมหลังหักภาษีเท่ากับ 17,950,182 และ 18,514,992 บาทต่อคนต่อปี เพศหญิงมีรายได้น้อยกว่าคือ ตำแหน่งที่ปรึกษาทางด้านกฎหมายเท่ากับ 16,883,016 บาทต่อคนต่อปี และตำแหน่งอื่นๆ มีรายได้เท่ากับ 17,447,826 บาทต่อคนต่อปี หน่วยงานภาครัฐวิสาหกิจ ตำแหน่งนิติกรมีรายได้หลังหักภาษีเท่ากับ 3,416,200 บาทต่อคนต่อปี และตำแหน่งงานอื่นๆ มีรายได้รวมหลังหักภาษีเท่ากับ 2,990,153 บาทต่อคนต่อปี ในส่วนอัตราผลตอบแทนภายในนั้น ในหน่วยงานภาครัฐบาล เพศชายตำแหน่งนิติกรมีรายได้พิเศษมีอัตราผลตอบแทนภายในเท่ากับ 11.08 และเพศหญิงตำแหน่งเดียวกันมีค่าเท่ากับ 10.25 สำหรับเพศชายและเพศหญิงที่ทำงานตำแหน่งอื่นๆ มีรายได้พิเศษมีอัตราผลตอบแทนภายในเท่ากับ 9.22 และ 8.35 หน่วยงานภาคเอกชน เพศชายตำแหน่งที่ปรึกษาทางด้านกฎหมายและตำแหน่งอื่นๆ มีอัตราผลตอบแทนภายในเท่ากับ 26.64 และ 27.53 ตามลำดับ เพศหญิงตำแหน่งที่ปรึกษาทางด้านกฎหมายและตำแหน่งงานอื่นๆ มีอัตราผลตอบแทนภายในเท่ากับ 24.96 และ 25.85 ตามลำดับ สำหรับหน่วยงานภาครัฐวิสาหกิจ ตำแหน่งนิติกรและตำแหน่งงานด้านอื่นๆ ให้อัตราผลตอบแทนเท่ากับ 9.87 และ 8.61 ตามลำดับ

จะเห็นได้ว่าอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของบัณฑิตนิสิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชน ประจำปีการศึกษา 2537–2540 ในหน่วยงานภาครัฐบาลมีค่าระหว่าง 7.46–11.08 หน่วยงานภาคเอกชนมีค่าระหว่าง 24.96–27.53 และหน่วยงานภาครัฐวิสาหกิจมีค่าระหว่าง 8.61–9.87

จากการตรวจสอบเอกสารข้างต้น จะเห็นได้ว่า วิธีการศึกษาทั้งหมดได้นำทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ การวิเคราะห์โครงการ ในเรื่องของการวิเคราะห์ต้นทุนและผลประโยชน์ของโครงการ(Cost-Benefit Analysis) มาใช้เป็นแนวทาง ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

1. ในการคำนวณหาต้นทุนรวม ซึ่งประกอบไปด้วยต้นทุนส่วนบุคคล ซึ่งได้แก่ ค่าใช้จ่ายให้แก่สถานศึกษาและค่าใช้จ่ายส่วนตัว ซึ่งเป็นต้นทุนส่วนบุคคลทางตรง ใช้วิธีการสร้างแบบสอบถาม และในส่วนของต้นทุนส่วนบุคคลทางอ้อมซึ่งก็คือค่าเสียโอกาส ได้แก่ โอกาสที่จะมีรายได้ของผู้ที่ออกทำงานโดยไม่เรียนต่อเป็นเกณฑ์

2. ในการคำนวณผลประโยชน์ ซึ่งจะมีทั้งผลประโยชน์ส่วนบุคคลทั้งทางตรงและทางอ้อมและผลประโยชน์ทางสังคม ในส่วนของการคำนวณผลประโยชน์ทางตรงมี 2 วิธี คือ 1) ถู้อตามอัตราเงินเดือนทางราชการตามวุฒิ และ 2) การใช้สมการถดถอย เพื่อทำการพยากรณ์รายได้ในอนาคต ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้จะใช้วิธีการคำนวณผลประโยชน์ส่วนบุคคลทางตรงทั้ง 2 วิธี และใน

ส่วนของการหาผลประโยชน์ทางอ้อม ผู้วิจัยได้นำวิธีการสร้างแบบสอบถาม โดยสร้างตัวแปรแบบอันดับ (Ordinal Scale) เป็นตัววัด

3. ในการวิเคราะห์ความคุ้มค่าจากการลงทุนทางการศึกษา จะมี 3 วิธี คือ 1) การหามูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) 2) อัตราส่วนผลประโยชน์ต่อต้นทุน (BCR) และ 3) อัตราผลตอบแทนภายในโครงการ (IRR) มาใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เพื่อความแม่นยำยิ่งขึ้นในการใช้ประกอบการตัดสินใจของผู้ที่สนใจจะเข้ามาศึกษา

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาต้นทุนและผลประโยชน์จากการลงทุนทางการศึกษาส่วนบุคคลของผู้สำเร็จการศึกษาคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต มีวิธีการดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนดังนี้

3.1 การกำหนดประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร (Population)

ประชากรที่จะใช้ในการศึกษาคือ ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรเศรษฐศาสตรบัณฑิต คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ปีการศึกษา 2530–2544 จำนวน 963 คน (ที่มา: ฝ่ายทะเบียนและประมวลผล มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต) (ตารางที่ 3.1)

กลุ่มตัวอย่าง (Sample)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ปีการศึกษา 2530–2544 รวม 963 คน กำหนดให้ความเชื่อมั่น 95% ค่าความคลาดเคลื่อนของการสุ่มกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 0.05 แทนค่าต่างๆในสูตรจะได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (Yamane, Taro 1973 : 886)

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
N แทน จำนวนประชากร
e แทน ความคลาดเคลื่อนในการสุ่มตัวอย่าง

แทนค่าลงในสมการ
$$n = \frac{963}{1 + 963(0.05)^2} = 282 \text{ คน}$$

จากการคำนวณโดยใช้สูตร ของ Yamane ทำการสุ่มตัวอย่างของ ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ปีการศึกษา 2530–2544 จำนวน 963 คน ได้กลุ่มตัวอย่างที่จะทำการศึกษา จำนวน 282 คน คิดเป็นสัดส่วนแบ่งตามช่วงอายุ

การสุ่มกลุ่มตัวอย่าง (Sampling)

การสุ่มตัวอย่าง (Sampling) จากผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีคณะเศรษฐศาสตร์ ปีการศึกษา 2530–2544 ของมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต 282 คน โดยมีขั้นตอนการสุ่ม ดังนี้

1. นำจำนวนผู้สำเร็จการศึกษาแต่ละปีการศึกษา มาคิดเป็นร้อยละ
2. เมื่อได้จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาเป็นร้อยละในแต่ละปีการศึกษาแล้ว ทำการแบ่งกลุ่มตัวอย่างตามจำนวนร้อยละหรือสัดส่วนในแต่ละปีการศึกษา

3. สุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) ทำการสุ่มตัวอย่างโดยการจับสลาก รายชื่อของผู้สำเร็จการศึกษาในแต่ละปีการศึกษาจนได้จำนวนตามที่ต้องการ

ตารางที่ 3.1 จำนวนผู้จบการศึกษา โดยจำแนกสัดส่วน ตั้งแต่ปีการศึกษา 2530–2544

(หน่วย:คน)

ปี การศึกษา	จำนวนผู้สำเร็จการศึกษา	คิดเป็นร้อยละ	จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษา
2530	63	7	18
2531	70	7	20
2532	100	10	29
2533	66	7	19
2534	82	9	24
2535	65	7	19
2536	60	6	18
2537	74	8	22
2538	91	9	27
2539	67	7	20
2540	54	6	16
2541	65	7	19
2542	41	4	12
2543	26	3	8
2544	39	4	11
รวม	963	100	282

3.2 ตัวแปรและการวัดตัวแปร

ตัวแปรที่ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อต้นทุนและผลประโยชน์จากการลงทุนทางการศึกษาส่วนบุคคล ประกอบด้วย

1. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นทุนส่วนบุคคลทางการศึกษา ได้แก่
 - 1.1 ค่าใช้จ่ายทางตรงในการศึกษา จะประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาโดยรวม คือ ค่าใช้จ่ายที่จ่ายให้สถาบัน ค่าใช้จ่ายส่วนตัวเพื่อการศึกษา

1.2 ค่าใช้จ่ายทางอ้อมในการศึกษา เป็นค่าเสียโอกาสของนักศึกษาที่ได้เสียไปจากการที่มาศึกษาแทนที่จะหางาน โดยจะคิดเทียบกับเงินเดือนข้าราชการพลเรือนในอัตราการศึกษาขั้นต่ำ คือในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ตลอดช่วงระยะเวลาทำงาน

2. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาผลประโยชน์จากการลงทุนทางการศึกษาหลักสูตรเศรษฐศาสตร์บัณฑิตส่วนบุคคล ประกอบด้วย รายได้จากการทำงานของสำเร็จการศึกษาหลักสูตรเศรษฐศาสตร์บัณฑิต ทั้งก่อนและหลังหักภาษี รายได้พิเศษอื่นๆ

3.3 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. โครงสร้างแบบสอบถาม

ส่วนที่ 1 เป็นคำชี้แจงของแบบสอบถาม เป็นการชี้แจงวัตถุประสงค์ของความต้องการข้อมูล จากแบบสอบถามโดยที่ผู้วิจัยได้ชี้แจงให้ผู้ตอบแบบสอบถามเข้าใจว่าต้องการข้อมูลนั้นไปทำอะไร และคำตอบนั้นจะก่อให้เกิดผลประโยชน์อย่างไรบ้าง มีความสำคัญต่อผู้วิจัยอย่างไร

ส่วนที่ 2 เป็นข้อมูลส่วนตัวเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นตัวแปรอิสระที่จะศึกษา เช่น เพศ ภูมิลำเนา อายุ ผลการศึกษา เป็นต้น

ส่วนที่ 3 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายทางการศึกษาและผลตอบแทนจากการทำงาน จะเป็นคำถามทั้งปลายเปิด (Opened form) และปลายปิด (Closed form)

2. แบบสอบถาม (Questionnaire) มีรูปแบบดังนี้

2.1 แบบสอบถามแบบปลายปิด (Closed form) มีลักษณะเหมือนข้อสอบ มีข้อความซึ่งเป็นคำถามและมีคำตอบกำหนดไว้ให้เรียบร้อยแล้ว โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกคำตอบข้อใดข้อหนึ่งที่ตรงตามที่แท้จริงเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม โดยที่จำนวนตัวเลือกมีหลายลักษณะ เป็นแบบสอบถามที่มีตัวเลือกให้ตอบ

เพศ	()	ชาย	()	หญิง
สถานภาพสมรส	()	โสด		
	()	สมรส		
	()	หย่าร้าง หม้าย		

2.2 แบบสอบถามแบบปลายเปิด (Opened form) เป็นแบบสอบถามที่ไม่ได้กำหนดคำตอบไว้แน่นอน โดยเปิดโอกาสให้ผู้ตอบแบบสอบถามตอบได้อย่างมีอิสระ เช่น

รายได้ครั้งแรกของการทำงานที่ได้รับในแต่ละเดือน.....บาท/เดือน
 รายได้พิเศษนอกเหนือรายได้ประจำ เช่น งานพิเศษ โบนัส เบี้ยเลี้ยง ค่าล่วงเวลา
 ประมาณ.....บาท/เดือน

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการทำวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยที่ใช้แบบสอบถาม โดยจะทำการเก็บรวบรวมข้อมูลตามกลุ่มตัวอย่างที่ได้ทำการสุ่มไว้ แล้วนำผลที่ได้ดังกล่าวนำมาประมวลผล สามารถจำแนกได้ 2 ประเภท คือ ข้อมูลทางด้านต้นทุน และข้อมูลทางด้านผลประโยชน์

การเก็บรวบรวมข้อมูลต้นทุนและผลประโยชน์ทางการศึกษาส่วนบุคคล ผู้วิจัยจะทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรเศรษฐศาสตรบัณฑิต ปีการศึกษา 2530–2544 มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต โดยทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับสลากรายชื่อของผู้สำเร็จการศึกษาในแต่ละปีการศึกษามาได้จำนวนแบบสอบถาม 282 ชุด และทำการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ เพื่อนำข้อมูลมาพิจารณาหาผลประโยชน์จากการลงทุนทางการศึกษาส่วนบุคคลต่อไป

3.5 การจัดทำและวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้รับข้อมูลจากการแจกแบบสอบถามแล้ว จะทำการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ในการวิจัยได้นำข้อมูลต้นทุนส่วนบุคคล ทั้งทางตรงและทางอ้อม มาวิเคราะห์หาอัตราผลประโยชน์จากการลงทุนทางการศึกษา และวิเคราะห์หาปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่ออัตราผลประโยชน์จากการลงทุนทางการศึกษาในหลักสูตรเศรษฐศาสตรบัณฑิต

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับต้นทุนทางการศึกษาส่วนบุคคล เป็นการวิเคราะห์โดยการนำข้อมูลจากแบบสอบถาม นำมาคิดต้นทุนส่วนบุคคลต่อปี มีการหาค่าเฉลี่ยในแต่ละประเภท

2. การปรับค่าของเวลา ด้วยเหตุที่ค่าของเงินเปลี่ยนแปลงไปตามเวลา การวิเคราะห์การเงินจะมี 2 ประเภท คือ เงินปัจจุบันและเงินอนาคตการวิเคราะห์เงินปัจจุบันและอนาคตก็จะเป็นต้องทำการเปลี่ยนค่าของเงินทำได้ 2 วิธี คือ การทอนค่า (Discounting) และการทบต้น (Compounding) ตัวที่จะนำมาใช้ในการทอนค่าและการทบต้น คืออัตราคิดลด (อัตราดอกเบี้ยที่กำหนด) การปรับค่าต้นทุนในอดีตของบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ ปีการศึกษา 2530–2544 มาเป็นมูลค่าในปัจจุบัน โดยใช้สูตรการปรับค่าเวลา

$$\text{ต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายทางการศึกษามูลค่าปัจจุบัน} = \sum_{t=1}^n (C_t)(1+r)^t$$

โดยที่ C_t คือ ต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายทางการศึกษาตั้งแต่ปีที่ 1–15

r	คือ อัตราคิดลด (อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ระยะยาวเฉลี่ย 12%)
t	คือ ปีของโครงการ

3. การหาผลประโยชน์มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (Present Value of Net Benefit) เป็นการหาค่ามูลค่าปัจจุบันสุทธิ (Net Present Value) ของต้นทุนใดๆ ในการเปรียบเทียบกับมูลค่าปัจจุบันของอัตราผลประโยชน์จากการลงทุนนั้นๆ การคิดอัตราส่วนลด (discount rate) หรืออัตราค่าตอบแทนว่า ควรใช้อัตราส่วนลดร้อยละ 12 ซึ่งใช้กันทั่วไปและเป็นที่ยอมรับในประเทศกำลังพัฒนา สำหรับประเทศไทย

การวิเคราะห์ทางการเงินของเอกชนนั้น จะใช้อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ในตลาดเป็นตัวกำหนดอัตราส่วนลด (ประสิทธิ์ ดงยิ่งศิริ. 2535:35) ก็คือ อัตราเงินกู้ระยะยาวเฉลี่ย 12% (ธนาคารกรุงไทย เฉลี่ยปี 2530 - 2544) การดำเนินการลงทุนใดๆ นั้น พิจารณาจากการหามูลค่าปัจจุบันของผลประโยชน์ (B_t) และค่าใช้จ่าย (C_t) แล้วนำมาคำนวณกับอัตราส่วนลด ถ้าหากค่าที่คำนวณมีค่ามากกว่าศูนย์ ถือว่าควรลงทุนได้ โดยใช้สูตร

$$\text{ผลประโยชน์มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV)} = \sum_{t=1}^n (B_t - C_t) / (1 + r)^t$$

โดยที่	B _t	คือ ผลประโยชน์ในปีที่ 1 - 15
	C _t	คือ ต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายในปีที่ 1 - 15
	r	คือ อัตราคิดลด (อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ระยะยาว 12%)
	t	คือ ปีของโครงการ
	n	คือ จำนวนปีหรืออายุที่จะทำการวิเคราะห์

4. การลงทุนตามแนวคิดอัตราผลตอบแทนภายใน (Internal Rate of Return) IRR

อัตราผลตอบแทนภายใน (IRR) เป็นอัตราที่พิจารณาให้ผลประโยชน์และค่าใช้จ่ายหรือต้นทุนที่คิดเป็นมูลค่าปัจจุบันเท่ากัน หรือเป็นอัตราส่วนลดที่ทำให้มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) จากการลงทุนมีค่าเท่ากับศูนย์ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่าเป็นอัตราส่วนลดที่ทำให้มูลค่าปัจจุบันของผลประโยชน์เท่ากับมูลค่าปัจจุบันของต้นทุนพอดี โดยที่ค่า IRR ที่คำนวณได้ต้องมากกว่าอัตราดอกเบี้ยที่กำหนด

ถ้า IRR > อัตราดอกเบี้ยที่กำหนด (r) แสดงว่าโครงการนี้มีความคุ้มค่าในการลงทุน

ถ้า IRR < อัตราดอกเบี้ยที่กำหนด (r) แสดงว่าโครงการนี้ไม่คุ้มค่าในการลงทุน

ถ้า IRR = อัตราดอกเบี้ยที่กำหนด (r) แสดงว่าโครงการนี้ผลประโยชน์ที่ได้รับเท่ากับต้นทุนพอดี จะลงทุนหรือไม่ก็ได้ ขึ้นกับปัจจัยอื่นๆ เช่น เป็นโครงการที่จำเป็นแก่สังคมส่วนรวม

หรือส่งผลต่อความมั่นคงของประเทศชาติ เป็นต้น อัตราผลตอบแทนภายใน (IRR) ของการลงทุน มีสูตรการคำนวณที่นิยมใช้กันทั่วไป สองสูตรคือ

1) สูตรที่มาจากคำจำกัดความ IRR คำนวณได้โดย

$$NPV = \sum_{t=1}^n (B_t - C_t)/(1+r)^t = 0$$

หรือในสมการ $NPV = \sum_{t=1}^n (B_t)/(1+r)^t - \sum_{t=1}^n (C_t)/(1+r)^t = 0$

หรือในสมการ $= \sum_{t=1}^n (B_t)/(1+r)^t = \sum_{t=1}^n (C_t)/(1+r)^t$

โดยที่	B_t	คือ ผลประโยชน์ในปีที่ t
	C_t	คือ ต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายในปีที่ t
	r	คือ อัตราผลประโยชน์จากการลงทุน
	t	คือ ปีของโครงการ
	n	คือ จำนวนปีหรืออายุที่จะทำการวิเคราะห์

2) สูตรบัญญัติไตรยางค์ พัฒนาขึ้นโดย Walter Schaefer Kehnert คำนวณได้โดย

$$IRR = r_L + (r_H - r_L) [NPV_L / (NPV_L - NPV_H)]$$

โดยที่	r_L	คือ อัตราคิดลดตัวต่ำ
	r_H	คือ อัตราคิดลดตัวสูง
	NPV_L	คือ มูลค่าปัจจุบันสุทธิที่คำนวณจาก r_L
	NPV_H	คือ มูลค่าปัจจุบันสุทธิที่คำนวณจาก r_H

5. การหาอัตราผลประโยชน์ต่อต้นทุน (Cost - Benefit Ratio) เป็นการแสดงถึงอัตราส่วนระหว่างมูลค่าปัจจุบันของผลประโยชน์ทั้งหมด กับมูลค่าปัจจุบันของต้นทุนทั้งหมด โดยต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายเป็นผลรวมทั้งสิ้นไม่แยกประเภทของค่าใช้จ่าย เป็นตัววัดผลเสียและค่าที่ได้สามารถบอกถึงความน่าลงทุน โดยใช้สูตร

$$\begin{aligned} \text{อัตราผลประโยชน์ต่อต้นทุน (BCR)} &= \frac{PV \text{ of Benefits}}{PV \text{ of Cost}} \\ &= \frac{\sum_{t=1}^n (B_t)/(1+r)^t}{\sum_{t=1}^n (C_t)/(1+r)^t} \end{aligned}$$

โดยที่	PV of Benefits	คือ ค่าปัจจุบันสุทธิของผลประโยชน์
	PV of Cost	คือ ค่าปัจจุบันสุทธิของต้นทุน
	B_t	คือ ผลประโยชน์ในปีที่ 1 - 15
	C_t	คือ ต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายในปีที่ 1 - 15
	r	คือ อัตราคิดลด (อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ระยะยาว 12%)
	t	คือ ปีของโครงการ
	n	คือ จำนวนปีหรืออายุที่จะทำการวิเคราะห์

6. การหาต้นทุนค่าเสียโอกาส (Opportunity Cost) เป็นการหารายได้ที่บัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ได้สูญเสียไปจากการศึกษาต่อ โดยจะเทียบกับอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนของผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ตลอดระยะเวลา 4 ปี

การคำนวณหาค่าเสียโอกาส

- เมื่อศึกษาในปีที่ 1 จะสูญเสียรายได้เท่ากับ 4,450 บาทต่อเดือน รายได้ใน 1 ปี เท่ากับ 53,400 บาท
- เมื่อศึกษาในปีที่ 2 จะสูญเสียรายได้เท่ากับ 4,660 บาทต่อเดือน รายได้ใน 1 ปี เท่ากับ 55,920 บาท
- เมื่อศึกษาในปีที่ 3 จะสูญเสียรายได้เท่ากับ 4,880 บาทต่อเดือน รายได้ใน 1 ปี เท่ากับ 58,560 บาท
- เมื่อศึกษาในปีที่ 4 จะสูญเสียรายได้เท่ากับ 5,100 บาทต่อเดือน รายได้ใน 1 ปี เท่ากับ 61,200 บาท

รวมค่าเสียโอกาส 4 ปีที่ยังไม่ได้ปรับค่า เท่ากับ 229,080 บาท

7. การหารายได้ตลอดชีพ (Life – time earning) เป็นรายได้ที่บัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ได้รับในแต่ละปี ตั้งแต่อายุ 27 ปี จนถึงปัจจุบัน อายุ 41 ปี จำนวนด้วยโปรแกรม SPSS โดยนำรายได้ครั้งแรกของการทำงานและรายได้ปัจจุบันหลังหักภาษีเป็นตัวตั้ง แล้วนำมาประมวลผลในโปรแกรม SPSS จะได้ช่วงของรายได้ พร้อมตัวเลขรายได้ในแต่ละปี

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ต้นทุนและผลประโยชน์ส่วนบุคคลในการลงทุนทางการศึกษาของบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ประจำปีการศึกษา 2530-2544 ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาวิเคราะห์ ดังนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลทางด้านต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายส่วนบุคคล ข้อมูลที่ใช้เป็นข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาในระดับปริญญาตรี
2. การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อวิเคราะห์อัตราผลประโยชน์ส่วนบุคคล ใช้ข้อมูลรายได้ที่บัณฑิตได้รับการประกอบอาชีพในหน่วยงานต่างๆ เมื่อสำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี โดยวิเคราะห์รายได้ตลอดช่วงอายุการทำงาน ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2530-2544

การวิเคราะห์ข้อมูลนี้ ได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ ดังนี้

\bar{X}	เท่ากับ	ค่าเฉลี่ย
PC	เท่ากับ	ต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายทางการศึกษามูลค่าปัจจุบัน
PB	เท่ากับ	ผลประโยชน์จากการทำงานมูลค่าปัจจุบัน
NPV	เท่ากับ	ผลประโยชน์มูลค่าปัจจุบันสุทธิ
B/C	เท่ากับ	อัตราผลประโยชน์ต่อต้นทุนในมูลค่าปัจจุบัน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัย
2. การวิเคราะห์ต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายทางการศึกษาและผลประโยชน์จากการทำงานส่วนบุคคลของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ตั้งแต่ปีพ.ศ. 2530-2544
3. การวิเคราะห์อัตราผลประโยชน์ส่วนบุคคลจากการลงทุนทางการศึกษาของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2530-2544

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิเคราะห์ต้นทุนและผลประโยชน์ส่วนบุคคลจากการลงทุนทางการศึกษาในระดับปริญญาตรีคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ตั้งแต่ปีพ.ศ.2530-2544 โดยผู้วิจัยได้รวบรวมจัดเก็บข้อมูลในส่วนต่างๆ จากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งมีจำนวนแสดงในตารางที่ 6

ตารางที่ 4.1 จำนวนของกลุ่มตัวอย่างบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ ปีการศึกษา 2530–2544

(หน่วย:คน)

กลุ่มตัวอย่าง(บัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต)	จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ ใช้ในการศึกษา	จำนวนที่ได้รับคืน	
		จำนวน	ร้อยละ
ปี พ.ศ.2530	18	7	38.89
ปี พ.ศ.2531	20	6	30.00
ปี พ.ศ.2532	29	11	37.93
ปี พ.ศ.2533	19	10	52.63
ปี พ.ศ.2534	24	13	54.17
ปี พ.ศ.2535	19	12	63.16
ปี พ.ศ.2536	18	11	61.11
ปี พ.ศ.2537	22	17	77.27
ปี พ.ศ.2538	27	21	77.78
ปี พ.ศ.2539	20	14	70.00
ปี พ.ศ.2540	16	13	81.25
ปี พ.ศ.2541	19	11	57.89
ปี พ.ศ.2542	12	10	83.33
ปี พ.ศ.2543	8	7	87.50
ปี พ.ศ.2544	11	10	90.91
รวม	282	173	61.35

จากตารางที่ 4.1 จำนวนของแบบสอบถามที่ได้จัดเก็บจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ โดยข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาดัชนีทุนหรือค่าใช้จ่ายส่วนบุคคลจากการลงทุนทางการศึกษาของบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต จำนวน 282 ชุด ได้รับคืน 173 ชุด คิดเป็นร้อยละ 61.35 ของแบบสอบถามทั้งหมด

ตารางที่ 4.2 ข้อมูลทั่วไปของบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ ปีการศึกษา 2530–2544

(หน่วย:คน)

บัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์		
ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
- ชาย	82	47.40

- หญิง	91	52.60
2. อายุ		
- 27 - 31 ปี	39	22.54
- 32 - 36 ปี	75	43.35
- 37 - 41 ปี	59	34.11
3. สถานภาพ		
- โสด	68	39.31
- สมรส	101	58.38
- หย่าร้าง ม่าย	4	2.31
4. ภูมิลำเนา		
- กรุงเทพมหานครและปริมณฑล	146	84.39
- ต่างจังหวัด	27	15.61
5. สถานภาพของหน่วยงาน		
- หน่วยงานราชการ	23	13.29
- หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ	11	6.36
- พนักงานองค์กร / สถาบันเอกชน	63	36.42
- สถานประกอบการส่วนบุคคล	47	27.17
- อื่นๆ	29	16.76
6. รายได้ครั้งแรกของการทำงาน (ต่อเดือน)		
- ต่ำกว่า 5,000 บาท	5	2.89
- 5,001 - 7,999 บาท	55	31.79
- 8,000 - 9,999 บาท	76	43.93
- 10,000 บาท ขึ้นไป	37	21.39
7. รายได้ปัจจุบันหลังหักภาษี (ต่อเดือน)		
- ต่ำกว่า 10,000 บาท	8	4.62
- 10,001 - 19,999 บาท	34	19.65
- 20,000 - 29,999 บาท	21	12.14
- 30,000 - 39,999 บาท	40	23.12
- 40,000 - 49,999 บาท	34	19.65
- 50,000 บาท ขึ้นไป	36	20.82

จากตารางที่ 4.2 แสดงข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่สำรวจ โดยจำแนกตามเพศ อายุ ประเภทของสถานประกอบการ รายได้จากการทำงาน โดยแบ่งตามจำนวนและร้อยละ

4.2 การวิเคราะห์ต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายทางการศึกษาและผลประโยชน์จากการทำงานส่วนบุคคลของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ตั้งแต่ปี พ.ศ.2530 - 2544 แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ขั้นตอน คือ

4.2.1 การวิเคราะห์ต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายทางการศึกษาจากการทำงานของบัณฑิต
เศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ประจำปีการศึกษา 2530–2544 ข้อมูลที่ได้จากตารางที่

4.3

ได้มาจากระเบียบและหลักสูตรการศึกษา แบบสอบถาม และการสัมภาษณ์

ตารางที่ 4.3 ค่าใช้จ่ายทางตรงในการศึกษาของบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์
ปีการศึกษา 2530–2544 ตลอดหลักสูตร 4 ปี

(หน่วย:บาท/คน)

ปี การศึ กษา	ค่าหน่วยกิต		ค่าบำรุงปกติ		ค่าธรรม- เนียมปกติ	ค่าใช้จ่าย ส่วนตัว	รวม
	หน่วยละ	รวม 135 หน่วย	ค่าบำรุง	รวม 4 ปี			
2530	250	33,750	900	3,600	300	154,285	191,935
2531	250	33,750	1,400	5,600	300	156,000	195,650
2532	250	33,750	1,400	5,600	300	161,454	201,104
2533	320	43,200	1,700	6,800	500	163,200	213,700
2534	320	43,200	1,700	6,800	500	177,230	227,730
2535	450	60,750	1,700	6,800	1,000	192,000	260,550
2536	450	60,750	1,700	6,800	1,000	202,909	271,459
2537	600	81,000	2,000	8,000	1,000	211,764	301,764
2538	600	81,000	2,000	8,000	1,000	194,285	296,285
2539	800	108,000	5,000	20,000	1,000	188,571	317,571
2540	800	108,000	5,000	20,000	1,000	245,538	374,538
2541	800	108,000	5,000	20,000	1,000	231,272	360,272
2542	800	108,000	5,000	20,000	1,000	223,200	352,200
2543	800	108,000	5,000	20,000	1,000	288,000	417,000
2544	800	108,000	6,500	26,000	1,000	297,600	432,600

หมายเหตุ 1. ค่าบำรุงปกติ ได้แก่ ค่าบำรุงห้องสมุด ค่าบำรุงห้องพยาบาลและค่าเวชภัณฑ์ ค่าบำรุง
สโมสรนักศึกษา ค่าบำรุงกิจกรรมเสริมหลักสูตร ค่าบำรุงและพัฒนาการกีฬา ค่าเอกสารคำสอน

2. ค่าธรรมเนียมปกติ ได้แก่ ค่าขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษา ค่าประกันของเสียหาย

จากตารางที่ 4.3 แสดงค่าใช้จ่ายทางตรงในการศึกษาของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ประจำปีการศึกษา 2530 –2544 ซึ่งประกอบด้วย ค่าหน่วยกิต ค่าบำรุงปกติ ค่าธรรมเนียมปกติ และค่าใช้จ่ายส่วนตัวตลอดหลักสูตรการศึกษา 4 ปี จะเห็นได้ว่า บัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ ปีการศึกษา 2530 มีค่าใช้จ่ายทางตรงในการศึกษาค่ำสุด คือ 191,935 บาท ส่วนบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ ปีการศึกษา 2544 มีค่าใช้จ่ายทางตรงสูงสุดคือ 432,600 บาท ส่วนค่าใช้จ่ายส่วนตัวที่ใช้ในการศึกษา บัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ ปีการศึกษา 2530 มีค่าใช้จ่ายส่วนตัวต่ำสุด คือ 154,285 ส่วนบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ ปีการศึกษา 2544 มีค่าใช้จ่ายส่วนตัวสูงสุดคือ 297,600 บาท

จากข้อมูลในตารางที่ 4.4 แสดงต้นทุนทางการศึกษาทั้งหมดของบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ประจำปีการศึกษา 2530–2544 แต่ละรายการโดยนำเอาค่าใช้จ่ายตลอดระยะเวลาศึกษาและค่าเสียโอกาสมารวมกัน

ตารางที่ 4.4 ต้นทุนทางการศึกษาทั้งหมดของบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ปีการศึกษา 2530–2544

(หน่วย:บาท/คน)

ปีการศึกษา	ต้นทุนทางการศึกษาทั้งหมด		
	(ต้นทุนส่วนตัว,ทางตรง)	(ค่าเสียโอกาส)	รวม ต้นทุนทั้งหมด
2530	191,935	229,080	421,015
2531	195,650	229,080	424,730
2532	201,104	229,080	430,184
2533	213,700	229,080	442,780
2534	227,730	229,080	456,810
2535	260,550	229,080	489,630
2536	271,459	229,080	500,539
2537	301,764	229,080	530,844
2538	296,285	229,080	525,365
2539	317,571	229,080	546,651
2540	374,538	229,080	603,618
2541	360,272	229,080	589,352
2542	352,200	229,080	581,280
2543	417,000	229,080	646,080
2544	432,600	229,080	661,680

จากตารางที่ 4.4 แสดงถึงต้นทุนทางการศึกษาทั้งหมดของบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ประจำปีการศึกษา 2530–2544 สามารถจำแนกต้นทุน เป็น 2 ส่วน คือ ต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายทางตรงประกอบด้วย ค่าหน่วยกิต ค่าบำรุงปกติ ค่าธรรมเนียมปกติ และ ค่าใช้จ่ายส่วนตัวระหว่างที่ศึกษา ส่วนต้นทุนทางอ้อมเป็นค่าเสียโอกาส ที่ใช้เวลาในการศึกษาต่อ แทนที่จะหารายได้ ผลรวมของทั้งสองส่วนก็คือ ต้นทุนทางการศึกษาทั้งหมด

ต้นทุนทางการศึกษาของบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ ปีการศึกษา 2544 มีต้นทุนทางการศึกษาทั้งหมดสูงสุดเท่ากับ 661,680 บาท ส่วนบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ ปีการศึกษา 2530 มีต้นทุนทางการศึกษาค่าที่ต่ำที่สุด คือ 421,015 บาท

เพื่อให้ต้นทุนทั้งหมดที่ได้เป็นต้นทุนที่แท้จริง (Real Cost) จึงจำเป็นต้องนำไปปรับกับค่าดัชนีก่อน ค่าดัชนีที่จะใช้ปรับคือ ดัชนีผู้บริโภคทั่วไปโดยจะในปี 2545 เป็นปีฐาน (ดังแสดงในตาราง 4.5)

ตาราง 4.5 ต้นทุนทั้งหมดปรับด้วยราคาดัชนีผู้บริโภคทั่วไป โดยใช้ปี 2545 เป็นปีฐาน

ปี	ราคาดัชนีผู้บริโภค ทั่วไป	ปรับ ราคาดัชนี ผู้บริโภคทั่วไป	รวม ต้นทุน ทั้งหมด	ต้นทุนทั้งหมดปรับด้วยราคา ดัชนีผู้บริโภคทั่วไป
2530	54.2	0.54	421,015	228,190
2531	56.3	0.56	424,730	239,123
2532	59.4	0.59	430,184	255,529
2533	62.8	0.63	442,780	278,066
2534	66.4	0.66	456,810	303,322
2535	69.2	0.69	489,630	338,824
2536	71.5	0.72	500,539	357,885
2537	75.1	0.75	530,844	398,664
2538	79.4	0.79	525,365	417,140
2539	84.1	0.84	546,651	459,733
2540	88.8	0.89	603,618	536,013
2541	96.0	0.96	589,352	565,778
2542	96.2	0.96	581,280	559,191
2543	97.8	0.98	646,080	631,866
2544	99.4	0.99	661,680	657,710
2545	100.0	1.00		

จากตารางที่ 4.5 เมื่อนำต้นทุนทั้งหมดมาปรับด้วยดัชนีผู้บริโภคทั่วไปโดยใช้ปี 2545 เป็นปีฐาน พบว่า ต้นทุนทางการศึกษาทั้งหมดของบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ ปีการศึกษา 2530 มีต้นทุนทางการศึกษาต่ำสุดคือ 228,190 บาท และต้นทุนทางการศึกษาทั้งหมดของบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ ปีการศึกษา 2544 มีต้นทุนทางการศึกษาสูงสุดคือ 657,710 บาท

4.2.2 การวิเคราะห์ผลประโยชน์หรือรายได้จากการทำงานของบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ประจำปีการศึกษา 2530–2544

การวิเคราะห์ผลประโยชน์หรือรายได้จากการทำงานนั้น ได้จากแบบสอบถามข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับรายได้จากการทำงาน ตั้งแต่เริ่มสำเร็จการศึกษาจนถึงปัจจุบัน ส่วนรายได้ระหว่างช่วงอายุจะใช้โปรแกรม SPSS version 10.0 ซึ่งการวิเคราะห์จะแบ่งตามปีการศึกษาของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา ทั้งหมด 15 กลุ่ม การวิเคราะห์ข้อมูลกำหนดตัวแปร ดังนี้

\bar{X}	เท่ากับ	ค่าเฉลี่ย
Bef.F	เท่ากับ	ผลประโยชน์หรือรายได้ครั้งแรกจากการทำงานต่อเดือน
Bef.P	เท่ากับ	ผลประโยชน์หรือรายได้ปัจจุบันจากการทำงานต่อเดือน
Bef.P/T	เท่ากับ	ผลประโยชน์หรือรายได้ปัจจุบันหลังหักภาษีต่อเดือน
B	เท่ากับ	ผลประโยชน์หรือรายได้ปัจจุบันหลังหักภาษีคิดเป็นปี (Bef.P/T x 12)

ตารางที่ 4.6 ผลประโยชน์หรือรายได้ของบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ปีการศึกษา 2530

ลำดับที่	(หน่วย:บาท/คน)			
	Bef.F	Bef.P	Bef.P/T	B
1	6,500	75,000	54,590	655,080
2	7,000	150,000	120,000	1,440,000
3	5,500	40,000	37,800	453,600
4	4,500	35,000	29,300	351,600
5	5,000	30,000	28,800	345,600
6	5,500	85,000	67,500	810,000
7	5,500	65,000	63,300	759,600
รวม	39,500	480,000	401,290	4,815,480
\bar{X}	5,642.86	68,571.43	57,327	687,926

จากตารางที่ 4.6 แสดงผลประโยชน์จากการทำงานของบัณฑิต คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ปีการศึกษา 2530 จากกลุ่มตัวอย่าง มีจำนวน 7 คน พบว่าผลประโยชน์ครั้งแรกของการทำงานโดยเฉลี่ยเท่ากับ 5,642.86 บาทต่อเดือน ผลประโยชน์ปัจจุบันเฉลี่ยเท่ากับ 68,571.43 บาทต่อเดือน และหลังหักภาษีต่อคนต่อปีเท่ากับ 687,926 บาท

ตารางที่ 4.7 ผลประโยชน์หรือรายได้จากการทำงานของบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ปีการศึกษา 2530 ตั้งแต่เริ่มทำงานถึงปัจจุบัน

(หน่วย:บาท/คน)

อายุ	ผลประโยชน์ ระดับอุดมศึกษา (B)	ผลประโยชน์ ระดับมัธยมปลาย	ผลต่างของผลประโยชน์ (ผลประโยชน์ทั้งหมด)
27	283,357	74,520	208,837
28	312,675	77,400	235,275
29	342,870	80,520	262,350
30	371,510	83,880	287,630
31	400,176	87,240	312,936
32	429,550	90,600	338,950
33	458,215	94,320	363,895
34	486,353	98,520	387,833
35	511,112	102,360	408,752
36	548,070	106,560	441,510
37	577,224	110,640	466,584
38	603,268	115,680	487,588
39	633,882	120,360	513,522
40	665,211	125,160	540,051
41	687,926	130,200	557,726
รวม			5,813,439

จากตารางที่ 4.7 แสดงรายได้หรือผลประโยชน์จากการทำงานของบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ปีการศึกษา 2530 ตั้งแต่อายุ 27 ปี จนถึงปัจจุบันอายุ 41 ปี เท่ากับ 5,813,439 บาทต่อคน

ตารางที่ 4.8 ผลประโยชน์หรือรายได้ของบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
ปีการศึกษา 2531

(หน่วย:บาท/คน)

ลำดับที่	Bef.F	Bef.P	Bef.P/T	B
1	6,500	60,000	55,000	660,000
2	5,000	120,000	110,000	1,320,000
3	5,500	75,000	64,000	768,000
4	6,000	30,000	26,700	320,400
5	7,500	50,000	43,200	518,400
6	8,000	35,000	30,400	364,800
รวม	38,500	370,000	329,300	3,951,600
\bar{X}	6,417	61,667	54,883	658,600

จากตารางที่ 4.8 แสดงผลประโยชน์จากการทำงานของบัณฑิต คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ปีการศึกษา 2531 จากกลุ่มตัวอย่าง มีจำนวน 6 คน พบว่า ผลประโยชน์ครั้งแรกของการทำงานโดยเฉลี่ยเท่ากับ 6,417 บาทต่อเดือน ผลประโยชน์ปัจจุบันเฉลี่ยเท่ากับ 61,667 บาทต่อเดือน และหลังหักภาษีต่อคนต่อปีเท่ากับ 658,600 บาท

ตารางที่ 4.9 ผลประโยชน์หรือรายได้จากการทำงานของบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ปีการศึกษา 2531
ตั้งแต่เริ่มทำงานถึงปัจจุบัน

(หน่วย:บาท/คน)

อายุ	ผลประโยชน์ ระดับอุดมศึกษา (B)	ผลประโยชน์ ระดับมัธยมปลาย	ผลต่างของผลประโยชน์ (ผลประโยชน์ทั้งหมด)
27	257,984	74,520	183,464
28	286,709	77,400	209,309
29	319,267	80,520	238,747
30	349,882	83,880	266,002
31	380,454	87,240	293,214
32	409,811	90,600	319,211
33	441,662	94,320	347,342
34	472,244	98,520	373,724
35	502,639	102,360	400,279
36	533,338	106,560	426,778
37	561,766	110,640	451,126
38	592,177	115,680	476,497
39	628,190	120,360	507,830
40	658,600	125,160	533,440
รวม			5,026,963

จากตารางที่ 4.9 แสดงรายได้หรือผลประโยชน์จากการทำงานของบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ ปีการศึกษา 2531 ตั้งแต่อายุ 27 ปี จนถึงปัจจุบันอายุ 40 ปี เท่ากับ 5,026,963 บาทต่อคน

ตารางที่ 4.10 ผลประโยชน์หรือรายได้ของบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์
ปีการศึกษา 2532

(หน่วย:บาท/คน)

ลำดับที่	Bef.F	Bef.P	Bef.P/T	B
1	7,500	25,000	21,100	253,200
2	7,000	40,000	38,700	464,400
3	5,500	35,000	31,900	382,800
4	6,000	45,000	37,528	450,336
5	7,500	37,000	35,200	422,400
6	5,500	36,500	32,100	385,200
7	5,000	20,000	18,600	223,200
8	6,500	35,000	32,500	390,000
9	7,000	55,000	52,438	629,256
10	8,000	100,000	97,000	1,164,000
11	7,500	80,000	72,250	867,000
รวม	73,000	508,500	469,316	5,631,792
\bar{X}	6,636	46,227	42,665	511,981

จากตารางที่ 4.10 แสดงผลประโยชน์จากการทำงานของบัณฑิต คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ปีการศึกษา 2532 จากกลุ่มตัวอย่างมีจำนวน 11 คน พบว่าผลประโยชน์ครั้งแรกของการทำงานโดยเฉลี่ยเท่ากับ 6,636 บาทต่อเดือน ผลประโยชน์ปัจจุบันเฉลี่ยเท่ากับ 46,227 บาทต่อเดือน และหลังหักภาษีต่อคนต่อปีเท่ากับ 511,981 บาท

ตารางที่ 4.11 ผลประโยชน์หรือรายได้จากการทำงานของบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ ปีการศึกษา 2532
ตั้งแต่เริ่มทำงานถึงปัจจุบัน

(หน่วย:บาท/คน)

อายุ	ผลประโยชน์ ระดับอุดมศึกษา (B)	ผลประโยชน์ ระดับมัธยมปลาย	ผลต่างของผลประโยชน์ (ผลประโยชน์ทั้งหมด)
27	167,725	74,520	93,205
28	198,101	77,400	120,701
29	225,402	80,520	144,882
30	256,568	83,880	172,688
31	285,057	87,240	197,817
32	315,354	90,600	224,754
33	344,323	94,320	250,003
34	373,845	98,520	275,325
35	403,323	102,360	300,963
36	432,520	106,560	325,960
37	461,709	110,640	351,069
38	481,121	115,680	365,441
39	511,981	120,360	391,621
รวม			3,214,429

จากตารางที่ 4.11 แสดงรายได้หรือผลประโยชน์จากการทำงานของบัณฑิต คณะเศรษฐศาสตร์ ปีการศึกษา 2532 ตั้งแต่อายุ 27 ปี จนถึงปัจจุบันอายุ 39 ปี เท่ากับ 3,214,429 บาทต่อคน

ตารางที่ 4.12 ผลประโยชน์หรือรายได้ของบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์
ปีการศึกษา 2533

(หน่วย:บาท/คน)

ลำดับที่	Bef.F	Bef.P	Bef.P/T	B
1	8,500	75,000	66,250	795,000
2	12,000	24,500	22,250	267,000
3	7,000	20,700	18,200	218,400
4	5,500	55,000	47,528	570,336
5	6,000	40,000	37,526	450,312
6	7,500	30,000	24,500	294,000
7	5,500	45,000	41,250	495,000
8	8,500	45,000	42,603	511,236
9	7,500	60,000	55,280	663,360
10	7,000	55,000	45,990	551,880
รวม	75,000	450,200	401,377	4,816,524
\bar{X}	7,500	45,020	40,138	481,652

จากตารางที่ 4.12 แสดงผลประโยชน์จากการทำงานของบัณฑิต คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ปีการศึกษา 2533 จากกลุ่มตัวอย่าง มีจำนวน 10 คน พบว่าผลประโยชน์ครั้งแรกของการทำงานโดยเฉลี่ยเท่ากับ 7,500 บาทต่อเดือน ผลประโยชน์ปัจจุบันเฉลี่ยเท่ากับ 45,020 บาทต่อเดือน และหลังหักภาษีต่อคนต่อปีเท่ากับ 481,652 บาท

ตารางที่ 4.13 ผลประโยชน์หรือรายได้จากการทำงานของบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ปีการศึกษา 2533
ตั้งแต่เริ่มทำงานถึงปัจจุบัน

(หน่วย:บาท/คน)

อายุ	ผลประโยชน์ ระดับอุดมศึกษา (B)	ผลประโยชน์ ระดับมัธยมปลาย	ผลต่างของผลประโยชน์ (ผลประโยชน์ทั้งหมด)
27	155,256	74,520	80,736
28	180,131	77,400	102,731
29	211,694	80,520	131,174
30	245,769	83,880	161,889
31	277,671	87,240	190,431
32	300,698	90,600	210,098
33	333,454	94,320	239,134
34	361,832	98,520	263,312
35	392,223	102,360	289,863
36	422,410	106,560	315,850
37	451,198	110,640	340,558
38	481,652	115,680	365,972
	รวม		2,691,748

จากตารางที่ 4.13 แสดงรายได้หรือผลประโยชน์จากการทำงานของบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ปีการศึกษา 2533 ตั้งแต่อายุ 27 ปี จนถึงปัจจุบันอายุ 38 ปี เท่ากับ 2,691,748 บาทต่อคน

ตารางที่ 4.14 ผลประโยชน์หรือรายได้ของบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์
ปีการศึกษา 2534

(หน่วย:บาท/คน)

ลำดับที่	Bef.F	Bef.P	Bef.P/T	B
1	7,500	18,180	17,120	205,440
2	10,000	23,200	21,200	254,400
3	8,500	39,000	35,700	428,400
4	8,000	18,600	16,850	202,200
5	9,500	23,890	20,250	243,000
6	8,500	38,000	35,800	429,600
7	7,500	55,000	44,250	531,000
8	8,000	35,000	31,000	372,000
9	8,500	40,000	35,980	431,760
10	7,000	25,000	21,130	253,560
11	9,500	30,000	24,568	294,816
12	12,000	70,000	66,000	792,000
13	8,500	50,000	48,000	576,000
รวม	113,000	465,870	417,848	5,014,176
\bar{X}	8,692	35,836	32,142	385,706

จากตารางที่ 4.14 แสดงผลประโยชน์จากการทำงานของบัณฑิต คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ปีการศึกษา 2534 จากกลุ่มตัวอย่าง มีจำนวน 13 คน พบว่าผลประโยชน์ครั้งแรกของการทำงานโดยเฉลี่ยเท่ากับ 8,692 บาทต่อเดือน ผลประโยชน์ปัจจุบันเฉลี่ยเท่ากับ 35,836 บาทต่อเดือน และหลังหักภาษีต่อคนต่อปีเท่ากับ 385,706 บาท

ตารางที่ 4.15 ผลประโยชน์หรือรายได้จากการทำงานของบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ ปีการศึกษา 2534
ตั้งแต่เริ่มทำงานถึงปัจจุบัน

(หน่วย:บาท/คน)

อายุ	ผลประโยชน์ ระดับอุดมศึกษา (B)	ผลประโยชน์ ระดับมัธยมปลาย	ผลต่างของผลประโยชน์ (ผลประโยชน์ทั้งหมด)
27	89,382	74,520	14,862
28	110,423	77,400	33,023
29	143,204	80,520	62,684
30	177,870	83,880	93,990
31	207,106	87,240	119,800
32	236,193	90,600	145,593
33	265,494	94,320	171,174
34	295,768	98,520	197,248
35	324,526	102,360	222,166
36	353,454	106,560	246,894
37	385,706	110,640	275,066
	รวม		1,582,566

จากตารางที่ 4.15 แสดงรายได้หรือผลประโยชน์จากการทำงานของบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ ปีการศึกษา 2534 ตั้งแต่อายุ 27 ปี จนถึงปัจจุบันอายุ 37 ปี เท่ากับ 1,582,566 บาทต่อคน

ตารางที่ 4.16 ผลประโยชน์หรือรายได้ของบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์
ปีการศึกษา 2535

(หน่วย:บาท/คน)

ลำดับที่	Bef.F	Bef.P	Bef.P/T	B
1	9,500	40,000	37,000	444,000
2	8,500	40,000	36,800	441,600
3	8,000	50,000	48,000	576,000
4	9,500	35,000	32,700	392,400
5	12,000	75,000	70,000	840,000
6	7,000	45,000	42,000	504,000
7	9,000	16,880	12,500	150,000
8	7,500	19,440	17,000	204,000
9	10,000	34,000	32,100	385,200
10	7,500	35,000	29,900	358,800
11	8,500	55,000	51,250	615,000
12	8,000	47,000	42,000	504,000
รวม	105,000	492,320	451,250	5,415,000
\bar{X}	8,750	41,027	37,604	451,250

จากตารางที่ 4.16 แสดงผลประโยชน์จากการทำงานของบัณฑิต คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ปีการศึกษา 2535 จากกลุ่มตัวอย่าง มีจำนวน 12 คน พบว่าผลประโยชน์ครั้งแรกของการทำงานโดยเฉลี่ยเท่ากับ 8,750 บาทต่อเดือน ผลประโยชน์ปัจจุบันเฉลี่ยเท่ากับ 41,027 บาทต่อเดือน และหลังหักภาษีต่อคนต่อปีเท่ากับ 451,250 บาท

ตารางที่ 4.17 ผลประโยชน์หรือรายได้จากการทำงานของบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ปีการศึกษา 2535
ตั้งแต่เริ่มทำงานถึงปัจจุบัน

(หน่วย:บาท/คน)

อายุ	ผลประโยชน์ ระดับอุดมศึกษา (B)	ผลประโยชน์ ระดับมัธยมปลาย	ผลต่างของผลประโยชน์ (ผลประโยชน์ทั้งหมด)
27	187,423	74,520	112,903
28	215,633	77,400	138,233
29	245,776	80,520	165,256
30	274,396	83,880	190,516
31	304,711	87,240	217,471
32	333,475	90,600	242,875
33	362,229	94,320	267,909
34	392,869	98,520	294,349
35	421,502	102,360	319,142
36	451,250	106,560	344,690
	รวม		2,293,344

จากตารางที่ 4.17 แสดงรายได้หรือผลประโยชน์จากการทำงานของบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ ปีการศึกษา 2535 ตั้งแต่อายุ 27 ปี จนถึงปัจจุบันอายุ 36 ปี เท่ากับ 2,293,344 บาทต่อคน

ตารางที่ 4.18 ผลประโยชน์หรือรายได้ของบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์
ปีการศึกษา 2536

(หน่วย:บาท/คน)

ลำดับที่	Bef.F	Bef.P	Bef.P/T	B
1	10,390	21,900	19,800	237,600
2	9,000	40,000	35,800	429,600
3	9,500	10,910	9,860	118,320
4	8,000	46,000	33,200	398,400
5	8,000	18,600	17,200	206,400
6	10,000	48,000	37,000	444,000
7	7,000	35,000	31,000	372,000
8	12,000	30,000	27,500	330,000
9	9,500	45,000	34,800	417,600
10	9,000	40,000	37,000	444,000
11	7,500	34,000	33,000	396,000
รวม	99,890	369,410	316,160	3,793,920
\bar{X}	9,081	33,583	28,742	344,902

จากตารางที่ 4.18 แสดงผลประโยชน์จากการทำงานของบัณฑิต คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ปีการศึกษา 2536 จากกลุ่มตัวอย่าง มีจำนวน 11 คน พบว่าผลประโยชน์ครั้งแรกของการทำงานโดยเฉลี่ยเท่ากับ 9,081 บาทต่อเดือน ผลประโยชน์ปัจจุบันเฉลี่ยเท่ากับ 33,583 บาทต่อเดือน และหลังหักภาษีต่อคนต่อปีเท่ากับ 344,902 บาท

ตารางที่ 4.19 ผลประโยชน์หรือรายได้จากการทำงานของบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ปีการศึกษา 2536
ตั้งแต่เริ่มทำงานถึงปัจจุบัน

(หน่วย:บาท/คน)

อายุ	ผลประโยชน์ ระดับอุดมศึกษา (B)	ผลประโยชน์ ระดับมัธยมปลาย	ผลต่างของผลประโยชน์ (ผลประโยชน์ทั้งหมด)
27	109,118	74,520	34,598
28	137,732	77,400	60,332
29	167,807	80,520	87,287
30	198,423	83,880	114,543
31	227,633	87,240	140,393
32	254,185	90,600	163,585
33	284,369	94,320	190,049
34	315,492	98,520	216,972
35	344,902	106,560	242,542
	รวม		1,250,301

จากตารางที่ 4.19 แสดงรายได้หรือผลประโยชน์จากการทำงานของบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ ปีการศึกษา 2536 ตั้งแต่อายุ 27 ปี จนถึงปัจจุบันอายุ 35 ปี เท่ากับ 1,250,301 บาทต่อคน

ตารางที่ 4.20 ผลประโยชน์หรือรายได้ของบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์
ปีการศึกษา 2537

(หน่วย:บาท/คน)

ลำดับที่	Bef.F	Bef.P	Bef.P/T	B
1	12,000	34,000	31,200	374,400
2	8,500	35,000	32,500	390,000
3	9,500	55,000	45,000	540,000
4	12,000	31,000	28,150	337,800
5	9,500	34,000	32,100	385,200
6	9,000	35,000	33,520	402,240
7	10,000	18,180	16,120	193,440
8	7,500	35,000	32,900	394,800
9	8,500	55,000	45,800	549,600
10	9,000	20,700	18,900	226,800
11	8,500	35,000	29,850	358,200
12	9,500	55,000	45,000	540,000
13	9,500	45,000	41,230	494,760
14	7,500	40,000	38,500	462,000
15	9,000	35,000	31,250	375,000
16	8,500	60,000	56,000	672,000
17	9,500	18,600	17,400	208,800
รวม	157,500	641,480	56,000	6,861,000
\bar{X}	9,265	37,734	17,400	403,588

จากตารางที่ 4.20 แสดงผลประโยชน์จากการทำงานของบัณฑิต คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ปีการศึกษา 2537 จากกลุ่มตัวอย่าง มีจำนวน 7 คน พบว่าผลประโยชน์ครั้งแรกของการทำงานโดยเฉลี่ยเท่ากับ 9,265 บาทต่อเดือน ผลประโยชน์ปัจจุบันเฉลี่ยเท่ากับ 37,734 บาทต่อเดือน และหลังหักภาษีต่อคนต่อปีเท่ากับ 403,588 บาท

ตารางที่ 4.21 ผลประโยชน์หรือรายได้จากการทำงานของบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ปีการศึกษา 2537
ตั้งแต่เริ่มทำงานถึงปัจจุบัน

(หน่วย:บาท/คน)

อายุ	ผลประโยชน์ ระดับอุดมศึกษา (B)	ผลประโยชน์ ระดับมัธยมปลาย	ผลต่างของผลประโยชน์ (ผลประโยชน์ทั้งหมด)
27	197,153	74,520	122,633
28	227,112	77,400	149,712
29	254,990	80,520	174,470
30	284,795	83,880	200,915
31	313,827	87,240	226,587
32	344,070	90,600	253,470
33	372,283	94,320	277,963
34	403,588	98,520	305,063
	รวม		1,710,813

จากตารางที่ 4.21 แสดงรายได้หรือผลประโยชน์จากการทำงานของบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ ปีการศึกษา 2537 ตั้งแต่อายุ 27 ปี จนถึงปัจจุบันอายุ 34 ปี เท่ากับ 1,710,813 บาทต่อคน

ตารางที่ 4.22 ผลประโยชน์หรือรายได้ของบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์
ปีการศึกษา 2538

(หน่วย:บาท/คน)

ลำดับที่	Bef.F	Bef.P	Bef.P/T	B
1	8,000	25,000	21,500	258,000
2	6,360	18,180	15,700	188,400
3	6,360	17,920	15,600	187,200
4	6,360	18,600	17,100	205,200
5	8,500	28,000	25,300	303,600
6	9,000	50,000	45,000	540,000
7	8,500	31,000	29,800	357,600
8	12,000	35,000	32,000	384,000
9	10,000	35,000	33,180	398,160
10	9,500	55,000	50,000	600,000
11	9,500	19,200	17,500	210,000
12	7,500	55,000	51,000	612,000
13	8,500	45,000	42,000	504,000
14	9,000	40,000	37,800	453,600
15	9,000	45,000	41,200	494,400
16	8,500	28,000	25,700	308,400
17	9,000	32,000	30,020	360,240
18	10,000	50,000	46,580	558,960
19	7,000	75,000	69,000	828,000
20	9,000	45,000	42,000	504,000
21	9,500	50,000	46,800	561,600
รวม	181,080	797,900	734,780	8,817,360
\bar{X}	8,623	37,995	34,990	419,874

จากตารางที่ 4.22 แสดงผลประโยชน์จากการทำงานของบัณฑิต คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ปีการศึกษา 2538 จากกลุ่มตัวอย่าง มีจำนวน 21 คน พบว่าผลประโยชน์ครั้งแรกของการทำงาน โดยเฉลี่ยเท่ากับ 8,623 บาทต่อเดือน ผลประโยชน์ปัจจุบันเฉลี่ยเท่ากับ 37,995 บาทต่อเดือน และหลังหักภาษีต่อคนต่อปีเท่ากับ 419,874 บาท

ตารางที่ 4.23 ผลประโยชน์หรือรายได้จากการทำงานของบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ปีการศึกษา 2538
ตั้งแต่เริ่มทำงานถึงปัจจุบัน

(หน่วย:บาท/คน)

อายุ	ผลประโยชน์ ระดับอุดมศึกษา (B)	ผลประโยชน์ ระดับมัธยมปลาย	ผลต่างของผลประโยชน์ (ผลประโยชน์ทั้งหมด)
27	236,321	74,520	161,801
28	264,872	77,400	187,472
29	294,776	80,520	214,256
30	324,711	83,880	204,831
31	353,337	87,240	266,097
32	382,072	90,600	291,472
33	419,874	94,320	325,554
	รวม		1,687,483

จากตารางที่ 4.23 แสดงรายได้หรือผลประโยชน์จากการทำงานของบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ ปีการศึกษา 2538 ตั้งแต่อายุ 27 ปี จนถึงปัจจุบันอายุ 33 ปี เท่ากับ 1,687,483 บาทต่อคน

ตารางที่ 4.24 ผลประโยชน์หรือรายได้ของบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์
ปีการศึกษา 2539

(หน่วย:บาท/คน)

ลำดับที่	Bef.F	Bef.P	Bef.P/T	B
1	9,150	19,075	17,500	210,000
2	15,000	35,000	32,100	385,200
3	7,000	16,360	15,920	191,040
4	9,000	30,000	28,900	346,800
5	8,500	45,000	42,000	504,000
6	7,500	40,000	37,500	450,000
7	10,000	34,000	31,000	372,000
8	6,360	17,920	16,000	192,000
9	9,500	27,000	24,300	291,600
10	12,000	14,460	13,400	160,800
11	12,000	17,800	15,840	190,080
12	10,000	45,000	42,510	510,120
13	9,500	40,000	38,650	463,800
14	9,500	45,000	41,250	495,000
รวม	135,010	426,615	396,870	4,762,440
\bar{X}	9,644	30,473	28,348	340,174

จากตารางที่ 4.24 แสดงผลประโยชน์จากการทำงานของบัณฑิต คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ปีการศึกษา 2539 จากกลุ่มตัวอย่าง มีจำนวน 14 คน พบว่าผลประโยชน์ครั้งแรกของการทำงานโดยเฉลี่ยเท่ากับ 9,644 บาทต่อเดือน ผลประโยชน์ปัจจุบันเฉลี่ยเท่ากับ 30,473 บาทต่อเดือน และหลังหักภาษีต่อคนต่อปีเท่ากับ 340,174 บาท

ตารางที่ 4.25 ผลประโยชน์หรือรายได้จากการทำงานของบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ปีการศึกษา 2539
ตั้งแต่เริ่มทำงานถึงปัจจุบัน

(หน่วย:บาท/คน)

อายุ	ผลประโยชน์ ระดับอุดมศึกษา (B)	ผลประโยชน์ ระดับมัธยมปลาย	ผลต่างของผลประโยชน์ (ผลประโยชน์ทั้งหมด)
27	191,415	74,520	116,895
28	220,263	77,400	142,863
29	252,185	80,520	171,665
30	281,053	83,880	197,173
31	310,276	87,240	223,036
32	340,174	90,600	249,574
	รวม		1,101,206

จากตารางที่ 4.25 แสดงรายได้หรือผลประโยชน์จากการทำงานของบัณฑิต คณะเศรษฐศาสตร์ ปีการศึกษา 2539 ตั้งแต่อายุ 27 ปี จนถึงปัจจุบันอายุ 32 ปี เท่ากับ 1,101,206 บาทต่อคน

ตารางที่ 4.26 ผลประโยชน์หรือรายได้ของบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์
ปีการศึกษา 2540

(หน่วย:บาท/คน)

ลำดับที่	Bef.F	Bef.P	Bef.P/T	B
1	7,500	18,000	17,500	210,000
2	8,000	10,630	9,630	115,560
3	10,000	45,000	42,000	504,000
4	7,000	40,000	38,000	456,000
5	12,000	34,000	32,000	384,000
6	10,000	16,200	15,200	182,400
7	9,500	25,000	23,200	278,400
8	8,500	27,000	24,000	288,000
9	9,000	45,000	42,563	510,756
10	7,000	30,000	28,650	343,800
11	8,000	50,000	45,860	550,320
12	9,500	65,000	60,000	720,000
13	8,500	70,000	64,850	778,200
รวม	114,500	475,830	443,453	5,321,436
\bar{X}	8,808	36,602	34,112	409,341

จากตารางที่ 4.26 แสดงผลประโยชน์จากการทำงานของบัณฑิต คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ปีการศึกษา 2540 จากกลุ่มตัวอย่าง มีจำนวน 13 คน พบว่าผลประโยชน์ครั้งแรกของการทำงานโดยเฉลี่ยเท่ากับ 8,808 บาทต่อเดือน ผลประโยชน์ปัจจุบันเฉลี่ยเท่ากับ 36,602 บาทต่อเดือน และหลังหักภาษีต่อคนต่อปีเท่ากับ 409,341 บาท

ตารางที่ 4.27 ผลประโยชน์หรือรายได้จากการทำงานของบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ปีการศึกษา 2540
ตั้งแต่เริ่มทำงานถึงปัจจุบัน

(หน่วย:บาท/คน)

อายุ	ผลประโยชน์ ระดับอุดมศึกษา (B)	ผลประโยชน์ ระดับมัธยมปลาย	ผลต่างของผลประโยชน์ (ผลประโยชน์ทั้งหมด)
27	281,175	74,520	206,655
28	311,492	77,400	234,092
29	341,747	80,520	261,227
30	370,890	83,880	287,010
31	409,341	87,240	322,101
	รวม		1,311,085

จากตารางที่ 4.27 แสดงรายได้หรือผลประโยชน์จากการทำงานของบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ ปีการศึกษา 2540 ตั้งแต่อายุ 27 ปี จนถึงปัจจุบันอายุ 31 ปี เท่ากับ 1,311,085 บาทต่อคน

ตารางที่ 4.28 ผลประโยชน์หรือรายได้ของบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์
ปีการศึกษา 2541

(หน่วย:บาท/คน)

ลำดับที่	Bef.F	Bef.P	Bef.P/T	B
1	8,500	12,040	11,000	132,000
2	9,500	35,000	32,540	390,480
3	12,000	25,000	21,580	258,960
4	10,000	24,000	21,250	255,000
5	9,500	30,000	25,920	311,040
6	9,000	45,000	41,520	498,240
7	7,500	40,000	35,780	429,360
8	10,000	12,600	10,250	123,000
9	8,500	100,000	89,700	1,076,400
10	9,500	45,000	42,510	510,120
11	9,000	40,000	34,800	417,600
รวม	103,000	408,640	366,850	4,402,200
\bar{X}	9,364	37,149	33,350	400,200

จากตารางที่ 4.28 แสดงผลประโยชน์จากการทำงานของบัณฑิต คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ปีการศึกษา 2541 จากกลุ่มตัวอย่าง มีจำนวน 11 คน พบว่าผลประโยชน์ครั้งแรกของการทำงานโดยเฉลี่ยเท่ากับ 9,364 บาทต่อเดือน ผลประโยชน์ปัจจุบันเฉลี่ยเท่ากับ 37,149 บาทต่อเดือน และหลังหักภาษีต่อคนต่อปีเท่ากับ 400,200 บาท

ตารางที่ 4.29 ผลประโยชน์หรือรายได้จากการทำงานของบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ปีการศึกษา 2541
ตั้งแต่เริ่มทำงานถึงปัจจุบัน

(หน่วย:บาท/คน)

อายุ	ผลประโยชน์ ระดับอุดมศึกษา (B)	ผลประโยชน์ ระดับมัธยมปลาย	ผลต่างของผลประโยชน์ (ผลประโยชน์ทั้งหมด)
27	310,925	74,520	236,405
28	341,211	77,400	263,811
29	370,831	80,520	290,311
30	400,200	83,880	316,320
	รวม		1,106,847

จากตารางที่ 4.29 แสดงรายได้หรือผลประโยชน์จากการทำงานของบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ ปีการศึกษา 2541 ตั้งแต่อายุ 27 ปี จนถึงปัจจุบันอายุ 30 ปี เท่ากับ 1,106,847 บาทต่อคน

ตารางที่ 4.30 ผลประโยชน์หรือรายได้ของบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์
ปีการศึกษา 2542

(หน่วย:บาท/คน)

ลำดับที่	Bef.F	Bef.P	Bef.P/T	B
1	5,000	10,000	8,600	103,200
2	6,000	8,000	7,500	90,000
3	12,000	25,000	22,000	264,000
4	10,000	22,000	20,100	241,200
5	9,500	35,000	32,150	385,800
6	9,000	15,500	14,000	168,000
7	10,000	30,000	28,700	344,400
8	6,360	10,250	9,650	115,800
9	9,500	50,000	48,000	576,000
10	10,000	20,000	18,500	222,000
รวม	87,360	225,750	209,200	2,510,400
\bar{X}	8,736	22,575	20,920	251,040

จากตารางที่ 4.30 แสดงผลประโยชน์จากการทำงานของบัณฑิต คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ปีการศึกษา 2542 จากกลุ่มตัวอย่าง มีจำนวน 10 คน พบว่าผลประโยชน์ครั้งแรกของการทำงานโดยเฉลี่ยเท่ากับ 8,736 บาทต่อเดือน ผลประโยชน์ปัจจุบันเฉลี่ยเท่ากับ 22,575 บาทต่อเดือน และหลังหักภาษีต่อคนต่อปีเท่ากับ 251,040 บาท

ตารางที่ 4.31 ผลประโยชน์หรือรายได้จากการทำงานของบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ปีการศึกษา 2542 ตั้งแต่เริ่มทำงานถึงปัจจุบัน

(หน่วย:บาท/คน)

อายุ	ผลประโยชน์ ระดับอุดมศึกษา (B)	ผลประโยชน์ ระดับมัธยมปลาย	ผลต่างของผลประโยชน์ (ผลประโยชน์ทั้งหมด)
27	1936,680	74,520	119,160
28	221,193	77,400	143,793
29	251,040	80,520	170,520
	รวม		433,473

จากตารางที่ 4.31 แสดงรายได้หรือผลประโยชน์จากการทำงานของบัณฑิต คณะเศรษฐศาสตร์ ปีการศึกษา 2542 ตั้งแต่อายุ 27 ปี จนถึงปัจจุบันอายุ 29 ปี เท่ากับ 433,473 บาท/คน

ตารางที่ 4.32 ผลประโยชน์หรือรายได้ของบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ปีการศึกษา 2543

(หน่วย:บาท/คน)

ลำดับที่	Bef.F	Bef.P	Bef.P/T	B
1	12,000	18,000	16,800	201,600
2	10,000	9,500	8,500	102,000
3	9,500	18,000	16,850	202,200
4	6,360	10,250	9,800	117,600
5	6,360	10,480	9,500	114,000
6	10,000	9,800	8,500	102,000
7	10,000	25,000	21,450	257,400
รวม	64,220	101,030	91,400	1,096,800
\bar{X}	9,174	14,433	13,051	156,686

จากตารางที่ 4.32 แสดงผลประโยชน์จากการทำงานของบัณฑิต คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ปีการศึกษา 2543 จากกลุ่มตัวอย่างมีจำนวน 7 คน พบว่าผลประโยชน์ครั้งแรกของการทำงานโดยเฉลี่ยเท่ากับ 9,174 บาทต่อเดือน ผลประโยชน์ปัจจุบันเฉลี่ยเท่ากับ 14,433 บาทต่อเดือน และหลังหักภาษีต่อคนต่อปีเท่ากับ 156,686 บาท

ตารางที่ 4.33 ผลประโยชน์หรือรายได้จากการทำงานของบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ปีการศึกษา 2543 ตั้งแต่เริ่มทำงานถึงปัจจุบัน

(หน่วย:บาท/คน)

อายุ	ผลประโยชน์ ระดับอุดมศึกษา (B)	ผลประโยชน์ ระดับมัธยมปลาย	ผลต่างของผลประโยชน์ (ผลประโยชน์ทั้งหมด)
27	128,256	74,520	53,736
28	156,686	77,400	79,286
	รวม		133,022

จากตารางที่ 4.33 แสดงรายได้หรือผลประโยชน์จากการทำงานของบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ ปีการศึกษา 2543 ตั้งแต่อายุ 27 ปี จนถึงปัจจุบันอายุ 28 ปี เท่ากับ 133,022 บาท/คน

ตารางที่ 4.34 ผลประโยชน์หรือรายได้ของบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ปีการศึกษา 2544

(หน่วย:บาท/คน)

ลำดับที่	Bef.F	Bef.P	Bef.P/T	B
1	7,700	9,520	8,500	102,000
2	10,000	25,000	23,500	282,000
3	10,000	18,000	16,850	202,200
4	6,360	9,320	8,500	102,000
5	6,360	9,550	8,600	103,200
6	6,360	9,550	8,580	102,960
7	12,000	9,500	9,000	108,000
8	10,000	19,000	17,580	210,960
9	9,500	18,500	17,500	210,000
10	9,500	22,000	19,800	237,600
รวม	87,780	149,940	138,410	1,660,920
\bar{X}	8,778	14,994	13,841	166,092

จากตารางที่ 4.34 แสดงผลประโยชน์จากการทำงานของบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ปีการศึกษา 2544 จากกลุ่มตัวอย่างมีจำนวน 10 คน พบว่าผลประโยชน์ครั้งแรกของการทำงานเท่ากับ 8,778 บาทต่อเดือน และผลประโยชน์ปัจจุบันหลังหักภาษีต่อคนต่อปีเท่ากับ 166,092 บาท ทั้งนี้กลุ่มตัวอย่างบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ ปีการศึกษา 2544 มีอายุ 27 ปี

ตารางที่ 4.35 ผลประโยชน์หรือรายได้จากการทำงานของบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ปีการศึกษา 2544
ตั้งแต่เริ่มทำงานถึงปัจจุบัน

(หน่วย:บาท/คน)

อายุ	ผลประโยชน์ ระดับอุดมศึกษา (B)	ผลประโยชน์ ระดับมัธยมปลาย	ผลต่างของผลประโยชน์ (ผลประโยชน์ทั้งหมด)
27	166,092	74,520	91,572
	รวม		91,572

จากตารางที่ 4.35 แสดงรายได้หรือผลประโยชน์จากการทำงานของบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ ปีการศึกษา 2544 ที่มีอายุ 27 ปี เท่ากับ 91,572 บาท/คน

จากตารางที่ 4.6 ถึงตารางที่ 4.35 จะได้ผลประโยชน์หรือรายได้จากการทำงานทั้งหมดของบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ปีการศึกษา 2530-2544 นำมาปรับด้วยราคาดัชนีผู้บริโภคทั่วไปเพื่อให้ได้ผลประโยชน์หรือรายได้จากการทำงานทั้งหมดที่เป็นค่าที่แท้จริง ดังตารางที่ 4.36

ตารางที่ 4.36 ผลประโยชน์หรือรายได้จากการดำเนินงานทั้งหมดของบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์
ปีการศึกษา 2530-2544 และปรับด้วยราคาดัชนีผู้บริโภคทั่วไปในปี 2545 เป็นปีฐาน

(หน่วย:บาท/คน)

ปีการศึกษา	ผลประโยชน์ทั้งหมด (B _t)	ราคาดัชนีผู้บริโภคทั่วไป	ปรับราคาดัชนีผู้บริโภคทั่วไป	ผลประโยชน์ทั้งหมดปรับด้วยราคาดัชนีผู้บริโภคทั่วไป
2530	5,813,439	54.2	0.54	3,150,884
2531	5,026,963	56.3	0.56	2,830,180
2532	3,214,429	59.4	0.59	1,909,371
2533	2,691,748	62.8	0.63	1,690,418
2534	1,582,566	66.4	0.66	1,050,824
2535	2,293,344	69.2	0.69	1,586,994
2536	1,250,301	71.5	0.72	893,965
2537	1,710,813	75.1	0.75	1,284,821
2538	1,687,483	79.4	0.79	1,339,862
2539	1,101,260	84.1	0.84	926,160
2540	1,311,085	88.8	0.89	1,164,243
2541	1,106,847	96.0	0.96	1,062,573
2542	433,473	96.2	0.96	417,001
2543	133,022	97.8	0.98	130,096
2544	91,572	99.4	0.99	91,023

จากตารางที่ 4.36 ผลประโยชน์หรือรายได้จากการดำเนินงานที่เป็นค่าที่แท้จริงโดยทำการปรับด้วยราคาดัชนีผู้บริโภคทั่วไปโดยใช้ปี 2545 เป็นปีฐาน ซึ่งบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ ปีการศึกษา 2530 มีค่าสูงสุดเท่ากับ 3,150,884 บาทต่อคน และบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ ปีการศึกษา 2544 มีค่าต่ำสุดเท่ากับ 91,023 บาทต่อคน

4.3 การหาผลประโยชน์มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (Present Value of Net Benefit) ของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ตั้งแต่ปี 2530–2544

การวิจัยครั้งนี้จะทำการหาผลประโยชน์มูลค่าปัจจุบันสุทธิ โดยหาจาก ผลประโยชน์ทั้งหมดที่ปรับด้วยราคาค่าดัชนีผู้บริโภคทั่วไป ลบด้วยต้นทุนทั้งหมดที่ปรับด้วยราคาค่าดัชนีผู้บริโภคทั่วไป ก็จะได้ผลประโยชน์สุทธิ นำมาหามูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) โดยใช้อัตราคิดลด 12% โดยใช้สูตร ดังนี้

$$\text{ผลประโยชน์มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV)} = \sum_{t=1}^n (B_t - C_t) / (1+r)^t$$

โดยที่

B_t	คือ ผลประโยชน์ในปีที่ t
C_t	คือ ต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายในปีที่ t
r	คือ อัตราคิดลด (อัตราดอกเบี้ย)
t	คือ ปีของโครงการ
n	คือ จำนวนปี 1, 2, 3, ..., n

การวิเคราะห์หาผลประโยชน์มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) โดยใช้อัตราคิดลดหรืออัตราดอกเบี้ยเงินกู้เฉลี่ยร้อยละ 12 (อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ระยะยาวเฉลี่ยระหว่างปี 2530–2544) ได้ผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 4.37

ตารางที่ 4.37 ผลประโยชน์มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) ทางการศึกษาส่วนบุคคลในการลงทุนทางการศึกษาของบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ปีการศึกษา 2530–2544 โดยใช้อัตราคิดลด 12%

(หน่วย:บาท/คน)

ปีการศึกษา	ผลประโยชน์ทั้งหมด ปรับด้วยราคาดัชนี ผู้บริโภคทั่วไป B_t	ต้นทุนทั้งหมดปรับด้วย ราคาดัชนี ผู้บริโภคทั่วไป C_t	ผลประโยชน์สุทธิ ($B_t - C_t$)	มูลค่าปัจจุบันสุทธิ อัตราคิดลด 12% NPV
2530	3,150,884	228,190	2,922,694	2,609,966
2531	2,830,180	239,123	2,591,057	2,065,072
2532	1,909,371	255,529	1,653,842	1,177,536
2533	1,690,418	278,066	1,412,352	898,256
2534	1,050,824	303,322	747,502	423,834
2535	1,586,994	338,824	1,248,170	632,822
2536	893,965	357,885	536,080	242,308
2537	1,284,821	398,664	886,157	358,007
2538	1,339,862	417,140	922,722	333,103
2539	926,160	459,733	466,427	150,189
2540	1,164,243	536,013	628,230	180,302
2541	1,062,573	565,778	496,795	127,676
2542	417,001	559,191	- 142,190	- 32,562
2543	130,096	631,866	- 501,770	- 102,863
2544	91,023	657,710	- 566,687	- 103,704

จากตารางที่ 4.37 จากการหาผลประโยชน์มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) โดยใช้อัตราคิดลด 12% ของบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ปีการศึกษา 2530–2544 พบว่าบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ ปีการศึกษา 2530-2541 มีค่าผลประโยชน์มูลค่าปัจจุบันสุทธิ เป็นบวก และบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ ปีการศึกษา 2542-2544 มีค่าผลประโยชน์มูลค่าปัจจุบันสุทธิ เป็นลบ โดยที่ บัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ ปีการศึกษา 2530 มีค่าผลประโยชน์มูลค่าปัจจุบันสุทธิสูงสุดเท่ากับ

2,609,966 บาทต่อคน และ บัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ ปีการศึกษา 2544 มีค่าผลประโยชน์มูลค่าปัจจุบันสุทธิต่ำสุดเท่ากับ - 103,704 บาทต่อคน

4.4 การวิเคราะห์ผลประโยชน์ส่วนบุคคลจากการลงทุนทางการศึกษา (Cost-Benefit Ratio (BCR)) ของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ตั้งแต่ปี 2530–2544

การวิจัยครั้งนี้จะทำการวิเคราะห์หาอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลโดยเป็นการศึกษาอัตราส่วนของมูลค่าปัจจุบันสุทธิของรายได้หลังหักภาษีของบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ปีการศึกษา 2530–2544 ตลอดช่วงอายุการทำงาน แล้วนำต้นทุนทางการศึกษาส่วนบุคคลที่เกิดขึ้นในการศึกษาระดับปริญญาตรี ทั้งต้นทุนทางตรงและต้นทุนทางอ้อม มาคำนวณหาสมการของการวิเคราะห์อัตราผลประโยชน์ส่วนบุคคลของบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ปีการศึกษา 2530–2544 เขียนได้ ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{อัตราผลประโยชน์ต่อต้นทุน (BCR)} &= \frac{PV \text{ of Benefits}}{PV \text{ of Cost}} \\ &= \frac{\sum_{t=1}^n (B_t) / (1+r)^t}{\sum_{t=1}^n (C_t) / (1+r)^t} \end{aligned}$$

โดยที่	PV of Benefits	คือ ค่าปัจจุบันสุทธิของผลประโยชน์
	PV of Cost	คือ ค่าปัจจุบันสุทธิของต้นทุน
	B_t	คือ ผลประโยชน์ในปีที่ 1 - 15
	C_t	คือ ต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายในปีที่ 1 - 15
	r	คือ อัตราคิดลด(อัตราดอกเบี้ยเงินกู้เฉลี่ย 12%)
	t	คือ ปีของโครงการ
	n	คือ จำนวนปีหรืออายุที่จะทำการวิเคราะห์

การวิเคราะห์ข้อมูลรายได้ปัจจุบันสุทธิหลังหักภาษี และต้นทุนทางการศึกษาส่วนบุคคล จะใช้อัตราคิดลดหรืออัตราดอกเบี้ยเงินกู้เฉลี่ยร้อยละ 12 (อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ระยะยาวเฉลี่ยระหว่างปี 2530–2544) ได้ผลการวิเคราะห์ดังตาราง 4.38

ตารางที่ 4.38 อัตราผลประโยชน์ต่อต้นทุนทางการศึกษาส่วนบุคคลในการลงทุนทางการศึกษาของ
บัณฑิตเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ปีการศึกษา 2530-2544
ที่อัตราคิดลด 12%

ปีการศึกษา	ผลประโยชน์ทั้งหมดปรับด้วยราคาดัชนีผู้บริโภคทั่วไป B_t	มูลค่าผลประโยชน์สุทธิที่อัตราคิดลด 12% (PB)	ต้นทุนทั้งหมดปรับด้วยราคาดัชนีบริโภคทั่วไป C_t	มูลค่าต้นทุนสุทธิที่อัตราคิดลด 12% (PC)	อัตราผลประโยชน์ต่อต้นทุนสุทธิ (PB/ PC) BCR
2530	3,150,884	2,813,739	228,190	203,774	13.81
2531	2,830,180	2,255,653	239,123	190,581	11.84
2532	1,909,371	1,359,472	255,529	181,937	7.47
2533	1,690,418	1,075,106	278,066	176,850	6.08
2534	1,050,824	595,817	303,322	171,984	3.46
2535	1,586,994	804,606	338,824	171,784	4.68
2536	893,965	404,072	357,885	161,764	2.50
2537	1,284,821	519,068	398,664	161,060	3.22
2538	1,339,862	483,690	417,140	150,588	3.21
2539	926,160	298,224	459,733	148,034	2.01
2540	1,164,243	334,138	536,013	153,836	2.17
2541	1,062,573	273,081	565,778	145,405	1.88
2542	417,001	95,493	559,191	128,055	0.75
2543	130,096	26,670	631,866	129,533	0.21
2544	91,023	16,657	657,710	120,361	0.14

จากตารางที่ 4.38 แสดงถึงอัตราผลประโยชน์ต่อต้นทุนทางการศึกษาส่วนบุคคลในการลงทุนทางการศึกษาของบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ปีการศึกษา 2530-2544 พบว่าบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ ปีการศึกษา 2542-2544 มีอัตราผลประโยชน์ต่อต้นทุนทางการศึกษาส่วนบุคคลต่ำกว่า 1 โดยที่บัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ ปี

การศึกษา 2544 มีอัตราผลประโยชน์ต่อต้นทุนทางการศึกษาส่วนบุคคลต่ำสุดเท่ากับ 0.14 กล่าวสรุปได้ว่า บัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ ปีการศึกษา 2542-2544 มีอัตราผลประโยชน์ต่อต้นทุนทางการศึกษาส่วนบุคคลต่ำกว่า 1 เนื่องจากว่าช่วงอายุในการทำงานยังน้อย ผลประโยชน์ที่ได้รับจากการทำงานยังไม่สามารถหักลบต้นทุนทางการศึกษาได้เพียงพอกับที่ลงทุนไปกับการศึกษา ส่วนบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ ปีการศึกษา 2530-2541 มีอัตราผลประโยชน์ต่อต้นทุนทางการศึกษาส่วนบุคคล มากกว่า 1 โดยเฉพาะบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ปีการศึกษา 2530 มีอัตราผลประโยชน์ต่อต้นทุนทางการศึกษาส่วนบุคคลมากที่สุด คือ 13.81 และปีการศึกษา 2541 มีอัตราผลประโยชน์ต่อต้นทุนทางการศึกษาส่วนบุคคลเท่ากับ 1.88 กล่าวสรุปได้ว่าปี 2530-2541 สมควรลงทุนทางการศึกษาเนื่องจากมีอัตราผลประโยชน์ต่อต้นทุนทางการศึกษาส่วนบุคคล มากกว่า 1 เนื่องจากช่วงอายุการทำงานที่เพิ่มขึ้น

4.5 การวิเคราะห์อัตราผลประโยชน์ภายใน (Internal Rate of Return) IRR ของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ตั้งแต่ปี 2530-2544

การวิเคราะห์หาอัตราผลประโยชน์ภายใน (IRR) ของการลงทุนทางการศึกษา โดยที่ค่า IRR ที่คำนวณได้ต้องมากกว่าอัตราดอกเบี้ยที่กำหนด การคำนวณหาอัตราผลประโยชน์ภายใน (IRR) ได้จากสูตร สองสูตร ดังนี้

1) สูตรที่มาจากคำจำกัดความ IRR คำนวณได้โดย

$$NPV = \sum_{t=1}^n (B_t - C_t) / (1+r)^t = 0$$

$$\text{หรือในสมการ } NPV = \sum_{t=1}^n (B_t) / (1+r)^t - \sum_{t=1}^n (C_t) / (1+r)^t = 0$$

$$\text{หรือในสมการ } = \sum_{t=1}^n (B_t) / (1+r)^t = \sum_{t=1}^n (C_t) / (1+r)^t$$

โดยที่	B_t	คือ ผลประโยชน์ในปีที่ t
	C_t	คือ ต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายในปีที่ t
	r	คือ อัตราผลประโยชน์จากการลงทุน
	t	คือ ปีของโครงการ
	n	คือ จำนวนปีหรืออายุที่จะทำการวิเคราะห์

2) สูตรบัญญัติไตรยางค์ พัฒนาขึ้นโดย Walter Schaefer Kehnert คำนวณได้โดย

$$IRR = r_L + (r_H - r_L) [NPV_L / (NPV_L - NPV_H)]$$

โดยที่	r_L	คือ อัตราคิดลดตัวต่ำ
	r_H	คือ อัตราคิดลดตัวสูง
	NPV_L	คือ มูลค่าปัจจุบันสุทธิที่คำนวณจาก r_L
	NPV_H	คือ มูลค่าปัจจุบันสุทธิที่คำนวณจาก r_H

การคำนวณหาอัตราผลตอบแทนภายใน (IRR) ของการลงทุนทางการศึกษาของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ตั้งแต่ปี 2530–2544 แสดงได้ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.39 ผลประโยชน์สุทธิของการลงทุนทางการศึกษาของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ตั้งแต่ปี 2530–2544

(หน่วย : 1,000 บาท)

ปี	ผลประโยชน์สุทธิ ($B_t - C_t$)
1	- 566.687
2	- 501.770
3	- 142.190
4	496.795
5	628.230
6	466.427
7	922.722
8	886.157
9	536.080
10	1,248.170
11	747.502
12	1,412.352
13	1,653.842
14	2,591.057
15	2,922.694

จากตารางที่ 4.39 คำนวณหาค่า IRR ดังนี้

a) จำนวนปีที่ผลประโยชน์สุทธิติดลบ = 3 ปี

b) จำนวนปีที่ผลประโยชน์สุทธิเป็นบวก = 12 ปี

c) ผลรวมของผลประโยชน์สุทธิที่เป็นลบ = 1,210.647 (ไม่คิดเครื่องหมาย)

d) ค่าเฉลี่ยของผลประโยชน์สุทธิที่เป็นบวก = $(496.795 + \dots + 2,922.694) / 12$

= 1,209.336

e) สัดส่วนของ d/c = 99%

จากข้อมูล a), b) และ e) นำไปเปิดตาราง IRR Cash flow และส่วนหนึ่งของตารางภาคผนวกที่ 1 มีดังนี้

ตารางที่ 4.40 IRR Cash flow ตารางภาคผนวกที่ 1

Negative Benefit years	positive Benefits years	Average annual positive benefits as % of total negative benefits (AAPB/TNB)							
		10	20	30	40	50	60	80	100
3	5	-	0	9	15	21	25	33	40
	10	0	10	16	21	26	29	36	41
	20	6	13	18	23	26	29	35	40

จากตารางที่ 4.39 จำนวนปีที่ผลประโยชน์สุทธิเป็นลบ จะตรงกับตารางภาคผนวกที่ 1 IRR Cash flow พอดี คือ 3 ปี แต่จำนวนปีที่ผลประโยชน์สุทธิเป็นบวก อยู่ระหว่าง 10 กับ 20 ปี ส่วนร้อยละที่คำนวณได้ 99% จะอยู่ระหว่าง 80% กับ 100% (หัวตาราง IRR Cash flow) ค่าที่จะนำมาเฉลี่ย คือค่าที่อยู่ในกรอบ ดังนั้น อัตราคิดลดตัวแรกคือ 38% $[(36+41+35+40)/4 = 38]$ ซึ่งจะใช้อัตราคิดลดที่ 35% และ 40% จากตารางภาคผนวกที่ 2 Discount factor ไปคำนวณหาค่า NPV ดังตารางที่ 4.41

ตารางที่ 4.41 การคำนวณ NPV ที่อัตราคิดลด 35% และ 40%

(หน่วย : 1,000 บาท)

ปี	ผลประโยชน์สุทธิ ($B_t - C_t$)	PV ของผลประโยชน์สุทธิ ที่อัตราคิดลด 35%	PV ของผลประโยชน์สุทธิ ที่อัตราคิดลด 40%
1	-566.687	-419.915	-404.615
2	-501.770	-275.472	-255.903
3	-142.190	-57.729	-51.757
4	496.795	149.535	129.167
5	628.230	140.095	116.851
6	466.427	76.960	62.035
7	922.722	112.572	87.659
8	886.157	80.640	60.259
9	536.080	35.917	25.732
10	1,248.170	62.409	43.686
11	747.502	27.658	18.688
12	1,412.352	38.134	25.422
13	1,653.842	33.077	21.500
14	2,591.057	38.866	23.320
15	2,922.694	32.150	17.536
รวม		74.897	-80.422

จากตารางที่ 4.41 เพื่อทราบอัตราคิดลดที่จะเป็น r_L , r_H , NPV_L และ NPV_H จากการหาค่า NPV ที่อัตราคิดลด 35% ได้ NPV_L มีค่าเป็น บวก = 74.897 แสดงว่าอัตราคิดลดตัวแรกที่ 35% เป็น r_L และ ค่า NPV ที่อัตราคิดลด 40% ได้ NPV_H ที่มีค่าเป็น ลบ = -80.422 แสดงว่าอัตราคิดลดที่ 40% เป็น r_H เมื่อได้ค่าที่ต้องการทั้ง 4 ค่าแล้วจึงแทนค่าลงในสูตรจะได้

$$\begin{aligned}
 IRR &= r_L + (r_H - r_L) [NPV_L / (NPV_L - NPV_H)] \\
 &= 35 + (40 - 35) [74.897 / (74.897 + 80.422)] \\
 &= 37.11\%
 \end{aligned}$$

อัตราผลตอบแทนภายใน (IRR) ของการลงทุนทางการศึกษาของบัณฑิตคณะ เศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ปีการศึกษา 2530–2544 ที่คำนวณได้พบว่า มีค่าเท่ากับ 37.11% ซึ่งมีค่ามากกว่าอัตราดอกเบี้ยที่กำหนดคือ 12%

บทที่ 5

สรุป และ ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัย เรื่อง การวิเคราะห์ต้นทุนและผลประโยชน์ส่วนบุคคลในการลงทุนทางการศึกษาของ บัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ซึ่งวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยสรุปได้ดังนี้

5.1.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ประจำปีการศึกษา 2530–2544 จากการสำรวจกลุ่มตัวอย่างพบว่า เพศหญิงมีจำนวนมากกว่าเพศชาย คือ เพศหญิงมี 91 คน และเพศชายมี 82 คน คิดเป็นร้อยละ 52.60 และร้อยละ 47.40 ตามลำดับ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 32–36 ปี และภูมิลำเนาของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ส่วนใหญ่อยู่ในเขต กรุงเทพมหานครและปริมณฑลคิดเป็นร้อยละ 84.39 ส่วนบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ที่มีภูมิลำเนาต่างจังหวัดมีเพียงร้อยละ 15.61 สถานภาพของหน่วยงานการทำงานของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ ทำงานในภาครัฐบาลคิดเป็นร้อยละ 13.29 ทำงานในหน่วยงานรัฐวิสาหกิจร้อยละ 6.36 ทำงานในสถาบันเอกชนร้อยละ 36.42 ประกอบกิจการส่วนบุคคลร้อยละ 27.17 และอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 16.76 ส่วนรายได้หลังหักภาษีของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 30,000 – 39,999 บาท หรือคิดเป็นร้อยละ 23.12 รองลงมา คือ บัณฑิตมีรายได้สูงกว่า 50,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 20.82

5.1.2 การวิเคราะห์ต้นทุนทางการศึกษาของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ประจำปีการศึกษา 2530–2544 ผู้วิจัยได้แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ส่วน คือ ต้นทุนทางตรงส่วนบุคคลและต้นทุนทั้งหมดในการศึกษา

5.1.2.1 ต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายทางตรงของบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ประจำปีการศึกษา 2530–2544 ประกอบด้วย ค่าหน่วยกิต ค่าบำรุงปกติ ค่าธรรมเนียมปกติและค่าใช้จ่ายส่วนตัว บัณฑิตเศรษฐศาสตร์ ปีการศึกษา 2544 เสียค่าใช้จ่ายมากที่สุดเท่ากับ 661,680 บาท รองลงมาคือบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ ปีการศึกษา 2543 เสียค่าใช้จ่ายเท่ากับ

646,080 บาท บัณฑิตเศรษฐศาสตร์ ปีการศึกษา 2542 เสียค่าใช้จ่ายเท่ากับ 581,280 บาท และบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ ปีการศึกษา 2541 เสียค่าใช้จ่ายเท่ากับ 589,352 บาท ส่วนบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ ปีการศึกษา 2530 มีค่าใช้จ่ายต่ำที่สุดเท่ากับ 421,015 บาท รองลงมาคือบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ ปีการศึกษา 2531 เสียค่าใช้จ่ายเท่ากับ 424,730 บาท และบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ปีการศึกษา 2532 เสียค่าใช้จ่ายเท่ากับ 430,184 บาท

5.1.2.2 ต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายรวมของบัณฑิต คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ประจำปีการศึกษา 2530–2544 ที่ปรับด้วยค่าดัชนีผู้บริโภคทั่วไปโดยใช้ ปี 2545 เป็นปีฐาน พบว่าบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ ปีการศึกษา 2544 เสียค่าใช้จ่ายมากที่สุดเท่ากับ 657,710 บาท รองลงมาคือบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ ปีการศึกษา 2543 เสียค่าใช้จ่ายเท่ากับ 631,866 บาท บัณฑิตเศรษฐศาสตร์ ปีการศึกษา 2542 เสียค่าใช้จ่ายเท่ากับ 559,191 บาท และบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ ปีการศึกษา 2541 เสียค่าใช้จ่ายเท่ากับ 565,778 บาท ส่วนบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ ปีการศึกษา 2530 มีค่าใช้จ่ายต่ำที่สุดเท่ากับ 228,190 บาท รองลงมาคือบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ ปีการศึกษา 2531 เสียค่าใช้จ่ายเท่ากับ 239,123 บาท และบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ปีการศึกษา 2532 เสียค่าใช้จ่ายเท่ากับ 255,529 บาท

5.1.3 การวิเคราะห์ผลประโยชน์จากการทำงานของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ประจำปีการศึกษา 2530–2544 ผู้วิจัยได้แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น

5.1.3.1 ผลประโยชน์จากการทำงานทั้งหมดของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ประจำปีการศึกษา 2530–2544 พบว่า บัณฑิตเศรษฐศาสตร์ปีการศึกษา 2530 ได้รับผลประโยชน์หรือรายได้หลังหักภาษีสูงสุดเท่ากับ 5,813,439 บาทต่อคนต่อปี รองลงมาคือบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ ปีการศึกษา 2531 มีรายได้หลังหักภาษีเท่ากับ 5,026,903 บาทต่อคนต่อปี บัณฑิตที่มีรายได้จากการทำนอมน้อยที่สุดคือ บัณฑิตเศรษฐศาสตร์ปีการศึกษา 2544 มีรายได้หลังหักภาษีเท่ากับ 91,572 บาทต่อคนต่อปี รองลงมาคือบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ ปีการศึกษา 2543 มีรายได้หลังหักภาษีเท่ากับ 133,022 บาทต่อคนต่อปี ตามลำดับ ซึ่งอาจเป็นเพราะประสบการณ์ทำงานและอายุงานยังน้อย รายได้ที่ได้รับจึงน้อยกว่าบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ปีการศึกษาอื่นๆ

5.1.3.2 ผลประโยชน์จากการทำงานทั้งหมดของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ประจำปีการศึกษา 2530–2544 ที่ปรับด้วยค่าดัชนีผู้บริโภคทั่วไปโดยใช้ ปี 2545 เป็นปีฐาน พบว่า บัณฑิตเศรษฐศาสตร์ปีการศึกษา 2530 ได้รับผลประโยชน์หรือรายได้ทั้งหมดสูงสุดเท่ากับ 3,150,884 บาทต่อคนต่อปี รองลงมาคือบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ ปีการศึกษา 2531 มีรายได้ทั้งหมดเท่ากับ 2,830,180 บาทต่อคนต่อปี บัณฑิตที่มีรายได้จากการทำนอมน้อยที่สุดคือ บัณฑิตเศรษฐศาสตร์ปีการศึกษา 2544 มีรายได้ทั้งหมดเท่ากับ 91,023 บาทต่อคนต่อปี รองลงมาคือบัณฑิต

เศรษฐศาสตร์ ปีการศึกษา 2543 มีรายได้ทั้งหมดเท่ากับ 130,096 บาทต่อคนต่อปี ตามลำดับ ซึ่งอาจเป็นเพราะประสิทธิภาพการทำงานและอายุงานยังน้อยรายได้ที่ได้รับจึงน้อยกว่าบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ปีการศึกษาอื่นๆ

5.1.3.3 การวิเคราะห์มูลค่าผลประโยชน์ปัจจุบันสุทธิ (NPV) ของบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ประจำปีการศึกษา 2530-2544 พบว่า บัณฑิตเศรษฐศาสตร์ปีการศึกษา 2530 ยังคงได้รับมูลค่าผลประโยชน์ปัจจุบันสุทธิสูงสุดเท่ากับ 2,609,966 บาท รองลงมาคือบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ ปีการศึกษา 2531 มีมูลค่าผลประโยชน์ปัจจุบันสุทธิเท่ากับ 2,065,072 บาท ส่วนบัณฑิตที่มีมูลค่าผลประโยชน์ปัจจุบันสุทธิน้อยที่สุด คือบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ปีการศึกษา 2544 มีมูลค่าผลประโยชน์ปัจจุบันสุทธิเท่ากับ -103,704 บาท รองลงมาคือบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ ปีการศึกษา 2543 มีมูลค่าผลประโยชน์ปัจจุบันสุทธิเท่ากับ -102,863 บาท ตามลำดับ

5.1.4 การวิเคราะห์อัตราผลประโยชน์ต่อต้นทุนจากการลงทุนทางการศึกษาส่วนบุคคลของบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ประจำปีการศึกษา 2530-2544 ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ โดยใช้วิธี Cost – Benefit Ratio พบว่า อัตราผลประโยชน์ต่อต้นทุนจากการลงทุนทางการศึกษาของบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ประจำปีการศึกษา 2530-2544 อยู่ในระดับที่แตกต่างกัน โดยบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ ปีการศึกษา 2542 - 2544 มีค่าอัตราผลประโยชน์ต่อต้นทุนทางการศึกษาน้อยกว่า 1 ซึ่งบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ ปีการศึกษา 2544 มีอัตราผลประโยชน์ต่อต้นทุนทางการศึกษาต่ำที่สุดคือ 0.14 ส่วนบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ ปีการศึกษา 2530-2541 มีอัตราผลประโยชน์ต่อต้นทุนทางการศึกษามากกว่า 1 และบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ ปีการศึกษา 2530 อัตราผลประโยชน์ต่อต้นทุนทางการศึกษาสูงที่สุดคือ 13.81 รองลงมาคือบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ ปีการศึกษา 2531 มีอัตราผลประโยชน์ต่อต้นทุนทางการศึกษาสูงคือ 11.84 ตามลำดับ

5.1.5 การวิเคราะห์อัตราผลตอบแทนภายใน (Internal Rate of Return IRR) ของการลงทุนทางการศึกษาส่วนบุคคลของบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ประจำปีการศึกษา 2530-2544 ผลการคำนวณพบว่า อัตราผลตอบแทนภายใน (IRR) ของการลงทุนทางการศึกษาส่วนบุคคลของบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ประจำปีการศึกษา 2530-2544 มีค่าเท่ากับ 37.11% ซึ่งมีค่ามากกว่าอัตราดอกเบี้ยที่กำหนดคือ 12%

5.2 ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิเคราะห์ต้นทุนและผลประโยชน์ส่วนบุคคลในการลงทุนทางการศึกษาของบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ประจำปีการศึกษา 2530-2544 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

5.2.1 จากการศึกษพบว่า การลงทุนทางการศึกษาของบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ประจำปีการศึกษา 2530-2544 จะคุ้มค่าการลงทุนระหว่างปีการศึกษา 2530-2541 โดยบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ประจำปีการศึกษา 2530 ให้ผลประโยชน์จากการทำงานสูงสุดเพราะว่าระยะเวลาการทำงานนาน และบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ประจำปีการศึกษา 2541 ให้ผลประโยชน์จากการทำงานต่ำเนื่องจากระยะเวลาการทำงานยังน้อย แต่ก็ยังให้ผลประโยชน์ที่คุ้มค่า ส่วนบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ประจำปีการศึกษา 2542-2544 ผลประโยชน์จากการทำงานยังไม่คุ้มทุน เนื่องจากระยะเวลาการทำงานยังน้อยแต่เมื่อระยะเวลาทำงานที่มากขึ้นก็จะให้ผลประโยชน์ที่คุ้มค่า ดังเช่นบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตประจำปีการศึกษา 2530-2541

5.2.2 จากผลการศึกษาในครั้งนี้สามารถใช้เป็นข้อมูลสำหรับหน่วยงาน องค์กรเอกชน บริษัทต่างๆ ในการกำหนดอัตราเงินเดือนให้เหมาะสมกับบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ทั้งยังเป็นข้อมูลสำคัญให้กับมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ในการจะพัฒนาศักยภาพของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ ให้มีความเหมาะสมกับอัตราเงินเดือนอีกด้วย

5.2.3 จากผลการศึกษาในครั้งนี้ สามารถใช้เป็นข้อมูลสำหรับนักเรียน นักศึกษา ที่สนใจในการศึกษาต่อสถาบันอุดมศึกษาเอกชน คือ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต เพื่อนำไปใช้ในการเปรียบเทียบกับสถาบันอุดมศึกษาอื่นๆ อีกทั้งเป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต และสถาบันอุดมศึกษาอื่นๆ เพื่อใช้ปรับ ลด - เพิ่ม ค่าใช้จ่ายด้านหน่วยกิต ค่าบำรุงการศึกษา ค่าธรรมเนียมปกติ ให้เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียนและสภาพเศรษฐกิจ ให้สามารถลงทุนทางการศึกษากับสถาบัน

5.2.4 จากผลการศึกษาในครั้งนี้สามารถใช้เป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต และสถาบันอุดมศึกษาอื่นๆ เพื่อให้สามารถนำไปใช้ในการกำหนดทิศทางทางการศึกษา การวางแผนพัฒนาหลักสูตรทางการศึกษาให้เหมาะสม ตลอดจนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และความต้องการขั้นพื้นฐานของผู้เรียนในส่วนของด้านผู้บริหรการควมมองถึงค่าใช้จ่ายทางการศึกษา คือ ค่าหน่วยกิต ค่าบำรุงการศึกษา ให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจปัจจุบัน เพื่อเป็นแนวทางการขยายความต้องการและโอกาสทางการศึกษาออกไปสู่คนทุกระดับให้สามารถศึกษาในสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ได้ สิ่งสำคัญของสถาบันอุดมศึกษาคือ ผลิตกำลังคนให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด บัณฑิตสามารถประยุกต์ความรู้ความสามารถให้เหมาะสมและทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5.3 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป

5.3.1 ในการวิจัยครั้งต่อไปควรมีการศึกษาต้นทุนและอัตราผลประโยชน์ทางสังคม ของบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ และสถาบันอุดมศึกษาอื่นๆ ด้วย เพื่อให้ทราบถึงประสิทธิภาพของบัณฑิตเศรษฐศาสตร์ทั้งหมด ครอบคลุมทั้งด้านบุคคลและสังคม

5.3.2 การวิจัยครั้งนี้ได้ทำการประมาณรายได้ การวิจัยครั้งต่อไปควรสอบถามข้อมูลผลประโยชน์ตลอดช่วงอายุเวลาการทำงาน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นจริงมากที่สุด

5.3.3 การวิจัยครั้งนี้ได้วิเคราะห์ต้นทุนและอัตราผลประโยชน์ส่วนบุคคลของบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ เพื่ออย่างเดียวน การวิจัยครั้งต่อไปควรมีการเปรียบเทียบต้นทุนและอัตราผลประโยชน์ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนอื่นด้วย เพื่อให้เกิดทางเลือกการตัดสินใจในการลงทุนทางการศึกษาเพิ่มมากขึ้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

หนังสือ

- กฤษ ภูริสินสิทธิ์. (2521). **เศรษฐศาสตร์การศึกษาและการวางแผนกำลังคน**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- เกื้อ วงศ์บุญสิน. (2540). **ประชากรกับการพัฒนา**. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จิรพัฒน์ เงามประเสริฐวงศ์. (2543). **การวิเคราะห์ต้นทุนอุตสาหกรรมและการจัดทำงบประมาณ**. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บรรเทิง มาแสง. (2548). **การวิเคราะห์และประเมินโครงการทางด้านเศรษฐศาสตร์**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- เทียนฉาย กิระนันท์. (2519). **เศรษฐศาสตร์ทรัพยากรมนุษย์และกำลังคน**. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- บุญคง หันจางสิทธิ์. (2540). **เศรษฐศาสตร์ทรัพยากรมนุษย์**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ประชุม สุวดี และคณะ. (2534). **การพึ่งตนเองทางการเงินของมหาวิทยาลัยในประเทศไทย**. กรุงเทพฯ : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ประสิทธิ์ ดงยิ่งศิริ. (2535). **การวิเคราะห์และประเมินโครงการ**. กรุงเทพฯ : คุรุสภาลาดพร้าว.
- ภิญโญ สาธร. (2529). **การลงทุนเพื่อการศึกษา**. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.
- รังสรรค์ ธนะพรพันธุ์. (2519). **ทิศทางการศึกษา**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พิมพ์เนศ.
- วิชัย สัตยสงวน. (2538). **เศรษฐศาสตร์ทรัพยากรและกำลังคน**. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- ศุภชัย พานิชภักดิ์. (2518). **อัตราผลตอบแทนที่เปลี่ยนแปลงในการลงทุนในการศึกษา**. กรุงเทพฯ: ฝ่ายวิชาการธนาคารแห่งประเทศไทย.
- สถาบันทรัพยากรมนุษย์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. (2543). **การลงทุนทางการศึกษาไทย**. กรุงเทพฯ
- สำนักงานนายกรัฐมนตรี. (2544). **การจัดทำงบประมาณประจำปี พ.ศ.2544**. กรุงเทพฯ
- สำนักงานนายกรัฐมนตรี. (2544). **รายงานงบประมาณโดยสังเขป ประจำปีงบประมาณ 2544**. กรุงเทพฯ : สำนักงบประมาณ.สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สุปรียา ควรเดชะคุปต์. (2529). **เศรษฐศาสตร์การศึกษา**. กรุงเทพฯ:ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ คณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

- สุภาพร โกเฮงกุล. (2539). รายงานการวิจัยเรื่องอัตราผลตอบแทนทางเศรษฐกิจจากการลงทุนทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : ลาร์จ ฟอร์แมท . สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- สุมาลี ปิตยานนท์. (2539). เศรษฐศาสตร์แรงงาน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อภิชัย พันธเสน. (2544). พุทธเศรษฐศาสตร์ วิวัฒนาการ ทฤษฎี และการประยุกต์กับเศรษฐศาสตร์สาขาต่างๆ (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ
- อัมพร วิจิตรพันธ์. (2520). เศรษฐศาสตร์การศึกษาและการวางแผนกำลังคน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

เอกสารอื่น

- ชนิกา ศิลปอนันต์ และจุฑาทิศจิตร์คุปต์. (2517). ค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ : หน่วยวิจัยสถาบัน ฝ่ายวางแผนและพัฒนาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.เอกสารอัดสำเนาหมายเลข 8.
- ทบวงมหาวิทยาลัย. (2517). ค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนิสิตนักศึกษาระดับอุดมศึกษา. (รายงานการวิจัย). กรุงเทพฯ:กองวิชาการ ทบวงฯ.
- ประกอบ คุปรัตน์. (2540). การประเมินสัมฤทธิ์ผลการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน. (รายงานการสัมมนา). กรุงเทพฯ:ทบวงมหาวิทยาลัยและสถาบันอุดมศึกษาเอกชน.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2528). ค่าใช้จ่ายและการลงทุนในมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยเอกชน. กรุงเทพฯ :โครงการวิจัยประสิทธิภาพของการผลิตบัณฑิตในสถาบันอุดมศึกษา สำนักงานฯ.2531.รายงานสภาพการจัดและการขยายตัวของสถาบันอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : กองนโยบายและแผนการศึกษา สำนักงานฯ
- สถาบันราชภัฏธนบุรี. (2542). การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายต่อหัวของนักศึกษา สถาบันราชภัฏธนบุรี ปีการศึกษา 2541. กรุงเทพฯ: ศูนย์วิจัยและบริการการศึกษา สถาบันราชภัฏธนบุรี.

วิทยานิพนธ์

- จตุพร สิทธินันท์. (2544). การเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรี กรณีศึกษาคณะเศรษฐศาสตร์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์และมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

- จตุพล รมณีธรรม. (2548). การเปรียบเทียบประสิทธิภาพต้นทุนทางการศึกษา หลักสูตรปริญญาตรีวิศวกรรมศาสตร์ระหว่างภาคปกติและโครงการฯ ภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- เจียบ ไทยยิ่ง. (2520). การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษา จ.มหาสารคาม. ชีวรัตน์ เลิศศรีชัยนันท. (2546). การวิเคราะห์ต้นทุนและอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลในการลงทุนทางการศึกษาของบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ณัฐนนท์ ลีศัตรูพาย. (2545). การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายส่วนตัวและปัญหาทางการเงินของนักศึกษา มหาวิทยาลัยกรุงเทพ. สารนิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การศึกษา. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- คนัย สติตชนาวุฒิ. (2522). อัตราผลตอบแทนของการลงทุนทางการศึกษาในวิทยาลัยเอกชน ศึกษากรณีวิทยาลัยการค้า. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ถิรวัฒน์ ถ้วนเส็ง. (2548). การวิเคราะห์ต้นทุน-ผลประโยชน์ส่วนบุคคลของการลงทุนทางการศึกษา ในโครงการปริญญาโทเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ วิทยาเขตบางเขน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- นันทวรรณ เจริญจิตต์. (2532). การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายส่วนตัวของบัณฑิตศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา เอกชน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นิพนธ์ บุญรักษา. (2527). การวิเคราะห์อัตราผลตอบแทนของการลงทุนในการศึกษาของวิทยาลัยครูอุดรธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- นุชศรา จังผล. (2545). อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของบัณฑิตนิสิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร. ประจำปีการศึกษา 2537-2540. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์การศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ประพันธ์ ธรรมไชย. (2536). วิเคราะห์อัตราผลตอบแทนในการผลิตบัณฑิตสาขาศิลปศาสตร์และสาขาวิทยาศาสตร์ของวิทยาลัยครูในสหวิทยาลัยล้านนา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- ประเสริฐ อุกติ. (2528). การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายส่วนบุคคลของนิสิตนักศึกษาวิชาเอกพลศึกษา
ระดับปริญญาตรีในภาคใต้. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา.
กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒสงขลา.
- ลลิตา ฤกษ์สำราญ และคณะ. (2520). ค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ ภาควิชาทดสอบและวิจัย.
กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- วไลพร คุณันท์. (2527). ค่าใช้จ่ายส่วนตัวและปัญหาทางการเงินของนักศึกษา สถาบันอุดมศึกษา
เอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการ
อุดมศึกษา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วันดี ทวีศักดิ์อำไพ. (2542). การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาของนิสิตปริญญาตรีใน
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์กรณีศึกษา นิสิตคณะเกษตรศาสตร์และนิสิตคณะ
เศรษฐศาสตร์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์. กรุงเทพฯ:
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วิทยา ศิริพันธ์วัฒนา. (2540). อัตราผลตอบแทนของการลงทุนทางการศึกษาใน
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ กรณีศึกษา คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี และคณะ
เศรษฐศาสตร์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์. กรุงเทพฯ:
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สมจิตร สุขสวัสดิ์. (2543). การวิเคราะห์ต้นทุน-ผลประโยชน์ทางเศรษฐศาสตร์ของการศึกษาระดับ
วิทยาลัยวิชาชีพชั้นสูงที่นครหลวงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์. กรุงเทพฯ:
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สำราญ ชุ่มเมืองปัก. (2542). การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายส่วนตัวและปัญหาทางการเงินของนักศึกษา คณะ
วิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์
ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุภาพรรณ ไชยเศรษฐ. (2525). การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์. กรุงเทพฯ:
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุรเชษฐ์ พงษ์เพ็ญจันทร์. (2545). การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายต่อหัวนิสิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
เฉพาะดำเนินการวิจัยปีงบประมาณ 2543. สารนิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต
สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การศึกษา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- อัญชลี สุขเจริญ. (2542). การวิเคราะห์ผลตอบแทนส่วนบุคคลในการลงทุนทางการศึกษาใน
มหาวิทยาลัยเอกชน กรณีศึกษา มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- อวตภา อมาตกุล. (2534). การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนทางเศรษฐกิจส่วนเอกชน
การศึกษาระดับต่างๆ ในวิทยาลัยครูสวนดุสิต สหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ ศึกษากรณี
ผู้รับราชการ. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์. กรุงเทพฯ:
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- อุบลรัตน์ เทินประเสริฐ. (2530). การวิเคราะห์ผลตอบแทนของสังคมและส่วนบุคคลในการลงทุน
ในการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ศึกษาเฉพาะกรณีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ปี
พ.ศ.2529-2530. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต. สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ภาษาต่างประเทศ

Books

- Adam Smith. (1776). **The Wealth of Nations**. New York : Harvester Wheatsheaf.
- Alfred Marshall. (1967). **The Economics of Training**. Claremont : Claremont Graduate School.
- Perkin Frances. (1984). **Practical Cost Benefit Analysis**. South Melbourne : Macmillan
Education Australia PTY LTD,
- Schaefer Kehnert Walter. (1981). **How to start an Internal Rate of Return Calculation**. CN-30.
Washington D.C., Economic Development Institute, World Bank.
- Theodore, S. W. (1971). **Investment in Human Capital**. *American Economic Review*.

ภาคผนวก ก
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถาม

เรื่อง การวิเคราะห์ต้นทุนและผลประโยชน์ส่วนบุคคลในการลงทุนทางการศึกษาของบัณฑิต
คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

ผู้วิจัย นางสาวมณฑุภา หาญโยธิน นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชา เศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ธุรกิจบัณฑิต

แบบสอบถามฉบับนี้สร้างขึ้นเพื่อเก็บข้อมูลมาทำการศึกษาวิเคราะห์ วิจัยเท่านั้น ข้าพเจ้าขอรับรองว่า
ข้อมูลที่ได้จะไม่ส่งผลเสียหายต่อท่านผู้ตอบแต่ประการใด ขอขอบคุณท่านที่ให้ความร่วมมือในการ
ตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

- คำชี้แจง**
1. แบบสอบถามชุดนี้มี 2 หน้า มีคำถามทั้งหมด 19 ข้อ แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล
 - ตอนที่ 2 ข้อมูลด้านค่าใช้จ่ายทางการศึกษา
 - ตอนที่ 3 ข้อมูลการทำงานของสำเร็จการศึกษา
 - ตอนที่ 4 ข้อมูลรายได้ (ผลประโยชน์) ของสำเร็จการศึกษา
 2. กรุณาตอบแบบสอบถามทุกข้อความ ตามความเป็นจริง
 3. ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลเหล่านี้ไว้เป็นความลับ
 4. เมื่อท่านตอบแบบสอบถามเสร็จ กรุณาพับและเย็บกระดาษแล้วทำการส่งคืน
โดยมิต้องติดแสตมป์

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

- 1.เพศ () ชาย () หญิง
- 2.อายุ.....ปี
- 3.สถานภาพ () โสด () สมรส () หย่าร้าง ม่าย
- 4.ภูมิลำเนา () กรุงเทพมหานครและปริมณฑล () ต่างจังหวัด กรุณา
ระบุ.....
- 5.ท่านสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี อายุ.....ปี
- 6.ท่านเริ่มเข้าศึกษาระดับปริญญาตรี ปี พ.ศ.....
- 7.ท่านสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ปี พ.ศ.....

ตอนที่ 2 ข้อมูลด้านค่าใช้จ่ายทางการศึกษา

8. ค่าใช้จ่ายที่ให้กับสถานศึกษา

- ค่าเล่าเรียน หน่วยกิตละ.....บาท
- ค่าบำรุงปกติ ได้แก่ ค่าบำรุงการศึกษา ค่าประกันของเสียหาย ค่าเอกสาร ฯลฯ
เท่ากับ.....บาท/ปี
- ค่าธรรมเนียมปกติ ได้แก่ ค่าสมัครสอบ ค่าขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษา ฯลฯ
เท่ากับ.....บาท/ปี

9. ค่าใช้จ่ายส่วนตัวที่ใช้ไประหว่างศึกษา เช่น ค่าอุปกรณ์เพื่อการศึกษา ค่าที่พัก ค่าอาหาร ค่าเดินทาง ค่าเครื่องแต่งกาย ฯลฯ

ประมาณ เท่ากับ.....บาท/ปี

10. ขณะที่ท่านกำลังศึกษา ท่านได้รับเงินอุดหนุนจากกองทุนกู้ยืมของรัฐบาลหรือไม่

() ได้รับ.....บาท/ปี () ไม่ได้รับ (กรุณาข้ามไปทำตอนที่ 3 ข้อ 12)

11. ท่านได้รับเงินกองทุนกู้ยืมจากรัฐบาลทั้งหมด จำนวน.....บาท/ปี

โดยสามารถจำแนกได้ดังนี้

- ค่าเล่าเรียน จำนวน.....บาท/ปี
- ค่าอุปกรณ์ทางการศึกษา จำนวน.....บาท/ปี
- ค่าที่พัก, หอพัก จำนวน.....บาท/ปี
- ค่าใช้จ่ายส่วนตัว จำนวน.....บาท/ปี

ตอนที่ 3 ข้อมูลการทำงานของสำเร็จการศึกษา

12. อาชีพของท่านในปัจจุบัน

- () ข้าราชการ รวมถึง ทหาร ตำรวจ () พนักงานรัฐวิสาหกิจ
- () พนักงานสถาบันเอกชน () กิจการส่วนตัว
- () อื่นๆ โปรดระบุ.....

13. ภายหลังจากสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ท่านได้ประกอบอาชีพภายในระยะเวลา

- () ได้ทำงานทันที () 1 – 3 เดือน
- () 4 – 6 เดือน () 7 – 9 เดือน
- () 10 – 12 เดือน () 1 ปี ขึ้นไป

ตอนที่ 4 ข้อมูลรายได้ (ผลประโยชน์) ของผู้สำเร็จการศึกษา

14. รายได้ครั้งแรกของการทำงาน.....บาท/เดือน

15. ท่านเคยเปลี่ยนงานหรือไม่

() เคย

() ไม่เคย (กรุณาข้ามไปทำข้อ 17)

16. รายได้ครั้งแรกจากการทำงานใหม่.....บาท/เดือน

17. ประสบการณ์ในการทำงานของท่าน.....ปี

18. ปัจจุบันท่านมีรายได้ต่อเดือนจากการทำงานประจำ

รายได้ก่อนหักภาษี.....บาท/เดือน

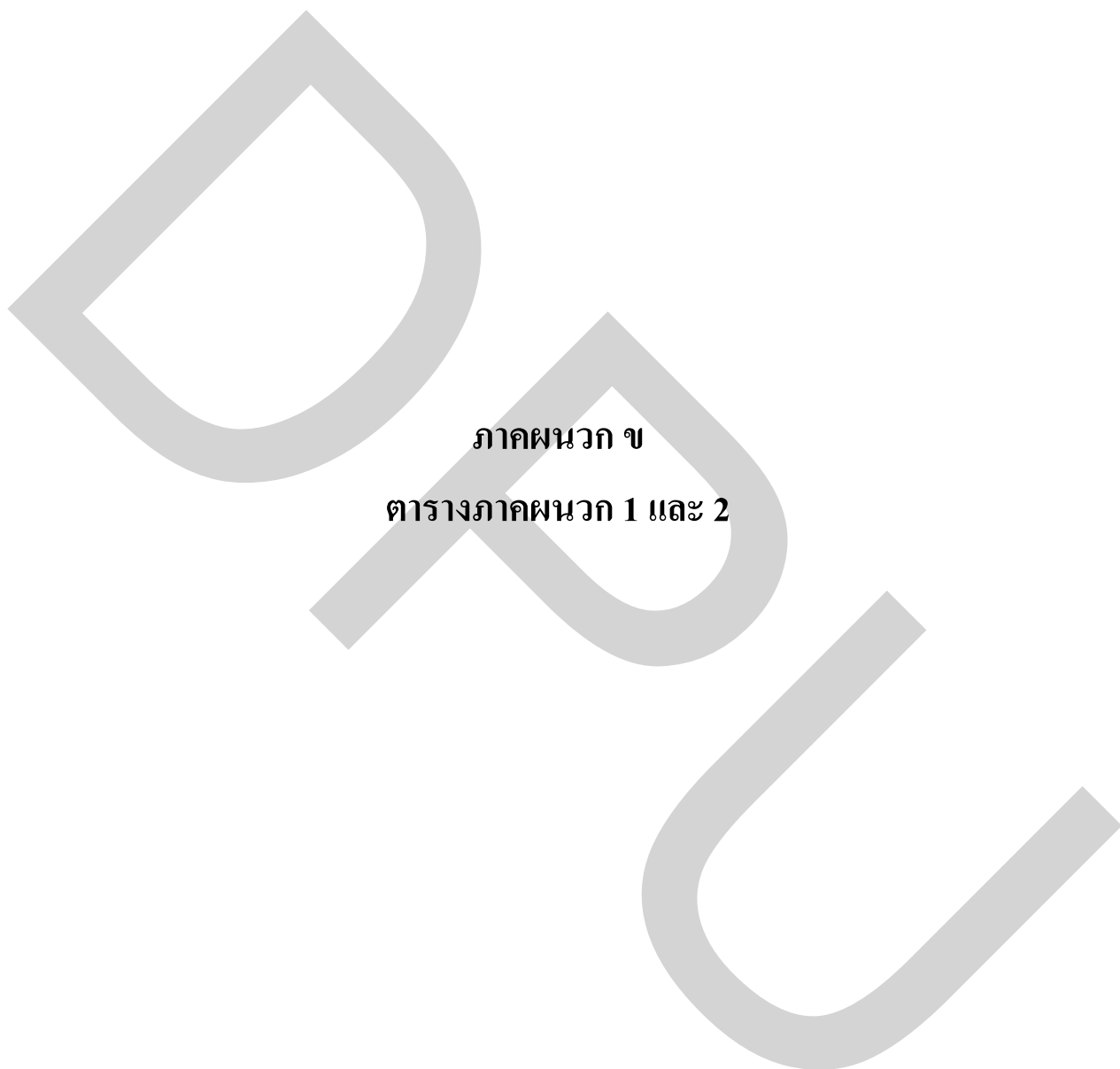
รายได้หลังหักภาษี.....บาท/เดือน

19. ปัจจุบันท่านมีรายได้อื่นนอกเหนือจากรายได้ประจำ เช่น งานพิเศษ โบนัส เบี้ยเลี้ยง ค่าล่วงเวลา ฯลฯ

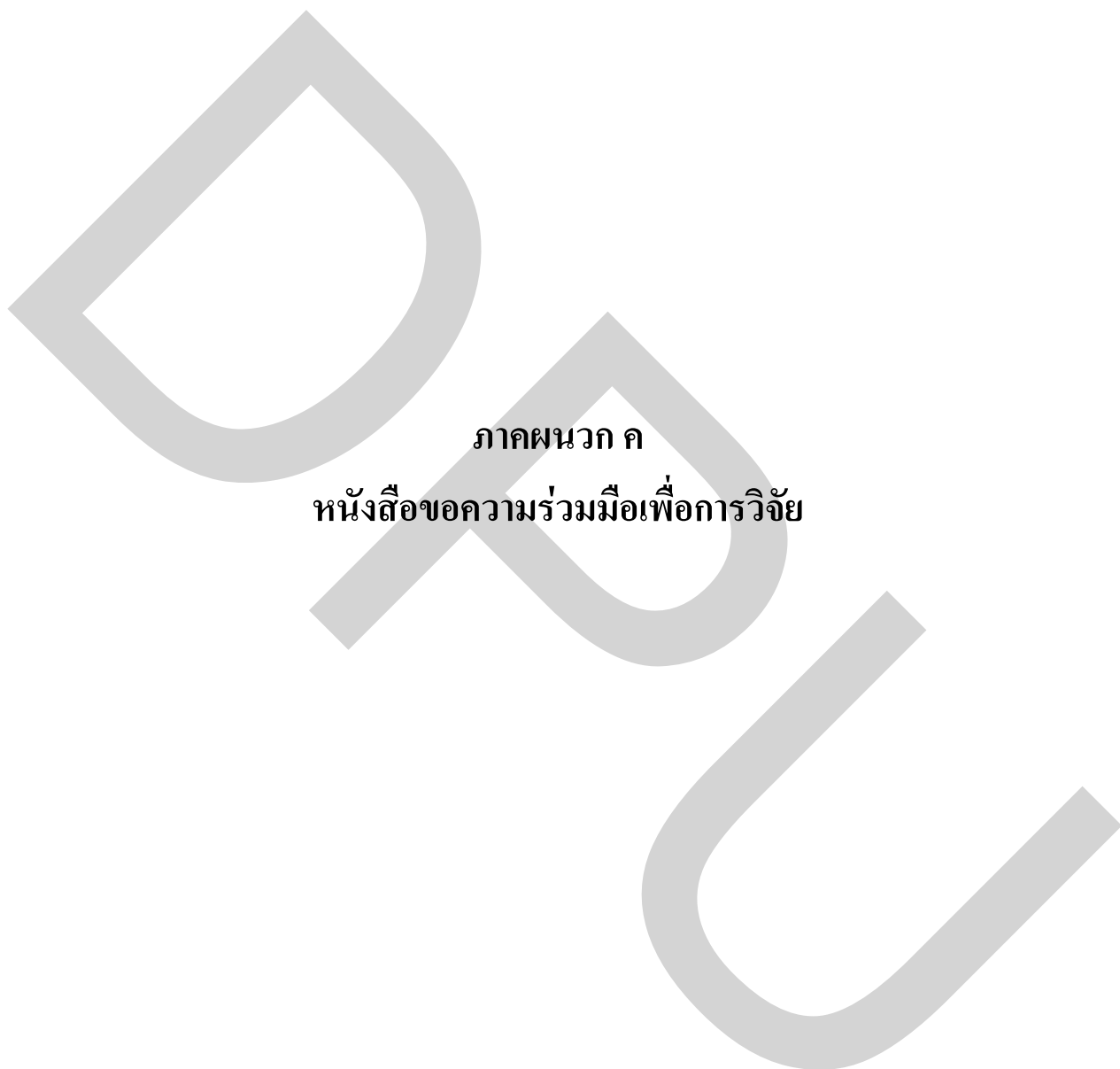
รายได้ก่อนหักภาษี.....บาท/เดือน

รายได้หลังหักภาษี.....บาท/เดือน

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่ให้ความร่วมมือ

ภาคผนวก ข
ตารางภาคผนวก 1 และ 2

ภาคผนวก ค
หนังสือขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

ภาคผนวก ง
บัญชีเงินเดือนข้าราชการพลเรือน

